GRIPA AVIARĂ, O AMENINŢARE MONDIALĂ FĂRĂ PRECEDENT

Alerta mondială declanşată de prezenţa, confirmată sau doar suspectată, a virusului gripei aviare în mai multe ţări europene este evidenţiată în numeroase publicaţii, care fac o radiografie a momentului actual şi a eforturilor internaţionale de ţinere sub control a situaţiei.

Confirmarea virusului gripei aviare în Europa provoacă o ameninţare fără precedent la nivel mondial, experţii avertizând că numărul infectărilor umane raportat în Asia ar putea fi numai vârful aisbergului, scrie *New Zealand Herald*.

"Niciodată în istoria acestei maladii nu au existat atât de multe ţări afectate simultan, având ca rezultat pierderea atât de multor păsări", a afirmat un purtător de cuvânt al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (OMS), citat de cotidianul neo-zeelandez. Potrivit lui John Skehel, directorul Institutului britanic pentru Cercetări Medicale, unde virusul gripei a fost izolat pentru prima dată în 1933, una dintre marile întrebări fără răspuns deocamdată este cât de mulţi oameni sunt infectaţi în mod real cu acest virus.

Skehel mai avertizează că este extrem de riscantă încercarea de a prezice când şi unde va izbucni o eventuală pandemie de gripă aviară. *"Mutaţiile sunt complet întâmplătoare. Până acum nu a existat o direcţie anume de mutaţie a lui H5N1"*, susţine acelaşi expert, deşi adaugă că nu există deocamdată vreo dovadă că virusul s'ar îndrepta spre traversarea barierei între specii. Până atunci, Grecia este primul stat membru al Uniunii Europene care a raportat, un caz de gripă aviară, notează la rândul său *Financial Times*, după ce virusul H5 a fost identificat în organismul unui curcan pe insula Oinousa din Marea Egee. Analizele la un laborator din Salonic urmează însă să determine dacă virusul aparţine sau nu tulpinei letale H5N1.

Un alt cotidian britanic, *The Guardian*, aminteşte că autorităţile din România monitorizează păsările domestice din încă şase sate din Delta Dunării, pe fondul temerilor că măsurile de carantină impuse asupra satelor Ceamurlia de Jos şi Maliuc ar fi putut veni prea târziu. În regiune, Bulgaria şi Croaţia au început la rândul lor testarea păsărilor, deşi până în prezent nu există nici o dovadă a vreunei contaminări.

Potrivit experţilor medicali, continentul asiatic ar trebui însă să rămână în centrul eforturilor internaţionale de prevenire a unei pandemii, care s'ar putea declanşa dacă virusul aviar ar suferi o mutaţie spre o formă capabilă să se transmită cu uşurinţă dela om la om.

La sfârşitul acestei săptămâni, experţi britanici se vor deplasa în Asia, unde vor discuta cu specialişti din Vietnam, China şi Hong Kong despre impactul gripei aviare în regiune şi despre posibilităţile de intensificare a monitorizării gripei la păsări şi la oameni.

Vizita este una sensibilă, întrucât China este suspectată că a ascuns amploarea crizei provocate de Sindromul Respirator Acut (SARS) şi nu a raportat nici un caz de deces uman cauzat de gripa aviară.

În total, numai 120 de îmbolnăviri de gripă aviară la oameni au fost confirmate începând din 2003, cu o mortalitate de circa 50% din numărul acestora. Este însă neclar dacă şi alte persoane au contractat boala fără însă a acuza simptome grave.

Între timp, relatează *BBC*, virusul H5N1, cu potenţial letal, a fost detectat la rândunele în Thailanda. În prezent, Japonia, China şi Hong Kong sunt principalele centre din Asia de testare a prezenţei virusului gripei

Continuare în pag. 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 40 $ / 50 EURO

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 31 Nr. 339 NOEMBRIE 2005 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

"Fără noi reforme aderarea se amână"

Ileana BIDIAN

Uniunea Europeană a avertizat România şi Bulgaria că ar putea rata aderarea în 2007 dacă nu vor face mai mult progrese în ce priveşte adoptarea de reforme. Avertismentul este cuprins în rapoartele de ţară pentru România şi Bulgaria.

Aceste două ţări vor fi nevoite să depună un efort serios în următoarele şase luni pentru a lichida corupţia, dacă vor să adere la Uniunea Europeană, la 1 Ianuarie 2007, la data prevăzută. Comisarul european pentru extindere, Finladezul Olli Rehn, a prezentat la 25 Octombrie în Parlamentul European rezultatul rapoartelor privind progresele realizate de ambele ţări şi problemele rămase nesoluţionate. Olli Rehn a precizat că eforturile şi reformele vor trebui aplicate *"în Administraţia publică, în Justiţie şi în intensificarea luptei împotriva corupţiei, mai ales la nivelurile superioare"*. Comisarul european a subliniat că ambele ţări vor trebui să facă noi eforturi în domeniul drepturilor omului şi al protecţiei minorităţilor şi grupurilor minoritare.

Rapoartele arată că, atât România cât şi Bulgaria, au făcut progrese importante, dar subliniază că mai rămâne încă mult loc pentru ameliorare. Comisia a examinat 140 de domenii separate, corespunzătoare unui număr de 29 de capitole. În 50 la sută din aceste domenii nu s'a detectat nici o problemă. Problemele vizează în general a treia parte din acquis-ul comunitar, iar preocupările cele mai serioase se referă la 10 la sută din capitolele examinate. *"În aceste domenii"*, a precizat Olli Rehn, *"în cazul în care aceste ţări nu adoptă corecţii imediate şi urgente, nu vor fi pregătite să se integreze la data stabilită de aderare"*. Printre problemele specifice, comisarul s'a referit, în ce priveşte Bulgaria, la *"obligativitatea îndeplinirii criteriilor în materie de impozite"*. Comisia este *"serios preocupată"* de funcţionarea în anumite domenii legate de piaţa internă şi securitatea europeană. În acest domeniu, comisarul european a făcut o referire expresă la *"neregulile întâlnite în sectorul veterinar, care ar putea pune în pericol sănătatea alimentară în Uniunea Europeană şi la controlul frontierelor externe"*.

În orice caz, Comisia Europeană va continua să finanţeze ambele ţări pentru a pregăti procesul de aderare. În bugetul UE pentru 2006, resursele prevăzute în etapa prealabilă aderării se ridică la 1,155 miliarde de euro pentru

Continuare în pag. 3

UN RĂZBOI TOTAL: BĂSESCU - TĂRICEANU

Andrei BĂDIN

Concluziile unei bătălii între grupuri de interese. Băsescu se bate cu Tăriceanu. Iliescu cu Geoană. Vadim îşi curăţă orice opoziţie din partid. Pe scurt, acesta este tabloul scenei politice româneşti. Războaiele se poartă evident prin presă, acolo unde se scurg *"dosare"* sau dezvăluiri mai mult sau mai puţin interesante despre unii şi alţii. Cu excepţia Partidului România Mare, acolo unde *"dictatura"* este totală, prezidentul Vadim având drept de viaţă şi moarte asupra oricărui peremist.

Patriciu, cuiul războiului portocalelor

În tot acest război total, *"regina balului"* este cuplul Tăriceanu - Băsescu, acum un an liderii Alianţei D.A. care a câştigat cu greu Puterea. Miza bătăliei a luat amploare după ce magnatul Dinu Patriciu, preşedintele ROMPETROL, a fost încarcerat. Atunci se pare că pe fir a intrat şi Sorin Roşca Stănescu, dar şi prietenul bun al omului de afaceri - Călin Popescu Tăriceanu. În mod evident supăraţi de ceea ce ei considerau un atac direct la unul din oamenii importanţi ai liberalilor.

A urmat scena demisiei ratate a lui Tăriceanu şi alte mici bătălii.

Să ne amintim că Patriciu a fost unul din criticii cei mai duri ai lui Băsescu. Chiar îl ameninţa între cele două tururi ale prezidenţialelor atunci când se credea că va pierde în faţa lui Adrian Năstase. A continuat ceea ce cunoaştem. Interogarea lui Patriciu, încarcerarea sa pentru scurt timp şi declanşarea *"războiului portocalelor"*.

Udrea, urzeală cu iz de petrol

Războiul pare, însă, că a luat o altă turnură. După *"grupurile de interese"* acuzate de Băsescu că s'ar cuibări pe la guvern au urmat dezvăluirile în lanţ despre demisionara şefă a Cancelariei Prezidenţiale, Elena Udrea şi soţul acesteia, Dorin Cocoş, un om de afaceri care în trecut a făcut afaceri cu oamenii de casă ai lui Adrian Năstase. Cocoş a fost trecut prin anchete în mai multe ziare. Într'un final, omul a clacat şi a oferit unui ziarist o sticlă de cognac dar s'a şi oferit să îi mai pună la dispoziţie acestuia *"un bilet de avion, "un video"*. S'a vorbit de şantaj, cu toate că, în mod evident, este vorba de o banală spagă. Cocoş a vorbit apoi de faptul că toată acţiunea ar fi fost orchestrată de Dinu Patriciu pentru a lovi în Băsescu. Tot ce este posibil, de fapt.

"Grupuri de interese" peste tot

Demisia Elenei Udrea urmează după o altă emanată tot dela Cotroceni. O altă consilieră, Anghelescu, era acuzată că îşi protejează soţul. Tot de *"grupuri de interese"* s'a vorbit. Băsescu nu a recunoscut că cele două consiliere s'ar face vinovate de ceva. Dar, în mod evident, tabăra lui Tăriceanu se bucură.

"Grupurile de interese" sunt şi la Cotroceni. Cel puţin acolo, iată, presa a vorbit mai mult despre ele. Scandalul a scos la iveală însă mai multe chestiuni interesante. Oamenii de afaceri de astăzi au o mare putere dincolo de cea economică. Pot influenţa iată mersul evenimentelor sau le pot chiar crea. Pe de altă parte, nici la Cotroceni nu este raiul anti-corupţiei.

Concluzia cea mai potrivită a fost făcută de ambasadorul britanic la Bucureşti care a spus că nu s'a făcut prea mult de către noua Putere pentru stârpirea marii corupţii. Una orchestrată de fostul guvern Năstase, dar rămasă în poziţii şi după victoria *"portocaliilor"*. Şi mai ales una omniprezentă. Subliniată ca atare şi de raportul de ţară al Uniunii Europene.

Stolojan, următorul pe listă? Viitorul?

Băsescu pare din ce în ce mai singur. Tăriceanu consiliat de fostul *"creier"* al lui Băsescu, Dorel Şandor, pare a fi învăţat lecţia. Dar cu siguranţă, deja, se pregăteşte o bătălie pe viaţă şi pe moarte. Băsescu chiar dacă tace nu poate accepta terfelirea publică a doi dintre consilierii săi apropiaţi. Dar nu numai deoarece se pare că ţinta următoare este Theodor Stolojan, un alt consilier al său, acuzat că ar fi fost cel care a propulsat-o pe Elena Udrea. Şi aici: punct ochit, punct lovit deoarece Stolojan este cel preferat de Băsescu pentru a lua frâiele PNL din mâinile lui Tăriceanu. Şi mai ales este un duşman de moarte al lui Patriciu. Cum ne'a dovedit, Băsescu nu va sta deoparte. Ce va face? Ce pregăteşte? Vom vedea probabil în curând. Şi tăcerea sa, dacă va fi aşa, va fi un indiciu al stadiului luptei dela vârful Puterii din România. Probabil, însă, că până în primăvară când urmează noul raport de ţară vom avea arestări spectaculoase. Le cere toată lumea. Opinia publică, dar mai ales Uniunea Europeană. Rămâne de văzut dacă nu vom avea parte de un nou episod din piesa: ne arestăm duşmanii.

Pag. 2
CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT?

Pag. 5
VICTIMILE COMUNISMULUI ÎŞI AŞTEAPTĂ MUZEUL

OMAGIU MARTIRILOR
Pag. 11

Pag.13,14 & 15
DISCUŢII CU PICTORIŢA GLORIA BĂDĂRĂU HEIKKILA

ISLAMUL, ÎN CUCERIREA LUMII
Pag. 23

ÎN FINAL, O VICTORIE
Pag. 24

editorial

CICLUL NOSTRU ISTORIC

Noi, oamenii, suntem parte din istoria vremilor în care trăim. Întrucât istoria are ciclurile ei de evoluţie, pe baza cărora putem diferenţia o epocă de alta, aşa şi activitatea noastră omenească are etape cu câte un început şi un sfârşit. În felul acesta ne putem orienta mai bine în varietatea şi mulţimea de evenimente care, toate la un loc, dau istoria lumii.

Încheierea unui ciclu de viaţă sau activitate nu înseamnă că totul se sfârşeşte ci, de cele mai multe ori, un sfârşit poate fi semnul unui nou început, mai bun şi mai plin de succes. Şi pentru ziarul nostru a sosit timpul încheierii unui ciclu de activitate jurnalistică, de care suntem mândri, pentrucă ne-am pus în slujba cititorilor doritori de libertate şi de adevăr.

Am început această activitate publicistică în Exil, într'o perioadă de luptă naţională, având ca principal scop contribuţia noastră la înlăturarea pericolului comunist care pândea Ţara, odată cu instaurarea regimului de ocupaţie străină, impus cu forţa tancurilor de către bolşevismul rusesc.

Scăpaţi cu mare greutate şi sacrificii din teroarea instaurată de regimul comunist adus de hoardele Armatei Roşii, lăsând în urmă familiile ulterior persecutate, ajunşi în ţări străine în care domneau guverne care respectau libertatea umană, ne-am făcut şi noi o organizare bazată pe tradiţiile creştine româneşti. Ne-am strâns unii lângă alţii şi ne-am legat în bună frăţietate de cruce, cu scopul de a continua lupta, prin mijloace legale şi democratice, de eliberare a Ţării. Ne-am regăsit unii pe alţii sub crezul naţional al neamului românesc, cu suflet curat şi intenţii cinstite de luptători, care nu urmăreau averi şi bogăţiile existente din lumea liberă, ci numai posibilităţile de a sprijini lupta de eliberare naţională. Şi am pornit la treabă ştiind că dreptatea e de partea noastră.

Prin acţiunile noastre am răspuns la dorinţa celor din Exilul anticomunist de a strânge rândurile în vederea unei lupte cât mai dârze îndreptată împotriva cotropitorilor şi nelegiuiţilor care îngenuncheaseră poporul român şi instauraseră ateismul care blasfemia credinţa strămoşească din creştinătatea de veacuri a Neamului Românesc. A fost o luptă dovedită a fi necruţătoare. Duşmanul comunist, cu ramificaţiile lui *"internaţionaliste"*, începuse să ne urmărească prin ţările unde ne asigurasem un loc de liniştе personală, dar şi de luptă anticomunistă. Agenţi vânduţi guvernului comunist căutau să se infiltreze, încercau să rupă unitatea noastră, mergând până la încercări de asasinate, pentru a ne scoate din luptă şi a-i înfricoşa pe luptători. Noi însă eram apăraţi de ordinea democratică a ţărilor în care ne găseam şi nu am putut fi intimidaţi nici de intrigile informatorilor comunişti care răspândeau calomnii împotriva noastră şi nici de campanii absurde duse de alte publicaţii aservite unor interese comuniste *"internaţionaliste"*.

În acest context de activitate democratică deschisă contra ideologiei străine, comuniste, ziarul nostru a fost un organ de răspândire a tuturor manifestărilor româneşti care erau realizate împotriva satanicei guvernări comuniste şi a devenit un organ al ideilor care apărau cultura şi civilizaţia românească, deschizând coloanele sale tuturor celor care au vrut să-şi dea contribuţia la această activitate nobilă, fără a discrimina, fără a se erija în purtătorul de cuvânt al unei culori politice, singurul ţel fiind scoaterea României de sub ocupaţie şi plasarea ei în circuitul civilizat şi democrat al unei Europe libere de comunism.

Cu conştiinţa curată, credem cu tărie că, prin activitatea noastră sprijinită de către cititorii şi colaboratorii noştri, am contribuit cu ceva la căderea comunismului, în general, prin acţiunile noastre de discreditare a ideologiei străine şi a actelor antiumane săvârşite de către salariaţii Cominternului sub oblăduirea directă a Moscovei, care avea ca unică ţintă lichidarea ţării româneşti cu toate valorile ei naţionale, culturale şi spirituale. Dar, mulţumită Celui de Sus, naţiunea română a supravieţuit şi, suntem convinşi, într'un viitor nu prea depărtat, îşi va afirma din nou valorile oprite timp de decenii de către ocupaţia comunistă.

Nu ne este uşor să anunţăm că la finele acestui an va înceta activitatea ziaristică a Cuvântului Românesc. Suntem însă siguri că cei care au apreciat şi sprijinit campania noastră anticomunistă nu vor înceta să apere valorile spiritualităţii naţionale acum când Ţara va intra în circuitul economic civilizat al Europei, în felul acesta ajutând la refacerea adevăratei Românii strămoşeşti şi creştine.

Încetarea apariţiei ziarului nu înseamnă că noi nu vom continua a aduce, pe alte căi, contribuţia experienţei noastre îndelungate pe tărâmul culturii şi ideologiei noastre naţionaliste şi creştine. Căci dacă ocupaţia străină a putut, temporar să scoată din România tot ceea ce a avut Exilul mai bun, niciodată nu a putut să scoată din sufletul Exilului, România.

Înainte de a încheia definitiv ultimul număr din Cuvântul Românesc, care va apare în Decembrie 2005, dorim tuturor celor care ne-au înţeles numai bine, sănătate, putere de luptă şi credinţă în viitorul unei Românii renăscute.

George BĂLAŞU

COPILU' GEOANĂ A NIMERIT-O!

Mihai CREANGĂ

Eu, spre deosebire de tot mai acrita Bunicuţă a PSD (care nu vrea deloc să lase politichia şi să se apuce de croşetat ciorapi de lână, care să-i ţină de cald când o ieşi din politică, ştiţi D-voastră cum... doar ne'a zis-o!), eu nu cred că Mircea Geoană ar fi un prostănac, tot aşa cum nu cred că agoniseala sa declarată ar proveni din *"burse şi salariu"*... Oricum, faţă de ce au adunat membrii Troicii de superavuţi din fruntea PSD - Adeneu, Memeu şi Dip - şi chiar faţă de câtiva granguri-sforari din umbră ai aceluiaşi partid - Hrebe, Micky Sp., Ionru, Mareanop şi Mareanvan - Mircea Geoană e mic copil!

Poate şi de asta, Mircea-ge vorbeşte cam în dodii şi, ca orice copilaş puţin dus la biserică, o cam... nimereşte! Iată cum, fiind obligat de faptul că subalternul lui - pe linie de partid - Adeneu ia poziţii dure faţă de preşedintele României Traian Băsescu (os de peşte, gătit marinăreşte, rămas în gâtlejul multor pesedei, dar mai ales cu cronicizare la Arogant!), ce s'a gândit Mircea Geoană... 007. Ia să dea EL cu iepurașu' de pământ! Zis şi făcut... A prins din zbor o răsucire de gânduri (dacă n'o fi prea mult spus...) a Băsescului, care a zis acum, nu ca altădată, că schimbarea preşedinţilor PSD de consilii judeţene ar fi toxică. Atât i-a trebuit lui Mircică. Mircea Mircea Geoană. A ieşit la bătaie şi a afirmat că dacă în acel caz *"schimbarea e toxică"*, schimbarea preşedinţilor Senatului şi Camerei Deputaţilor (recte - că-i bine zis!: a lui Nicolae Văcăroiu şi a lui Adrian Năstase) ar fi de-a dreptul cancerigenă. A nimerit-o! Căci ce altceva este PSD (PCR - FSN - FDSN - ş.a.m.d.) decât cancerul României?! Din fericire, e tratabil. Cu bisturiul. Da' şi cu toporişca ar fi bine.

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT?

Liderii Partidului Social Democrat au anunţat că nu vor participa la consultările dela Cotroceni pe care l'reşedintele Traian Băsescu le-a organizat cu partidele parlamentare. Motivaţia lui Miron Mitrea: *"Pentru Băsescu este doar o operaţiune de imagine. Vrea să arate că, după ce a tras în noi, ne poate chema la ordine ca pe nişte căţeluşi"*.

Ion Iliescu nu s'a prezentat Luni la audieri în dosarul mineriadei din 1990, pe motiv că avocaţii săi, Antonie Iorgovan şi Ioan Neagu au fost ocupaţi cu deschiderea anului universitar. Un deputat PSD a anunţat că partidul său pregăteşte o nouă moţiune simplă, intitulată *"Umilinţa şi disperarea"*. Desigur, o strategie de a bulversa şi mai mult activitatea Parlamentului. Sunt informaţii aparent fără nici o legătură între ele.

Dar aceste informaţii, dublate de modul în care Năstase şi Văcăroiu se ţin cu dinţii de şefia celor două camere ale Parlamentului, la care nu putem să nu adăugăm şi zeflemeaua lui Adrian Năstase din toate ieşirile sale publice, dau seama de realitatea că nimic pozitiv nu s'a întâmplat în Partidul Social Democrat după duşul rece al pierderii alegerilor generale şi prezidenţiale.

"Revoluţia binelui" anunţată de Mircea Geoană în urmă cu câteva săptămâni, după ce mai întîi declarase că PSD nu este pregătit să guverneze până nu se va debarasa de oamenii corupţi din partid este, nici mai mult nici mai puţin, decât o probă de demagogie politică.

Fostul ministru de Externe este de bună seamă un om extrem de ambiţios, dar nu este un om politic. Un singur exemplu: în urmă cu câteva zile Mircea Geoană declara că este normal ca partidul să-şi ţină congresul o dată la patru ani, şi nu la doi ani, aşa cum prevede ultimul Statut al PSD. Ulterior a revenit asupra declaraţiei, afirmând că Statutul este Biblia partidului iar următorul congres se va ţine peste doi ani. De altfel, nu este un secret pentru nimeni că Mircea Geoană este un preşedinte de vitrină, iar încercările sale de a depăşi acest statut sunt de cele mai multe ori comice.

În afara faptului că Ion Iliescu a fost pus pe linie moartă, nimic serios nu s'a întâmplat în interiorul PSD. Cu Năstase şi Mitrea în poziţii cheie, la vedere, cu Hrebenciuc şi Cozmâncă trăgând sforile din umbră, cu baronii locali rămaşi pe aceleaşi poziţii de putere în feudele lor, Partidul Social Democrat rămâne fatalmente un partid nereformabil. Construit pe principiul clientelismului politic, luând în arendă primari dela alte partide, subordonându-şi Justiţia pentru a spăla afacerile membrilor de partid şi ale apropiaţilor lor, partidul fondat de Ion Iliescu a ajuns de-a lungul anilor în imposibilitatea de a denunţa şi sanctiona toate complicităţile vinovate.

Am spus-o de mai multe ori că singurul duşman al PSD este el însuşi: pentrucă a ajuns un partid latifundiar, cu cea mai mare densitate de milionari în dolari pe metru pătrat, şi care a devenit incapabil să-şi controleze feuda. Explicit, în partid nu are cine pe cine să controleze, nu are cine pe cine să judece. Şi s'a văzut cel mai bine acest lucru când în urmă cu aproape doi ani baronii locali au fost chemaţi la Bucureşti, la judecata de apoi a partidului. De ochii lumii au fost anunţate câteva sancţiuni, asupra cărora de altfel s'a revenit ulterior.

Nu m'ar preocupa în nici un fel soarta PSD, dacă nu aş crede că Românii s'au maturizat şi că vor conştientiza că nu mai au ce să aştepte bun dela acest partid, irecuperabil politic, care a făcut cel mai mult rău României în cei zece ani de guvernare, comentează în încheiere editorialistul postului de radio *Deutsche Welle*.

ONTOLOGIA BINELUI LA MIRCEA GEOANĂ

Preşedintele Partidului Social Democrat Mircea Geoană a anunţat că în partidul său se lucrează de zor la un proiect de reformă profundă a clasei politice. Şi pentrucă această reformă trebuia să poarte un nume, i s'a spus *"revoluţia binelui în România"*. Nu am mai auzit de mult un enunţ atât de bombastic la vreun politician român, darmite la un şef de partid.

Spun din nou că una din problemele majore pe care le au politicienii români este aceea că ei nu au proprietatea cuvintelor. Ei nu ştiu să vorbească simplu şi pe înţelesul oamenilor, pentrucă nu ştiu problemele reale, în unele cazuri dramatice ale acestora. Rupţi de realitate, de aşa numita Românie profundă, politicienii noştri au pierdut proprietatea cuvintelor. Şi în felul acesta ajungem la situaţia de-a dreptul jenantă în care să ni-l imaginăm pe Mircea Geoană alergând de zor pe urmele ontologiei binelui, despre care va fi nevoit să vorbească ţăranilor, muncitorilor, inginerilor, inclusiv miliardarilor care nu şi-au trecut averile prin contabilitate. Nu dreptatea socială, justiţia, bunăstarea economică îl preocupă pe liderul PSD, ci *"revoluţia binelui"*.

Geoană a mai spus nu de mult că PSD nu este pregătit să guverneze până nu se leapădă de oamenii corupţi din partid, calificaţi de acesta *"neofanarioţi"*. Uşor de zis! Este de altfel singurul mesaj radical pe care ambiţiosul preşedinte al PSD putea să-l livreze opiniei publice. Dar, dacă acest mesaj este unul de bună credinţă, de ce conducerea PSD nu a luat decizia să-i suspende din partid pe acei membri de frunte care au probleme serioase cu Justiţia?

Mircea Geoană este un personaj care a ajuns în fruntea PSD teleghidat de greii partidului, pentru ca în felul acesta Ion Iliescu să fie pus pe linie moartă. Însă fostul ministru de Externe este un politician căruia îi lipseşte calitatea de bază, şi anume vocea. Altfel spus, capacitatea de a ţine seama că nu vorbeşte pereţilor. Un personaj fără glas, pe care cei mai mulţi dintre alegători nu îl aud. Aşa stând lucrurile, liderul PSD a anunţat că *"se lucrează"* la formarea unei structuri politice, a unui pol social unde alături de PSD vom regăsi două partide de buzunar: Forţa Democrată, cu Petre Roman în frunte, şi Partidul Iniţiativa Naţională, condus de navetistul politic Cozmin Guşă. Dacă analizăm puţin denumirile celor două partide de buzunar, nu se poate să nu observăm conotaţiile lor revoluţionare. Până la acest moment, acestea sunt efectivele politice care ar trebui să înfăptuiască *"revoluţia binelui în România."*

Scrisoarea lui Iliescu există

Fondatorul PSD, Ion Iliescu, nu îşi dă demisia din partid, dar este supărat pe unii lideri ai formaţiunii, susţin surse din partid. Potrivit acestora, există un proiect de scrisoare prin care senatorul Ion Iliescu îşi exprimă nemulţumirea vizavi de o serie de aspecte, între care stagnarea PSD în sondaje până la 30 la sută. Iliescu mai este supărat pe faptul că PSD nu dă dovadă de unitate într'un context politic favorabil când există tensiuni în cadrul Alianţei D.A.

Aceleaşi surse susţin însă că principala supărare a lui Ion Iliescu este legată de afirmaţia preşedintelui PSD, Mircea Geoană, prin care acesta nu a exclus sancţionarea fostului lider al partidului *"dacă va depăşi o anumită linie"*, printr'o serie de declaraţii. Declaraţiile liderului social-democrat au fost făcute după ce Organizaţia PSD Bucureşti, din care face parte şi Ion Iliescu, a anunţat public că este pregătită pentru un congres extraordinar. Sursele citate mai susţin că Ion Iliescu ar putea convoca în perioada următoare o întâlnire cu mai multe organizatii din teritoriu şi cu PSD Bucureşti pentru a stabili ca la Consiliul Naţional al PSD, care va avea loc în Decembrie, să se solicite convocarea unui congres extraordinar.

Scrisoarea prin care Ion Iliescu îşi exprima nemulţumirea la adresa conducerii PSD ar putea avea ca scop să-l determine pe Mircea Geoană să ceară excluderea senatorului din partid.

PNL CERE SCHIMBAREA CONDUCERII SRI ŞI SIE

Mihaela MOISIN

Pe data de 31 Octombrie, Dinu Patriciu, om de afaceri şi liberal retras din viaţa politică, a acuzat serviciile secrete, ca vinovate de problemele Rompetrolului, al cărui patron este. El fusese acuzat că a dat mită pentru petrolul irakian şi a declarat că aceste informaţii false nu puteau ajunge la ONU decât dela serviciile secrete. Acuzaţia lui s'a adresat mai exact SRI şi SIE.

Pornind dela arestarea lui Dinu Patriciu, pe 3 Noembrie, Delegaţia Permanentă a PNL a adoptat o rezoluţie prin care i se solicită Preşedintelui Băsescu să-i schimbe din funcţii pe şefii serviciilor de informaţii şi pe conducătorii celorlalte instituţii ale statului, numiţi pe criterii politice de către guvernarea PSD. De asemenea, rezoluţia prevede şi că PNL va promova legea lustraţiei, *"ca mijloc de asanare morală şi înnoire a clasei politice"*. În plus, PNL va susţine şi demersul guvernului de prelungire cu şase ani a mandatului de functionare a Consiliului Naţional de Studiere a Arhivelor Securităţii.

În rezoluţie se arată că PNL *"Solicită tuturor instituţiilor abilitate, în primul rând instituţiei prezidenţiale, promovarea legeii lustraţiei şi demararea procedurii de schimbare din funcţie a şefilor serviciilor secrtete şi a conducătorilor celorlalte instituţii numiţi de fosta putere chiar din rândurile liderilor PSD"*.

Aşa cum bine a declarat Crin Antonescu, şeful grupului parlamentar dela Camera Deputaţilor, *"sforile lungi ale serviciilor secrete sunt întinse inclusiv în PNL, în apropierea premierului, prin persoane care încearcă se reaşeze balanţa puterii politice şi financiare"*. Acest lucru este bine cunoscut de toată lumea, infiltrarea agenţilor Securităţii făcându-se în rândul tuturor partidelor istorice, imediat după Revoluţie. Este ciudat însă că, aşa cum declară surse din cadrul liberalilor, Primministrul Tăriceanu s'ar fi abţinut dela vot pentru schimbarea conducerilor SRI şi SIE. Motivul dat de domnia sa la şedinţa Consiliului Reprezentanţilor Naţionali ai PNL a fost că acestea ar fi *"răzbunări ieftine"* şi *"vendete iresponsabile"*, referindu-se la faptul că această rezoluţie ar fi fost luată în urma arestării lui Dinu Patriciu.

Partidele din Coaliţia D.A. au avut reacţii diferite, cea mai vehementă fiind a senatorului PD Radu Berceanu, care a insistat că fiecare partid trebue să-şi rezolve problemele proprii, că orice schimbare trebue făcută de preşedinte în cadrul prevederilor constituţionale, iar că Preşedintele Băsescu nu va face vreo schimbare numai pentrucă PNL o doreşte, ci dimpotrivă. Preşedintele PD, Emil Boc, a declarat însă că PD va adopta o poziţie oficială faţă de rezoluţia PNL, după ce proiectul de lege va fi prezentat în Consiliul Naţional de Conducere al alianţei D.A.

Partidul Conservator şi-a declarat apartenenţa la rezoluţia PNL, în condiţiile în care schimbarea şefilor de servicii secrete ar fi coordonată cu adoptarea legii lustraţiei.

UDMR, ca de obicei, a avut o poziţie echivocă, declarând că numai preşedintele ţării are competenţa schimbării şefilor serviciilor secrete, în funcţie de activitatea acestora, mulţumitoare sau nu.

Indiferent de motivul acestei rezoluţii a Delegaţiei Permanente a PNL în ce priveşte schimbarea şefilor serviciilor secrete, dacă ea ar fi adoptată de Coaliţie şi ar fi pusă în aplicare de către preşedinte, ea ar constitui un pas înainte spre curăţirea Ţării de Securitate, spre o adevărată democraţie.

Securitatea trebuia să-şi termine misiunea în momentul căderii comunismului. În timpul anilor de dictatură comunistă, ea şi-a îndeplinit misiunea cu succes, ascultând cu urechea ei lungă care se întindea peste ţări şi mări, dezinformând, urmărind, umplând închisorile de oameni vinovaţi doar de ura lor pentru comunism şi decimând intelectualitatea română, distrugând morala şi spiritualitatea neamului românesc.

Astăzi, când România se îndreaptă spre intrarea în marea familie europeană, SRI dar mai ales SIE, instituţii ale sistemului comunist, ar trebui să dispară, fiind înlocuite de instituţii de apărare a ţării împotriva adevăraţilor inamici din afara ei, iar nu de urmărire a cetăţenilor români. La fel, SRI şi SIE ar trebui să dispară şi dela consulate şi ambasade.

Sperăm ca guvernul şi apoi preşedintele României să răspundă aşteptărilor cetăţenilor care i-au ales, luând o decizie justă, de înlăturare a tuturor securiştilor din funcţiile de conducere ale instituţiilor statului.

"Fără noi reforme aderarea se amână"

Urmare din pag. 1

România şi la 545 milioane euro pentru Bulgaria. Această finanţare este destinată în special abordării neregulilor identificate de ambele rapoarte ale Comisiei. În următoarele luni, Comisia va continua să realizeze o monitorizare intensă a reformelor efectuate de ambele ţări şi va emite un nou raport în primăvara anului 2006 (între Aprilie şi Mai).

"Dacă este necesar", a spus comisarul, *"vom putea recomanda amânarea cu un an a integrării lor în UE"*, deşi a subliniat că se va continua sprijinirea ambelor ţări, pentru a putea adera la data prevăzută. România şi Bulgaria, care în ansamblu au o populaţie de 30 de milioane de locuitori, şi-au încheiat negocierile de aderare în Aprilie 2004. însă ambele ţări au înregistrat unele probleme legate de întârzierea reformelor, alegeri şi inundaţii, ceea ce a determinat o amânare a pregătirilor pentru a putea adera alături de celelalte 10 ţări în cadrul celui de-al cincilea val al extinderii UE. Pe parcursul anului trecut, ambele ţări au înregistrat o puternică creştere economică, care a fost de 8,3 la sută pentru România şi de 5,6 la sută pentru Bulgaria.

Domeniul concurenţei şi ajutoarelor de stat nu mai e menţionat ca o urgenţă pentru nici una din cele două ţări. Este un pas important, în special pentru România, deoarece, alături de capitolul justiţie şi afaceri interne, cel al concurenţei putea duce la declanşarea amânării prin votul majoritar al statelor membre, şi nu prin unanimitate. Prioritătile urgente care au mai rămas pentru România sunt acum întărirea viitoarelor graniţe externe ale Uniunii Europene, lupta împotriva fraudei şi corupţiei, siguranţa veterinară, înfiinţarea agenţiei de plăţi a subvenţiilor agricole, întărirea mecanismelor de control pentru fondurile de dezvoltare regionale, protecţia proprietăţii intelectuale, poluarea industrială, achiziţiile publice şi sistemul de comunicare sunt specifice pentru România, în timp ce Bulgariei i se cere în plus să întărească cooperarea cu poliţiile europene, să intensifice lupta împotriva crimei organizate şi să stabilească un sistem de asigurare a vehiculelor.

Aşadar, un număr asemănăator de avertismente pentru ambele ţări, dar o schimbare generală de atmosferă comentează BBC. Oficialii europeni nu mai sunt convinşi, la fel ca în trecut, că Bulgaria e mult mai avansată ca România. Dimpotrivă, ei consideră că Sofia a cam neglijat reformele în ultimul an, pierzând prea mult timp cu alegerile generale din Iunie şi formarea noii coaliţii de guvernamânt.

Comisia Europeană arată că principalele motive de îngrijorare semnalate vor fi urmate de noi scrisori de avertisment. Fără acţiuni urgente în domeniile menţionate, Comisia avertizează că România şi Bulgaria *"nu-şi vor putea probabil îndeplini obligaţiile de membru la 1 Ianuarie 2007"*, ea putând recomanda statelor membre să amâne aderarea celor două ţări pentru 2008. Comisia încheie însă încurajator, spunând că *"se aşteaptă"* ca atât România cât şi Bulgaria *"să ia toate măsurile necesare de corectare a lipsurilor astfel încât să evite recomandarea unei amânări"*.

Ileana BIDIAN

UNDE SE DUC BANII?

Viorel PALTIN

În ziua de azi, banii pentru toată lumea au devenit o chestiune capitală, de viaţă şi de moarte. Cel mai acut se simte la noi lipsa acestora în sistemul medical şi farmaceutic, încât pe drept cuvânt se poate spune că aceştia au devenit critic insuficienţi pentru a acoperi tratamente vitale. Există o foame nebună de bani în toate domeniile, iar statul actual românesc - dependent în exagerată măsură de mijloacele financiare din ce în ce mai mari şi mai abundente - funcţionează ca un aspirator şi înghite ca un moloh în neştire sume imense de bani, fără să se întrebe dacă a fost stabilit un raport raţional între venituri şi cheltuieli... De fapt aceasta este problema: economia noastră de piaţă s'a caracterizat în toţi aceşti ani de reală libertate - aş zice haos al bunului plac - de o totală nepăsare în relaţie cu posibilităţile de trai ale poporului. Trăim într'o societate mercantilizată la maximum, chiar dincolo de tot ce se poate imagina în această privinţă... Duhul rău al banului a pus stăpânire pe noi pe toţi, printr'o acţiune concertată şi dirijată de cei care conduc. Lumea cheltuieşte bezmetic, până la ultima leţcaie, dar campionul acestei lipse totale de prevedere, faţă de cum şi cât se vântură în materie pecuniară, este chiar statul veşnic flămând şi nesătul, mereu dator, şi aflat într'o perpetuă criză financiară. S'au schimbat banii şi s'au tăiat patru zerouri, punându-se pe piaţa monetară aşa-zisul *"leu greu"*. S'a redus evident cantitativ masa monetară, iar cu bani nominali mai puţini putem cumpăra teoretic aceleaşi lucruri... Ce s'a întâmplat de fapt? Toată lumea aleargă nebuneşte după banii noi, încercând disperată să scape de milioane, care încet-încet vor deveni hârtie - monedă calpă, fără valoare. Statul are în mâna sa acest mecanism şi poate, prin manevre administrative bruşte - citiţi decrete şi chiar legi adoptate în pripă! - să schimbe după poftă foaia, stabilind într'un anume anumit moment că banii vechi încetează să se mai afle în uz. Cetăţeanul nu are nici o pârghie la îndemână pentru a contracara acţiunea statului şi iată cum propriul său stat *"democratic"* îl poate transforma dacă vrea pe om în sclavul său, care ar deveni, printr'o singură trăsătură din condei, un disperat pauper. Încerc să răspund la întrebarea din titlu - *"Unde se duc banii?"*. Trebue să recunosc sincer că habar nu am! Pot să constat doar lipsa cronică a acestora, de unde logic se impune constatarea că dacă au existat bani până acum şi deodată nu mai sunt, aceştia s'au dus undeva... Evident, o mică parte s'au dus pe cheltuieli: salarii grase, pensii umflate disproporţionat, vile şi maşini de lux, excursii scumpe etc., etc. Dar numai o parte din bani, cea mai mare au plecat! Ce gaură neagră îi va fi înghiţit pe cei mai mulţi? Încercaţi şi Dvs., stimaţi cititori, să aproximaţi un răspuns la întrebarea mea, care mă umple de ruşine, întrucât după o viaţă întreagă petrecută ca jurnalist nu pot pune degetul pe rană, nu pot arăta cu precizie cine ne sărăceşte continuu, până în pragul lihniriii de foame! Dintre toate cheltuielile care ni se impun cu forţa - fiindcă nu poţi trăi fără lumină şi căldură sau fără apă potabilă - sunt preţurile exorbitante la utilităţi, medicamente, combustibili şi mâncare. Înţeleg că se impun din când în când scumpiri, dar aşa de 1-2 la sută, nu dublări de preţuri! Mă întreb: cum au putut să funcţioneze firmele care au asigurat în trecut asemenea servicii? Răspund tot eu: au funcţionat prost! Dar dacă scumpesc totul atât de mult, însemnează asta că de acum înainte vor merge mai bine? Nici vorbă! Curentul electric va continua să se ia când ţi-e lumea mai dragă, gazul va veni pe ţeavă la fel de slab, apa curentă se va opri chiar când faci baie... Şi cine este de vină? Consumatorul - hoţul de păgubaş! Niciodată cei care gestionează acest soi de firme nu vor recunoaşte că sunt vinovaţi, ci se vor plânge, ca nişte babe năbădăioase, că nu au destui bani, că fără bani firma respectivă nu poate să-şi facă excelent datoria! Ar trebui să se ştie un lucru în întreaga ţară: că cu bani mai puţini sau cu mai mulţi cei care lucrează în diferite sectoare au obligaţia să-şi facă pe deplin datoria, fără scăderi sau minusuri! Din moment ce au acceptat să practice o anume meserie sunt liberi oricând să lase pe alţii în locul lor. De fapt, mulţi se ţin de scaune cu unghiile şi cu dinţii şi se bucură, totuşi să aibă un *"servici"*, dar strigă într'una că salariile sunt prea mici sau fac greve, cerând mai mult... mai mult sau mult prea mult. Asta în afară de *"stăpâni"*, cei care îşi dau singuri... salariul! Cine pune frână sau limită la toate aceste aberaţii de neînţeles? oare de ce avem un stat, platit gras din banii noştri? Până acum statul zice *"da"*, dând din cap *"ca calul"*, la orice scumpire... opriţi calul - nu e bun sau e... chiar nebun!

TELEVIZIUNILE DIN ROMÂNIA: SURSE DE FINANŢARE OBSCURĂ, CALITATE SCĂZUTĂ A PROGRAMELOR, DEPENDENŢA DE POLITIC

Un raport despre situaţia televiziunilor în 20 de ţări europene, realizat de EU Monitoring and Advocacy Program (EUMAP), conţine o analiză critică a unei prese puternic legate de interesele economice şi politice ale proprietarilor: *"dacă privim la întregul spectru al presei româneşti, nu arareori în spatele agendei mediatice se află mai degrabă interese politice şi economice decât cele ale publicului"*.

Profesioniştii media recunosc că *"televiziunile din România sunt folosite în principal pentru a obţine influenţă. Editorii se bucură de suficientă independenţă numai atâta timp cât protejează interesele proprietarilor lor şi ale partenerilor acestora"*.

Potrivit raportului, *"o altă particularitate a televiziunii din România de azi pare a fi tabloidizarea şi trivializarea programelor de ştiri, care au devenit din ce în ce mai puţin orientate către ştirile politice"*.

Concluziile Raportului EUMAP au fost prezentate de Preşedintele Băsescu în direct la TVR1: *"Calitatea programelor scăzută, surse de finanţare obscure, absenţa alternativelor pentru o bună parte a populaţiei, dependenţa prea mare de mediul politic"*.

Aceste *"calităţi"* ale majorităţii posturilor TV sunt invocate de preşedinte ca argumente pentru solicitarea sa de a se face publice, prin lege, sursele de finanţare ale instituţiilor de presă.

Roxana Iordache NU a semnat protestul anti-Manolescu

În numărul din 14 Sept. a.c. al ziarului *"Ziua"* a fost publicat un protest împotriva preşedintelui Uniunii Scriitorilor, Domnul Nicolae Manolescu, sub care a apărut şi numele subsemnatei, iar lista de semnături a fost preluată şi în numărul anterior al revistei *"Cuvântul românesc"*. Cu toată consideraţia pe care i-o port Domnului Paul Goma pentru demnitatea de a spune lucrurilor pe nume, precizez că NU am semnat acel protest şi nici nu am fost solicitată de către iniţiator(i) să-mi dau acordul verbal. Prin urmare, dezavuez categoric folosirea abuzivă a numelui meu şi vă rog să publicaţi acest drept la replică în condiţiile deontologiei profesionale.

Roxana IORDACHE
publicist

ÎN INTERIORUL ZONEI ZERO: CÂT DE SERIOASĂ ESTE GRIPA AVIARĂ?

(THE GUARDIAN)

La circa 200 de km Sud de Constanța, în Ceamurlia de Jos, unul dintre cei mai periculoși agenți patogeni pentru păsări și pentru oameni a intrat deja pe ușa din spate a Europei. Dela confirmarea gripei aviare

cu virusul H5N1 de către un laborator veterinar din Marea Britanie, oficialitățile române s'au lansat într'o campanie disperată de a stăvili această amenințare, relatează Mark Honigsbaum, în ediția din 17 Octombrie a cotidianului britanic *The Guardian*.

Un polițist ne face semn să încetinim. Ne aflăm pe drumul european E60 și, dela București, am luat deja o amendă pentru viteză. Cum de data asta trebue să ne oprim la un punct de control, vom scăpa tot amendați, notează Mark Honigsbaum. Un oficial purtând o haină albă pentru decontaminare iese din punctul de control și întinde de-a lungul drumului o carpetă impregnată cu agenți dezinfectanți și anti-bacterieni pentru a împiedica transportul de agenți patogeni periculoși în județul Constanța, poarta către regiunea Deltei Dunării și a Mării Negre. Oficialii români ar trebui să se concentreze și asupra dezinfectării vehiculelor care călătoresc in direcția opusă.

Primul indiciu că se întâmplă ceva în neregulă a apărut în urmă cu 10 zile când un pescar a descoperit mai multe rațe și găște moarte pe malul unui lac ce mărginea localitatea. Moartea respectivelor păsări migratoare a coincis cu o boală misterioasă apărută în rândul propriilor sale găini și care, după propriile sale cuvinte, a făcut să li se umfle capul și să pocnească.

Două zile mai târziu, 120 de păsări au murit brusc la Maliuc, un alt sat din Deltă, aflat la circa 45 de kilometri de Ceamurlia. Suspectând că este vorba tot de H5N1, ministrul român al Agriculturii, Gheorghe Flutur, a impus o zonă de carantină de circa trei kilometri în jurul celor două localități și a cerut autorităților locale să înceapă exterminarea păsărilor. Până Duminică, 16 Octombrie, aproximativ 20.000 de păsări din cele două localități au fost sacrificate, deși există zvonuri că au fost semnalate morți misterioase ale păsărilor și în localitățile dintre Ceamurlia și Maliuc. Cordonul sanitar care împrejmuiește *"zona zero"* a Deltei are 140 de kilometri. Pe măsură ce ne apropiem, la 90 de kilometri de punctul de control dela Constanța, nu există nici un oficial sanitar. După ce trecem de altă carpetă dezinfectantă ne apropiem de satul Topolog, în fața căruia copiii și păsările zburdă fără griji.

La 45 de kilometri mai departe pe E60, ajungem la Slava-Cercheza, un vechi sat rusesc. În fața unei gospodării, Hariton Mihai și soția sa Teodosia, depănușează porumbul ajutați de copiii lor, în timp ce găinile și puii culeg de pe jos boabele rămase. Cei doi spun că vor păstra între 50 și 70 de păsări pentru ouă și pentru pregătirea ocazională a unui pui pentru cină. Doar uneia dintre fetițele lor i-a fost administrat vaccinul antigripal pentru a preveni combinarea virusului gripei aviare cu virusul gripal dela oameni. *"Dacă ne vor da vaccinul pe gratis îl vom face bucuroși; altfel nu ni-l putem permite"*, declară Mihai.

După acest sat, pe o distanță de mai mulți kilometri, nu mai poate fi zărită nici o casă, ci doar o câmpie întinsă punctată din loc în loc cu stații de alimentare cu combustibil. Apoi, la orizont, apare un pod de cale ferată și, în spatele său, pe autostradă blocându-ne calea, un camion de pompieri de culoare roșie aprins. Coborîm din mașini și ne prezentăm pompierilor și polițiștilor care inspectează vehiculele din apropiere. Sacrificarea păsărilor din Ceamurlia a luat sfârșit, ne informează aceștia, însă nimeni, cu excepția celor care trăiesc aici și au treburi urgente de rezolvat în afara satului, nu poate ieși sau intra până nu este ridicată carantina, ceea ce pare că nu se va întâmpla în următoarele 21 de zile.

În timp ce ne spuneau asta, continuă semnatarul articolului, un preot ortodox îmbrăcat în sutană și geacă de piele apare brusc lângă noi. Numele său este Tânjală Marian și încearcă să ajungă la Cemurlia prin cealaltă parte, fiind așteptat la o înmormântare. *"Nu m'am vaccinat însă nu mi-e frică. Singurul lucru de care mi-e frică este Dumnezeu"*, afirmă el.

"Care este starea de spirit acum în Ceamurlia, acum după ce păsările au fost sacrificate?" îl întrebăm pe un fermier care apare cu o căruță. *"Oamenii sunt supărați, însă este mai bine să moară păsările decât noi"*, susține el.

Părintele Marian se urcă în spate în căruța care trece printr'o baie de dezinfectant spre punctul de control. Îl vedem purtând o discuție în contradictoriu cu polițiștii. Doar cei vaccinați pot trece, explică aceștia. Nici o excepție, nici măcar pentru un om al lui Dumnezeu. Văzând că nu se poate întra și că virusul a fost izolat, facem calea întoarsă și îl sunăm pe primarul Ceamurliei, Mihai Cârciumariu. *"Echipele trimise de Ministerul Agriculturii tocmai au terminat de dezinfectat străzile localității. Au fost de asemenea dezinfectate și curțile oamenilor, ba chiar frigiderele acestora"*, explică el. Ce ne poate spune primarul despre faptul că s'a semnalat prezența a 15 lebede moarte într'un lac din afara zonelor de carantină? *"O grămadă de păsări s'au îmbolnăvit, nu mă întrebați câte. Eu vă pot spune doar ceea ce s'a întâmplat în Ceamurlia"*, adaugă primarul.

Mai târziu am aflat că Ministerul Agriculturii a făcut publică o declarație în care se spunea că nu s'a înregistrat moartea vreunei lebede. Cu toate acestea, pe internet, unele agenții de știri susțineau că locuitorii din Ceamurlia observaseră păsări moarte în urmă cu trei luni zăcând pe malul lacului și doar când pescarul a văzut că propriile sale păsări au murit s'a început recoltarea de probe în vederea testării.

În opinia lui Mark Honigsbaum, putem compara dimensiunile unei pandemii de gripă aviară la oameni cu ceea ce s'a întâmplat în 1918, când un virus aviar a căpătat capacitatea de a învada celulele pulmonare umane, ucigând, după cum se estimează astăzi, aproximativ 40 de milioane de oameni. Epidemiologii estimează că virusul din 1918 a ucis doar 2,5% din cei infectați, în timp ce despre H5N1 se știe că poate ucide 70 la sută din cei pe care îi infectează. Cu alte cuvinte, notează Honigsbaum, dacă se va declanșa o pandemie, numărul morților generat de virusul H5N1 ar putea atinge un miliard...

SĂTENII DIN DELTA DUNĂRII IGNORĂ AMENINȚAREA

Zguduit de un acces de tuse, un copil îi alarmează pe medicii micului spital din Jurilovca, aflat la doar câțiva kilometri de cele două focare de gripă aviară descoperite în Delta Dunării - în satele Ceamurlia de Jos și, respectiv, Maliuc -, în condițiile în care, în România, pericolul transmiterii virusului letal la om nu este exclus, notează *Agenția France Presse*, într'un reportaj din localitatea tulceană. Cu fruntea acoperită de broboane de sudoare din cauza febrei, băiețelul de cinci ani nu ascunde faptul că, în ultimele zile, s'a jucat cu găștele ce aleargă pe străduțele prăfuite ale satului.

"Ieri, împreună cu mai mulți copii, am săpat o groapă pentru a înmormânta o rățușcă găsită moartă în ograda unui prieten", spune el, răspunzând la întrebările medicilor.

"Nu i-am interzis să pună mâna pe păsările de curte, căci noi nu am avut păsări bolnave aici", se apără mama lui. După mai multe minute în care copilul este examinat cu stetoscopul, medicul, Boris Ivanov, scoate un oftat de ușurare. *"Nu fiți îngrijorată, nu este decât un guturai, însă, pe viitor, trebue să le interziceți neapărat copiilor să mai vină în contact cu păsările de curte. Și să nu uite să se spele pe mâini înainte de fiecare masă"*, insistă dr. Ivanov.

Dela confirmarea gripei aviare la păsările de curte din această regiune, medicul afirmă că a tratat circa 50 de cazuri de gripă sezonieră în acest sat, cu o populație de aproximativ 400 de locuitori. *"Din păcate, oamenii nu merg decât foarte rar la medic, iar confirmarea gripei aviare în două sate din împrejurimi nu le-a schimbat deloc obiceiurile. De aceea, m'am dus personal la ei pentru a-i îngrijji. De altfel, acesta este ordinul expres al Ministerului Sănătății"*, precizează el.

Potrivit dr. Ivanov, locuitorii din Jurilovca *"ignoră cu desăvârșire"* recomandările împărțite cu generozitate de autorități, de două săptămâni încoace, în scopul prevenirii unei răspândiri a virusului care, în Asia, a provocat moartea a circa 60 de persoane. *"Deși mai multe sate, printre care și Jurilovca, sunt considerate zone cu risc înalt, aici sunt departe de conștientizarea pericolului pe care îl reprezintă gripa aviară, iar numeroși săteni nu respectă regulile de igienă de bază"*, declară medicul, cu regret. *"Locuitorii din Jurilovca refuză în continuare să își închidă păsările de curte, în ciuda numeroaselor apeluri făcute de autorități, care au amenințat că îi vor amenda pe cei care nu respectă dispozițiile"*, adaugă el.

"Sunt mirat văzând persoane care se străduiesc să conteste explicațiile autorităților cu o convingere ce îți taie respirația. În aceste condiții, nu ne mai rămâne decât să sperăm că România va fi cruțată de o epidemie de gripă aviară", mai spune Boris Ivanov.

La rândul lor, țăranii din Jurilovca consideră *"exagerate"* măsurile luate de autorități din momentul confirmării celor două focare de gripă aviară. *"S'ar zice că suntem în război. Am văzut că vapoarele ce leagă între ele satele din Deltă sunt escortate de vedete ale poliției de frontieră, și lucrul acesta mi se pare puțin exagerat"*, spune - revoltat - Florin Popic, un tânăr de 23 de ani.

"Spuneți gripa de apă? Nu-mi fac griji, căci nu am mai avut gripă de nu mai știu când...", spune și o femeie subțirică, în vârstă de 84 de ani, care își păzește rațele pe o pajiște de la intrarea în sat.

"GRIPA AVIARĂ NU VA DISPĂREA CURÂND DIN DELTĂ"

Un înalt oficial al Organizației Mondiale a Sănătății, aflat în vizită în România, a declarat că e foarte probabil ca tulpina cu potențial letal a virusului gripei aviare, H5N1, să persiste vreme îndelungată în Deltă, printre păsările sălbatice.

Doctorul Guenael Rodier face parte dintr'o echipă formată din trei experți OMS, care examinează posibilul impact al gripei aviare asupra populației și măsurile luate de autorități pentru a preîntâmpina transmiterea bolii la om.

Oficialul OMS a declarat că gripa aviară nu va dispărea prea curând din România. *"E foarte probabil ca în următoarele câteva săptămâni să asistăm la mai multe îmbolnăviri printre păsările sălbatice, ici și colo; pe termen lung, așa cum s'a întâmplat și în Asia, e posibil ca virusul să rămână printre păsările sălbatice din Deltă. Așa încât supravegherea păsărilor domestice va trebui să continue multă vreme și ori de câte ori aveți de-a face cu îmbolnăvirea păsărilor de curte, vor trebui luate măsuri similare celor de acum"* - a explicat doctorul Guenael Rodier.

Oficilul OMS a vizitat cele două focare confirmate de gripă aviară din județul Tulcea și a lăudat reacția autorităților românești. El a atras însă atenția că supravegherea și starea de alertă vor trebui menținute multă vreme.

O AMENINȚARE MONDIALĂ

Urmare din pag. 1

aviare. Analizele care au confirmat cazurile din Indonezia au fost efectuate în Hong Kong, scrie cotidianul de afaceri chinez *The Standard*.

Separat, SUA pregătesc o creștere dramatică a finanțării pentru țări din Asia de Sud-Est în lupta împotriva virusului H5N1. Andrew Natsios, șeful USAID, declară acest virus *"cea mai mare provocare cu care se confruntă organizația, mai mult decât Afganistanul și Irakul"*.

Numeroase voci avertizează însă împotriva unei reacții exagerate la pericolul real al maladiei. La Londra, Colin Blakemore, dela Consiliul britanic de Cercetare Medicală, afirma: *"Avem nevoie de vigilență și de atenție fără panică. Nu există un motiv imediat de îngrijorare"*, în timp ce, la Geneva, OMS cheamă la alocarea unor resurse mai substanțiale pentru monitorizarea fenomenului.

CARACTERISTICILE VIRUSULUI AVIAR

Din momentul în care și-a făcut reapariția în Asia, în anul 2003, virusul febrei aviare - extrem de contagios și mortal pentru păsări, care de altfel îl și răspândesc - a ucis și câteva zeci de persoane.

Experții sunt de părere că este doar o chestiune de timp până ce virusul va suferi mutații, cu consecința unei răspândiri rapide dela om la om.

- Noua tulpină a virusului H5N1. Prea puține persoane vor avea imunitate naturală față de el.
- Virusul ar putea fi transmis dela om la om.

Originile virusului

Virusurile aviare apar în mod natural la păsările migratoare. Ele sunt transmise prin diverse secreții și dejecții.

Păsările domestice, precum puii și curcanii, sunt deosebit de vulnerabile la tulpinile mai letale care pot apare.

Simptomele febrei aviare, la om

- În cazul infectării cu virusul H5N1 - pot merge dela febră, dureri de gât și tuse până la tulburări respiratorii grave și blocarea organelor interne.
- Deoarece virusul nu se transmite prin intermediul cărnii gătite, experții susțin că mâncatul cărnii de pui nu este periculos.

Lupta împotriva virusului

În prezent nu există nici un vaccin care să protejeze oamenii de infectarea cu virusul febrei aviare H5N1. Se lucrează însă intens la punerea la punct a unor prototipuri.

Cu toate acestea, unele medicamente anti-virale, disponibile pe piață, pot contribui la limitarea simptomelor și la reducerea răspândirii virusului.

VICTIMILE COMUNISMULUI ÎŞI AŞTEAPTĂ MUZEUL

• "Muzeul Memorial nu primeşte decât o statuie golită de sens"

Casa Românească din Paris a găzduit, la finalul săptămânii trecute, o manifestare dedicată luptătorului anticomunist Ion Gavrilă Ogoranu, care trăieşte în România, la Alba Iulia. Autor al unei tetralogii memorialistice zguduitoare, intitulate *"Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc"*, Ion Gavrilă Ogoranu (acum în vârstă de 83 de ani), vorbeşte despre rezistenţa anticomunistă în Munţii Făgăraşului până în 1976, când a fost prins şi închis. *"Este o datorie a noastră să informăm opinia publică europeană şi mondială despre rezistenţa armată anticomunistă din România"* - a afirmat Ogoranu. Organizată la iniţiativa doctorandului în ştiinţe politice Robert Adam, manifestarea dela Paris a reunit atât Români aflaţi în Franţa, dar şi Francezi, veterani de război sau tineri interesaţi de istoria luptei anticomuniste din Europa de Est. Printre participanţi s'a numărat şi istoricul francez Stephan Courtois, autor al volumului *"Cartea neagră a comunismului"*. În prezent, Ion Gavrilă Ogoranu lucrează la o nouă lucrare: *"Istoria rezistenţei anticomuniste în Munţii Apuseni"*. Tot dela Paris, în urma unui articol publicat de *ZIUA* privind un memorial dedicat victimelor holocaustului comunist, Radu Portocală ne recomandă un text interesant al istoricului Andrei Brezianu, pe care îl reproducem mai jos. (D.E.)

"Zeiţa Democraţiei"

O copie ar urma să înlocuiască, la Washington, mult aşteptatul *"Muzeu al victimelor comunismului"*

Aproape nu există muzeu care să nu degaje, în arena ideilor, un simbolism propriu şi inconfundabil, inculcat, într'un fel sau altul, privirii, memoriei, spaţiului public. Rare, aproape fără precedent, sunt situaţiile când lucrurile se inversează şi când un anume simbolism vine să preia ideea de muzeu, iar un simbol vine să ia, în final, locul muzeului propriu-zis. Paradoxal, acesta este cazul unui nenăscut încă muzeu washingtonian, în pregătire de 12 ani şi care, potrivit unor hotărâri luate nu demult, va îmbrăca în cele din urmă, nu forma unui aşezământ muzeal concret, ci, oricât ar părea de ciudat, chipul unei statui. Interesant e faptul că preconizata statuie ar urma să ţină locul nu unui muzeu oarecare, ci unuia de mari şi venerabile proporţii, gândit iniţial a servi de memento viu pentru jertfa unei sute de milioane de fiinţe omeneşti - cele exterminate în lagăre de concentrare, tabere de muncă forţată şi temniţe, sub jugul totalitarismelor de stânga, începând cu anul fatidic 7.

În forma proiectului iniţial, Muzeul Memorial consacrat la Washington Victimelor Comunismului - căci despre el este vorba - urma să exemplifice printr'o generoasă gama de mărturii directe, documente, imagini, hărţi şi o selecţie cuprinzătoare de alte exponate originale, distrugerea şi sacrificarea unor întregi societăţi, supuse prin violenţă, în anii secolului 20, unor dictaturi şi tiranii de stânga. Scopul declarat al acestui proiect? Să ţină trează memoria fărădelegilor comise în numele comunismului şi al ideologiei care l-a inspirat, atât în defuncta Uniune Sovietică, cât şi pe multe alte meridiane ale planetei: dela Ungaria lui Bela Kun, la Etiopia lui Mengistu Mariam; dela Albania lui Enver Hodja, la China lui Mao; dela Katyn şi gulagurile din Siberia, la deportările din Ţările Baltice şi din Moldova dintre Prut şi Nistru; dela ghetele României lui Dej şi Pauker, până la închisorile din ţara-temniţă Coreea de Nord, şi - nu în ultimul rând la infamul Zid udat cu sânge şi lacrimi dela Berlin. Potrivit legii promulgate de Casa Albă în 1993, *"The Victims of Communism Memorial"* urma să îmbrace forma unei instituţii asemănătoare Muzeului Holocaustului din Washington, menită a onora şi păstra vie memoria sutei de milioane de oameni închişi, deportaţi şi exterminaţi - în termenii expreşi ai legii americane - *"în holocaustul imperial comunist - fără precedent în istorie - inaugurat în 1917"*.

Pentru victimele comunismului nu există bani

S'ar părea însă că, dintr'o seamă de motive, nu a fost să fie. Explicaţia dată acum de conducerea Fundaţiei însărcinate cu ducerea la capăt a proiectului invoca factorul financiar: nu s'au găsit fonduri suficiente pentru un Muzeu Memorial - susţin purtătorii ei de cuvânt - ci doar pentru o statuie. Substituită muzeului, aceasta ar urma să fie amplasată într'un scuar de cartier, la o intersecţie de străzi din zona rezidenţială situată în spatele impozantelor edificii care domină Colina Capitoliului, nu pe National Mall, spaţiu eminamente public, destinat Memorialului potrivit planurilor iniţiale. Lucrurile - aşa cum sunt consemnate în presa washingtoniană - nu par însă a se opri aici. Influentul *Washington Post* anunţa recent că proiectul statuii trezeşte reacţii adverse în rândul locuitorilor din zonă, care - prin vocea lui Karen Wirt, reprezentantă în cadrul primăriei a celor circa două mii de cetăţeni ai cartierului (District 6C08) - se pronunţa, de pe acum, contra monumentului. Pe motiv că acesta *"nu are nici o legătură cu vecinătatea"*, a explicat Karen Wirt. Ea a invocat, printre altele, faptul că, în aşa numitul *"Advisory Board"* de pe lângă Fundaţia însărcinată cu identificarea unui loc potrivit pentru viitoarea statuie, se numără (sic) ... *"oameni din Polonia şi România"*.

În loc de muzeu, o statuie

Diminutivarea generoasei idei de Muzeu Memorial, redusă, în final, la forma unei statui înaltă de câţiva metri, nedumereşte. Antipatia cu care este întâmpinată proiectata amplasare a modestului simbol statuar într'un ungher mai puţin frecventat al cartierului Capitol Hill, nu mai puţin. Nu întâmplător, o seamă de voci au început să se pronunţe critic, scoţând în evidenţă ceea ce pare a fi practica unui dublu standard în luarea unor hotărâri, atunci când vine vorba de a da mai mult sau mai puţin relief semnelor memoriale evocând grave momente ale istoriei secolului XX. În contextul istoriei Statelor Unite, astfel de semne de memorie au exprimat dintotdeauna noblleţea unei componente a conştiinţei americane, înclinată să dea recunoaştere cauzelor drepte, să aducă prinos de memorie celor sacrificaţi - indiferent unde în lume - în deportări şi lagărele de detenţie ale unor regimuri totalitare. În spiritul unui astfel de model de conştiinţă civică s'ar putea spune că, în împrejurări locale româneşti, Muzeul Memorial dela Sighet se înscrie, cu austeritate şi eleganţă morală, într'o atare linie de gândire şi acţiune, păstrând vie memoria celor ucişi sub guvernarea comunistă în România anilor 1945-1989. La Sighet, statuile aşezate în curtea interioară a fostului loc de exterminare servesc de întregire simbolică unui muzeu. La Washington, o statuie cu vocaţie simbolică urmează să ţină locul unui muzeu lipsit de existenţă concretă.

Copia unei copii

Nu însă despre explicaţii şi raţiuni politice ori economice (mai mult sau mai puţin de nepătruns) e vorba, ci, în acest context, despre raportul dintre eveniment şi semn. Altfel spus, despre inevitabila componentă culturală şi de idei a neaşteptatei opţiuni care va pune, în final, un simbol în locul unui aşezământ, iniţial gândit a servi drept amplă instituţie memorială în cea mai mare capitală a lumii. Căci statuia aleasă drept substitut pentru muzeul ce urma să amintească de ravagiile comunismului în lumea largă, şochează din mai multe puncte de vedere. Mai întâi, printr'o vizibilă lipsă de originalitate. Într'adevăr, deşi încredinţată unui cunoscut sculptor contemporan, respectatul plastician californian Thomas Marsh, sculptura nu va fi concepută de artist şi nu va purta pecetea creativităţii acestuia. Ceea ce i-au comandat lui Thomas Marsh responsabilii instituţiei tutelare, *"The Victims of Communism Memorial Foundation"* este o copie după o lucrare astăzi dispărută, concepută la Beijing, din spumă şi mucava, în timpul protestelor studenţeşti din vara anului 1989. În zbuciumul manifestaţiilor de atunci, perisabila statuie din piaţa Tienanmen a fost numită *"Zeiţa Democraţiei"*. Imaginea ei - sub titlul *"Goddess of Democracy"* - poate fi găsită pe Internet. După mărturisirea celor care au încropit-o atunci ir tr'un gest de rapidă înnăbuşită sfidare, lucrarea s'a vrut o improvizaţie cu mesaj contestatar, imitând stângaci, la scară mică, celebra statuie a Libertăţii dela New York, operă veche de aproape două secole a Francezului F.A. Bartholdi.

Vorbind despre originalitate şi replici - o replică la scară mică a statuii lui Bartholdi există şi la Paris, unde, fără pretenţia vreunui simbolism aparte, îşi ocupă locul pe o insulă în mijlocul Senei. În America, fără nici o legătură cu victimele comunismului, o replică a *"Zeiţei Democraţiei"*, de acelaşi Thomas Marsh, există deja într'un loc public din San Francisco.

În al doilea rând, s'ar putea spune că este vorba, aici, despre o regretabilă golire de sens. Căci, voit sau nevoit, simbolismul lucrării trimite ochiului un mesaj ambiguu. Imagine a unui licăr de speranţă într'o societate guvernată totalitar, *"Zeiţa Democraţiei"* dela Beijing evoca la vremea ei un gest cutezător - limitat însă în spaţiu şi timp, şi fără legătură exactă cu tema memorialului căruia statuia îi este hărăzită acum să-i ia locul. Or, în forma proiectului iniţial, *"Memorialul victimelor comunismului"* urma să fie un aşezământ documentând pe plan global intoleranţa, deportările şi crimele comise în numele acestei ideologii. *"Zeiţa"* din Piaţa Tienanmen afirma, desigur, un crez şi evoca un gest - pe cât de efemer, pe atât de curajos. Dar simbolismul ei nu evoca în nici un chip, nici măcar prin tangenţă, patologia şi fărădelegile unui sistem politic condamnat astăzi de istorie. Puterea evocatoare a statuii dela Beijing spune într'adevăr foarte puţin despre soarta zecilor de milioane de fiinţe omeneşti deportate şi dispărute sub regimuri totalitare de stânga, şi nu doar în China: în Rusia mai întâi şi - sărind peste epoci şi meridiane de cultură - Ucraina, Mongolia, Cuba, Germania, Vietnam, Angola, Cehoslovacia, Estonia, Mozambic, Polonia, Letonia, Nicaragua, Lituania, Bulgaria, Coreea, Laos ş.a.m.d.

Muzeul Victimelor Comunismului ar fi urmat să ofere, la Washington, un memento cuprinzător despre soarta tuturor acestor ţări - printre care România şi Moldova Sovietică - înlănţuite, contra voinţei lor, în sistemul concentraţionar comunist. Dar *"Zeiţa Democraţiei"* nu pronunţă, la nivel simbolic, nimic despre toate acestea. În afară de cazul când ideea unui atare semn de memorie va fi fost expresia unei voinţe de a edulcora sau deturna deliberat mesajul, alegerea acestei lucrări ne-originale ca prinos de neuitare pentru milioanele de victime ale comunismului este, în cel mai bun caz, un contrasens, în cel mai rău caz o stridentă inepţie semantică. Ea oblitrează, într'adevăr, funcţia şi vocaţia fundamentală a Memorialului din Washington, expusă în U.S. Public Law 103-199/1993, aceea de a evoca, pentru generaţiile viitoare, fenomenul istoric al intoleranţei comuniste, distrugerile provocate de aparatele ei poliţieneşti unor milioane de membri ai familiei umane. În absenţa concretă a proiectatului muzeu care să vorbească despre aceste dure, dar edificatoare realităţi - dincolo de contextualizări, oricare ar fi ele - *"The Goddess of Democracy"* va aminti mereu, în primul rând, de un eveniment local: fenomenul Tienanmen. *"Omnis comparatio claudicat"* - spuneau cei vechi. De dragul unei comparaţii, sigur imperfecte - în aria unor reprezentări istorice diferite, echivalentul unei astfel de incongruenţe, în context american, ar putea fi (cu totul improbabilă) ideea unei sculpturi închinate *"Partidei de ceai dela Boston"* - un loc comun în istoria Statelor Unite, gândită a evoca pentru posteritate, într'o sinteză simbolică, evenimentul epocal prin consecinţe al Revoluţiei Americane. Epocal în sens negativ, evenimentul tiraniei comuniste, întins vreme de decenii pe patru dintre cele cinci continente ale Planetei, duce încă lipsa unui semn evocator de răsunet major în capitala cea mai importantă a lumii.

Cât priveşte revoluţiile începute în Europa şi în alte părţi în anul fast al prăbuşirii Zidului dela Berlin, ele nu s'au încheiat cu totul. Oriunde în lume, orice semn durabil gândit a evoca vastele evenimente tragice care au precedat acele revolte şi descătuşări s'ar cuveni să constituie o şcoală lucidă de istorie: o lecţie despre ravagiile intoleranţei şi urii practicate într'un univers concentraţionar de un fel aparte, dominat de o ideologie cu ambiţii globale - cea care a însângerat, în atâtea ţări, prin dictatele ei inumane, scena istoriei recente.

Andrei BREZIANU

ROMÂNIA PRIMARILOR "DEMOCRAŢIEI ORIGINALE"

Florin Oprea SĂLCEANU

Primarului PSD, EMIL CALOTĂ (reminiscenţă a *"democraţiei originale"*) aflat la al doilea mandat la conducerea oraşului Ploieşti, nu îi este frică de nimeni. Şi-a creat un grup de *"comando"* în Consiliul Local care nu face altceva decât să interpreteze legile după interesele mafiei comerciale locale. Cine este de fapt mafia comercială locală? *"Tovarăşii"* din *"epoca de aur"*, cunoştinţele, prietenii, rudele până la al şaptelea grad, cu interese personale mafiote. Această mafie şi-a extins tentaculele peste tot ce mişcă şi nu mişcă pe întregul perimetru al oraşului aurului negru, cu acordul tacit sau direct al primarului pesedist.

Ajuns primar a distrus liziera verde a oraşului pentru a ridica un cartier, chipurile rezidenţial, pentru toţi îmbogăţiţii peste noapte, pentru toate scursorile securisto-comuniste, cu scopul de a-i orbi pe ploieşteni cu promisiuni deşarte. Nici unul dintre ploieştenii oneşti nu a reuşit să obţină o astfel de casă de lux, în schimb camarila exotică a domnului primar a reuşit fără probleme.

Nici o autoritate locală sau naţională nu s'a autosesizat pentru a opri maşinaţiile distrugătoare ale primarului şi ale acoliţilor acestuia.

Deşi oraşul este plin de mizerie prin cartierele mărginaşe, străzi fără canalizare, fără apă şi gaze naturale etc., actualul primar este ocupat total pentru prosperitatea camarilei sale exotice pusă să distrugă ultimele spaţii verzi prin a construi fel de fel de construcţii.

Recent edilii oraşului au aprobat un proiect care dovedeşte cât de mult se respectă, şi cu ce preţ, sănătatea celor care i-au votat. Se înţelege că din *"edilii oraşului"* face parte un grup de afacerişti care trag sforile din spatele Consiliului Local Ploieşti, aşa cum s'a întâmplat şi în mandatul trecut al primarului Emil Calotă, să îşi ridice sediile afacerilor lor pe spaţiile verzi de interes public pentru un oraş sufocat de poluare şi căldură. Este vorba de o hotărâre cu numărul 327 din 29 Decembrie 2004, luată de o gaşcă de consilieri, direct servilă primarului Emil Calotă, prin care se dă drept de construire a unui supermarket, pe numele lui Penny Market în perimetrul ultimului parc Piaţa Anton a cărei vegetaţie exotică se deosebeşte cu mult de castanii poluaţi la extrem ai bulevardului ce se întinde dela Gara de Sud către centrul oraşului. Nu numai că acest proiect nu a fost publicat pe site-ul Primăriei, cu 30 de zile înainte de şedinţa Consiliului Local, dar s'a încălcat premeditat Legea 52/2003 şi nici nu s'a respectat transparenţa. Astfel s'a mers pe o cale ocolită pentru a facilita ocuparea parcului Piaţa Anton de indivizi apropiaţi primarului, dornici să ridice un supermarket şi o parcare auto, peste noapte. Deşi se ştie că nu se poate construi nimic, prin lege, pe spaţiul public şi privat. Grupul de afacerişti ai domnului primar Calotă a încercat să ridice noaptea o benzinărie a S.C. LUKOIL, dar cetăţenii care locuiesc în zonă s'au sesizat şi s'au opus acţiunii criminale. Că interesele grupului de mafioţi ai domnului primar sunt dincolo de lege şi de interesul public este această nouă încercare de a construi abuziv acest supermarket pe spaţiul verde al parcului Anton. Numai că şi de această dată, cu toată zarva organizării unei şedinţe publice, domnul primar Calotă, care a trecut la ameninţări directe împotriva cetăţenilor care l-au votat, aşa cum nu se aştepta, s'a văzut pus în imposibilitatea de a da câştig de cauză grupului de afacerişti în relaţii de interese cu neamurile domniei sale. Astfel spaţiul verde, unic în oraşul aurului negru, din Piaţa Anton putea să dispară definitiv, aşa cum s'a întâmplat cu puţinele spaţii verzi, mai ales (ESTE ADEVĂRAT) că la ora actuală pe cap de locuitor există o suprafaţă de spaţiu verde doar de 3,2 mp faţă de valoarea minimă de 15 mp, încălcându-se toată legislaţia care priveşte normele de apărare a mediului înconjurător. Ce s'a ales din sloganul *"o România curată"* a PSD-ului când era la putere se vede, încă, prin comportamentul actualului primar pesedist Emil Calotă şi cine ştie, va veni vremea când va fi tras la răspundere pentru faptele sale inconştiente, sprijinite pe interese nu tocmai transparente.

Despre femei şi idei

Nu de puţine ori mai ajung şi în Occident ecouri ale campaniilor orchestrate de mafia securisto-comunistă împotriva unor personalităţi care încearcă să contribuie la edificarea democraţiei şi statului de drept în România. Uluiţi de cătă cerneală cerebrală curge în România în texte deşi despre anglologie am putea fi înclinaţi, noi bărbaţii, să uităm să ne luptăm cu îngerii noştri proprii, şi să ne mai amendăm din când în când ispitele misogine hrănite de tradiţii premoderne, de timpuri mai înclinate să dezbată chestiuni ţinând de sexul mesagerilor cereşti.

Expuşi zilnicelor bombardamente de paranoică propagandă naţional-comunistă, menită să -betoneze puterea regimului ceauşist, mulţi au rezistat alunecării în întunericul minţii lipind urechea de posturile de radio străine. Îmi amintesc de pildă deşi recitesc şi azi cu neostoită plăcere textele Marianei Şora dela *BBC*. Spiritul critic al acestei eminente interprete a aforismelor lui Cioran, probitatea şi acuitatea intelectuală a corespondenţelor ei radiofonice n'au delectat doar un public constrâns de cele două ore de televiziune ceauşiste pe zi să se supună unei sistematice spălări de creiere. Ele au contribuit cred esenţial la rezistenţa cel puţin a unora în faţa acestei operaţiuni de mancurtizare la scară naţională.

Credeam, naiv cum sunt, că spirite precum ale Marianei Sora, nu vor mai apărea multă vreme din dărâmăturile postcomuniste. M'am înşelat. Cam ca Nemţoaicele răsărite în '45 in chip de spectre din peisajul deşertic lăsat în urmă de Hitler, spre a pune umărul la degajarea ruinelor şi la deratizarea descompusului reich nazist, spre a-i da Germaniei o faţă umană, au apărut şi în România demolată de comunism femei de treabă. Doar că acestea s'au apucat de munca şi mai importantă a deşteleniri buruienilor spirituale şi aerisirii minţilor îmbâcsite şi încetoşate de multele decenii de colectivism.

Curioasă în context nu mi se pare decât puţinătatea celor care, nelăsându-se năpădiţi de superioritate şi lene bărbătească s'au hotărît să nu-şi curme elanul de a scrie despre ele. Despre femei în faţa cărora, şi eu, dacă aş purta-o, mi-aş scoate pălăria oricând.

Alina Mungiu-Pippidi

Una dintre ele e Alina Mungiu Pippidi. Alta Monica Macovei. Nu ştiu mulţi bărbaţi în mediul politic sau academic românesc care să fi făcut atât de mult ca ele pentru modernizarea reală a României. N'am reuşit să depistez multe personalităţi care să fi dat atât de mult pentru racordarea la lumea întâi a unei ţări expediată de totalitarisme şi postcomunism înspre divizia africano-arabo-central-americană a republicilor bananiere. Profund detestate şi una şi cealaltă de armata de reacţionari ignari, de stânga şi de dreapta de care e atât de burduşită bucureşteana *"lume bună interlopă"*, evocată cândva de o legendară colegă dela Deutsche Welle, Alina Mungiu Pippidi şi Monica Macovei mi se par ca două stânci. În ciuda tuturor adversităţilor, ivite uneori din zone ce le păreau sigure şi amicale, în faţa repetatelor atacuri în trombă ale mafiei transpartinice şi transinstituţionale născute din mărunţaiele monstrului totalitar ele au rezistat admirabil. Provenind şi una şi cealaltă din incipienta societate civilă românească, aceste femei au dat întotdeauna dovadă de un profesionalism exemplar, cuplat cu un patriotism dintre cele mai puţin ostentative şi, ca atare, mai credibile. Fără aere şi ifose, ambele au făcut saltul nu tocmai lesnicios, din mentalitatea grăbit-superficială, mistic-bizantină, proprie unei laturi a spiritului locului, în rigoarea de tip occidental. Această trecere, operată dezinvolt, fără rituri *"de passage"*, fără complexe intelectualiste, dar şi lipsită de orice suspecte elanuri heirupiste le-a deschis şansa de a se ocupa imediat, de a se angaja, fără să le oblige să-şi abandoneze perspectiva, osatura teoretică, valorile. Amândouă au înţeles de timpuriu importanţa uriaşă nu doar a tenacităţii, ci şi a dialogului, în orice efort de mântuire a durerilor societăţii româneşti. Şi ambele şi-au sculpat în palmă şi s'au apucat de treabă când ceea ce începuseră să facă părea oricărei minţi lucide o întreprindere sisifică. Harnice şi curajoase, gândind – nu doar muncind – cu propriul cap, n'a fost dat nimănui cred, s'o audă pe una sau alta să se plângă vreodată că *"se vinde ţara"*, ori că le e prea greu, că lupta lor nu se potriveşte sexului frumos, că nu mai pot face faţă şi alte mofturi similare.

Monica Macovei

Am citit analizele Alinei Mugiu Pippidi apărute bunăoară într'un cotidian atât de prestigios precum e *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. Îmi amintesc cât de tare m'a bucurat imaginea frumoasă pe care, graţie şi ei, e în stare s'o proiecteze în Occident, România intelectuală. Cât despre prezenţa Monicăi Macovei la Ministerul Justiţiei, mi se pare clar că ea e una din puţinele motive menţinând o speranţă cât de cât îndreptăţită de schimbare în bine, printre cei care, altminteri, dezamăgiţi de voltele puterii, ar fi renunţat între timp, precum Dante la intrarea în infern, la orice nădejde.

E posibil desigur, ca şi una şi cealaltă să fi optat la un moment dat în favoarea unor decizii discutabile. Eu unul, urmărind cât am putut de atent prodigioasa, indispensabila lor activitate, nu ştiu s'o fi făcut. Ştiu în schimb, că doar cine nu munceşte nu greşeşte. Şi mai ştiu, că fără asemenea femei, tare urîtă, rea, săracă şi proastă ar fi această lume, tare hidoasă şi poate chiar incurabil bolnavă ar fi fost anevoioasa tranziţie românească.

Evident, lista care începe cu Alina Mungiu Pippidi şi Monica Macovei nu se încheie din fericire cu aceste două nume. Sper că ea va fi întregită degrabă de cei care iubesc cu adevărat statul de drept românesc. Exemplul lor, oricum, ar trebui să ne'mbărbăteze pe toţi cei care ne mai luptăm din când în când cu îngerii noştri. Cu sau fără sex.

Petre Iancu
Deutsche Welle

România transferă Europei toate problemele pe care autorităţile române nu le rezolvă de ani de zile

Două personaje ale lui Marin Preda, dacă nu mă înşel din *"Marele singuratic"*, se întâlnesc la un birt în Bucureşti. Unul îl întreabă pe celălalt: *"Ce faci tu aici, în Capitală, cu ce te ocupi?"*. La care cel întrebat îi răspunde: *"Ce să fac, aştept şi eu să intrăm în anul 2000, tu ce ai de gând, intri sau nu intri?"*. Am reprodus din memorie acest dialog, dar sensul este acela pe care l-a urmărit scriitorul: după colectivizare, doi ţărani din Siliştea Gumeşti, ajunşi în Capitală, se ocupau cu aşteptatul.

Am făcut această introducere pentru a arăta că, în ceea ce priveşte integrarea europeană, suntem în anumite privinţe la fel de departe ca şi acum zece ani. Adică, aşteptăm. Partidul Social Democrat s'a grăbit să încheie la sfârşitul anului trecut toate capitolele de negociere cu Comisia Europeană pur şi simplu din considerente electorale. Fosta putere dela Bucureşti a încheiat un contract cu Europa fără să fi făcut o reformă reală a Justiţiei, a Administraţiei, a sistemului sanitar şi în atâtea alte domenii. Iar acest contract trebue dus la îndeplinire de actuala putere, care se uzează în jocuri politicianiste şi care e ajutată să piardă vremea prin tot felul de tertipuri parlamentare inventate de fostul partid de guvernământ. Un joc al nervilor şi o imagine întregită de politică dâmboviţeană.

Un raport al Institutului Naţional de Statistică arată că doar 58% dintre Românii cu vârstă de muncă fac ceva productiv. Restul sunt fie şomeri (5,3%), fie persoane inactive, mai mult de o treime. Lipsa locurilor de muncă afectează mai ales femeile, astfel că din cinci femei, două nu lucrează. Sunt o serie de oraşe moarte din punct de vedere economic, unde în locul întreprinderilor intrate în faliment nu s'a găsit nici o altă soluţie pentru a fi absorbită măcar o parte din forţa de muncă.

Muncitorii au primit la vremea respectivă un număr de salarii compensatorii, însă în multe cazuri această formă de protecţie socială s'a încheiat sau e pe cale să se încheie. Nimeni nu se întreabă cum vor trăi în continuare aceste zeci sau sute de mii de oameni, deşi unele din oraşele de care vorbesc oferă condiţii extraordinare pentru dezvoltarea turismului, a micilor întreprinderi, a fermelor zootehnice, etc.

S'a ajuns astfel în situaţia că sute de mii de oameni se pensionează înainte de termen, în baza unor dosare medicale. Evident, cu o pensie de mizerie. În România, tot ce a însemnat reformă autentică într'un domeniu sau altul s'a făcut sub imperativul integrării europene, altfel spus, sub presiunea funcţionarilor dela Bruxelles.

Să ne aducem aminte de Legea declarării averilor demnitarilor care, într'o primă formă, era doar o bătaie de joc la adresa opiniei publice. Asta nu înseamnă că în forma sa actuală, această lege ar fi şi un instrument eficient şi transparent prin care averile celor ce ne conduc pot fi realmente cunoscute. Abia o lege a controlului averilor demnitarilor, care se află înscrise pe numele rudelor până la a şaptea spiţă, ar putea pune lucrurile la punct. Dar care parlament să voteze o astfel de lege?

Cei mai mulţi dintre Români îşi doresc integrarea în Europa – desigur, nu puţini în necunoştinţă de cauză. Pentru ei, Europa înseamnă în primul rând libera circulaţie a persoanelor şi, implicit, şansa unui loc de muncă într'o ţară europeană. În plus de asta, Românii transferă Europei toate problemele pe care autorităţile române nu le rezolvă de ani de zile: adică o Justiţie dreaptă, un sistem de sănătate neviciat, primari care să le asculte necazurile.

Dela tătucul Iliescu, mulţi Români se îndreaptă acum către tătucul dela Bruxelles. Şi nimeni nu le spune că lucrurile nu stau deloc aşa. Oare cum se justifică această aspiraţie europeană a Românilor când, la noi acasă, avem atâtea probleme de rezolvat? Ca de pildă faptul că unul dintre vicepremierii guvernului, George Copos, datorează bugetului, adică oamenilor, 100 de miliarde de lei, şi nu se grăbeşte să se achite de datorie.

CREDITUL IMOBILIAR DIN ROMÂNIA, DE OPT ORI MAI REDUS DECÂT ÎN U.E.

În România, creditele imobiliare şi ipotecare au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare semnificativă. Comparativ cu ţările membre ale Uniunii Europene, suntem însă cu mult în urmă, ponderea acestora în totalul creditului neguvernamental fiind la noi de opt ori mai mică. Specialiştii nu sunt foarte optimişti nici în ceea ce priveşte perspectivele, întrucât limitarea recentă a creditului în valută va duce la o scădere drastică a apetitului Românilor de a contracta un astfel de împrumut.

Valoarea împrumuturilor imobiliare şi ipotecare acordate era, la sfârşitul primului semestru al acestui an de 1,2 miliarde de euro, reprezentând doar 9% din totalul creditului negu-vernamental, pondere de opt ori mai mică decât în ţările din UE, a declarat, Sergiu Oprescu, vicepreşedinte al unei bănci comerciale prezente pe piaţa românească. "*În ultimii ani, piaţa rezidenţială s'a dezvoltat exploziv, iar la sfârşitul anului 2004, valoarea pe piaţă a construcţiilor noi a ajuns la 5,4 miliarde de euro. Din această valoare, doar 1,2 miliarde de euro reprezintă construcţii realizate prin credit ipotecar sau imobiliar, restul fiind realizate prin surse proprii*", a precizat sursa mai sus citată.

Bancherul a arătat în acest context că valoarea creditelor pentru locuinţe reprezintă 2% din Produsul Intern Brut şi doar 4% din activele sistemului bancar din România. "*Comparativ cu alte ţări din UE, România are un mare potenţial pe segmentul creditelor ipotecare şi imobiliare. În ţările din Europa de Vest, aproximativ 80% din creditul neguvernamental este reprezentat de aceste tipuri de împrumuturi, iar pro - porţia în PIB este de 46%*", a continuat vicepreşedintele băncii. Potrivit acestuia, ultimele măsuri care reglementează creditele ipotecare şi imobiliare, adică nivelul avansului şi raportul dintre rata lunară plătită de împrumutat şi veniturile acestuia, sunt factori care limitează acest tip de creditare. "*Cu această limitare ne putem explica de ce avem un nivel al creditului ipotecar şi imobiliar atât de redus*", a afirmat oficialul amintit, adăugând totodată că una dintre problemele sistemului bancar românesc este scadenţa resurselor de care băncile trebue să dispună pentru finanţarea proiectelor imobiliare. "*În sistemul bancar, maturitatea creditelor pentru locuinţe este de 15 ani. Aceste credite sunt finanţate din surse atrase dela populaţie sau instituţii financiare internaţionale pe termene mult mai scurte*", a explicat Oprescu.

TRADUCERI AUTORIZATE
(CERTIFIED TRANSLATIONS)
Membru ATIO & CTIC
Diplomă şi Foaie Matricolă ~ Adeverinţe
Certificat Naştere – Căsătorie - Cazier
Hotărâre Divorţ - Acte Sponsorare
LUCIAN EFANOV
Tel: 416 - 587 - 6603
Specializat în acte de echivalare studii pentru
Ontario College of Teachers ~ Medical Council
şi Professional Engineers of Ontario
Fax: 905 - 619 - 9345
E-mail: postscriptum@lycos.com
Web site: PostScriptum.Netfirms.com
Traduceri profesionale, la preţuri rezonabile!
Post-Scriptum Translations

TABLETA LUNII

MICUL BOTEZĂTOR ÎNTÂLNEŞTE MICA MOARTE (2)

Poate că Muntele iubea deopotrivă pe toate cele şapte râuri ale lui dar, pentru Micul Botezător avea câteva doruri în plus pe care nu le destăinuia nici măcar luceafărului de pe umăr. Totuşi, o dată pe an, trăgea obloanele lumii şi se închidea deasupra norilor numai cu soarele: *"Soare, întreba Muntele în cele din urmă, dapăi ţie au ţi dor de Micul Botezător?"* Soarele se uita în jur şi văzându-se singur cu Muntele ofta adânc parcă din rărunchii lui de foc şi când spunea *"mă arde dorul lui"*, orele toamnei ca nişte broaşte ţestoase îşi luau crucile rotunde în spate şi coborau în lume.

Micul Botezător nu cunoştea nici limba îngerilor şi nici toate buchile tipicului şi de multe ori ajungea să se sfădească la porţile raiului cu Îngerul-Sfatului-Preaînalt. Odată, la sfârşitul verii, Micul Botezător îi aduse lui Dumnezeu, lăudat să fie numele Lui din veac şi până'n veac, un buchet de spice de grâu legate cu o coroniţă din spini de salcâmi. *"Vezi, se oţârî la el Îngerul-Sfatului-Prea-înalt, cât de mult abuzezi de darul Preabunului? Cine crezi că eşti tu Micul Botezător ca să jigneşti majestatea Lui? Spini? Ha? Spice de grâu? Ha? Acestea sunt flori afierosite pentru Dumnezeu, lăudat să fie numele Lui? Ha? I se pot aduce <flori dalbe, flori de măr> de Crăciun, crinul Paştelui şi trandafirii Maicii Domnului, dar nu paie."* Micul Botezător nu se supăra niciodată şi cu ochii curaţi ca ai mielului cerea îndurare că nu s'a învârtoşat îndeajuns întru înţelepciune: *"Coroniţa de spini, am cules-o cu Maica Domnului din grădina Prohodului, iar spicele de grâu din grădina Potirului"* umil îi răspundea cu frunţea aplecată.

Cel mai mare scandal al Micului Botezător a început cu botezarea Morţii Mici. Era foarte de dimineaţă şi Micul Botezător dormea încă sub salcie. Peştişorii se jucau cu stelele târzii făcând semn între ei să nu trezească pe Micul Botezător. Mâna salciei îl mângâia pe frunte, fiecare frunză sărutându-i buclele şi zulufii de aur. Deschise un ochi: *"Cine eşti tu?"* Salcia îl mângâie blând pe faţă atât de uşor ca o stingere calmă a jarului visându-şi focul sub diafanul sperlei: *"Sunt Moartea Mică, Micule Botezător, grăbeşte-te căci astăzi trebue să mă luminezi. Şi eu sunt fiica lui Dumnezeu, înviat să-l fie numele din neam şi până în neam, dar am rămas nebotezată. Trezeşte-te, astăzi va fi botezul meu."* Micul Botezător se dezmeteci oarecum înfricoşat: *"Tu eşti Moartea? Dar unde ţi-e coasa? Eşti aşa de frumoasă! Tot timpul am crezut că eşti salcie. Păi, hai să te botez şi pe tine! Moarte, te lepezi de Satana? Moarte, te lepezi şi de toate lucrurile lui? Moarte, te lepezi şi de toţi slujitorii lui? Moarte, te lepezi şi de toată slujirea lui?* Moarte, te lepezi şi de toată trufia lui?" *"Mă lepăd". "Moarte, te împreunezi cu Hristos?" "Mă împreunez cu Hristos"*, răspunse Moartea îngenunchind şi plecându-şi capul închise ochii cu evlavie ascultând parcă un grai de peste lume: *"Se botează roaba lui Dumnezeu Moartea, în numele Tatălui - amin şi al Fiului - amin şi al Sfântului Duh - amin..."*

Şi acum Moarteo, grăbeşte-te şi închide porţile toamnei ca să ajungem până diseară la Dumnezeu, slăvit să fie numele Lui din neam şi până'n neam, să-I ducem lumea ce vom culege-o.

La poarta raiului îl aştepta Îngerul-Sfatului-Preaînalt. *"Cum ai putut să faci aceasta, Micule Botezător? Ce va zice acum Preaînaltul de această blasfemie? Ai botezat broaşte, stele, pietre, spini, scoici, copaci, lăcuste, viermi, păsări, pământ, ape, cer şi aproape nimic nu a rămas nebotezat din calea ta. Se poate aceasta? Ai botezat neîngăduitul, ai botezat Moartea ce l-a muşcat pe fiul Omului". "Mă iartă Îngere,* zise Micul Botezător, *dar vezi Moartea s'a lepădat de Satana."* Micul Botezător ţinea Moartea de mâna dreaptă iar ea purta în mâna stângă darurile culese din lume ca lume.

"Îngere, lasă-i să intre", se auzi vocea lui Savaot. Ce le-a cuvântat. Micul Botezător nu a spus nimănui. Cobora încruntat printre nori întunecoşi. De undeva, de jos, se auzeau hohotele Morţii Mari.

Dumitru ICHIM

Răsfoind presa de-acu' 25 de ani...

Valeriu ARBORE

● *"Ce mai scria la gazetă, neicuşorule?"* Ne îngăduim să parafrazăm: Nu contează *ce* scria, ci *cum* scria, monşer, cum combăteai... restul erau chestii, daravele... Şi *cine* erau *"noaptea veseli, ziua triştii(!)"*. Cum cine? O tagmă de pseudoziarişti înrolaţi de tineri în aparatul de supraveghere şi informare comunist din *"epoca de aur"*, care, evoluând, acum dictează statute şi reguli, întronează şi detronează politicianismul, rupe şi corupe, cumpără şi vinde (informaţii), şantajează şi intimidează. Iară *"cetăţeanul turmentat"*, ameţit, aburit, dezinformat şi manipulat, caută şi el să se *"sincronizeze"*, schimbându-se la faţă, la spate, la dreapta şi la stânga...

● Ei, da! Noembrie 1980 nu mai fu *"Luna prieteniei româno-sovietice"* ca'n anii precedenţi, ci Răpciunele vizitelor oficiale peste hotare, de *"însemnătate istorică"*. Despre care scriitoraşi şi gazetăraşi de atunci, mimând publicistică din postura de informatori şi activişti de presă, încunoştinţau, osanalizau şi gustau puterea şi mierea. Perechea prezidenţială Nicolae şi Elena Ceauşescu întreprindea vizite de stat. Mai întâi în Suedia. Participă toată floarea cea vestită a partidului: Gh. Oprea, Ştefan Andrei, V. Pungan, Ştefan Bârlea (*"directorul Cabinetului preşedintelui"*), C. Mitea (*"consilier prezidenţial"*) şi Valentin Ceauşescu. Toastul regelui Carol al XVI-lea Gustaf şi al primarului oraşului Stockholm (n'am mai reţinut cine, tot nu contează astăzi) vin parcă să valideze spusele Mariei Banuş: *"Oameni de pe toate meridianele rostesc numele Ceauşescu de parcă ar strunji în silabe simbol viu al speranţei lor de viaţă"*!

● Ne oprim aici, altfel cine ştie unde ne pomenim. De exemplu în Danemarca, unde *"înalta vizită prezidenţială"* se bucură de toastul reginei Margareta a II-a. Aceasta, vorba reporterului scinteist M. Caranfil, *"elogiază proeminenta personalitate de om politic apreciat la cea mai înaltă cotă valorică"* (nu a apelor Dunării!).

● Pe urmă, perechea dictatorială, însoţită de *"onorabila suită"* dela Bucureşti, mai trage o *"vizită oficială"* în Norvegia. E rândul regelui Olav al V-lea să venereze pe *"pretenul"* Ceauşescu şi a lui consoartă. (Ce-a rostit monarhul? n'are importanţă). Revenit în ţară, plouă cu *"telegrame"* ale organelor şi organizaţiilor regimului, ale unor *"personalităţi"* şi oameni ai muncii adresate *"tovarăşului"*, în care sunt exprimate *"satisfacţiile vii"*, *"inalta apreciere"* şi *"angajamentele asumate"*, pe marginea rezultatelor *"istorice"* (iarăşi istorice!) ale vizitelor sus-menţionate. Şi dă-i şi luptă, că şi-aşa cămeşa'n cot ţi-era ruptă. Ţi se rupe azi inima de ei omagiaţii - dar de omagiatori?

● Nici Ilie Verdeţ, prim-ministru în acea vreme, nu se lasă. Îi arde şi el o vizită în *"marea prietenă"*, China *"populară"*. Acolo poartă convorbiri la o cină de taină cu Premierul roşu Zhao Ziyang şi-i primit, nu numai protocolar, ci şi tovărăşeşte, de Hua Guofeng, preşedintele C.C. al partidului comunist. Ce-or fi discutat? Neavând sub ochi, sub mână, *"minuta"* respectivă, nu putem cita cinstit din cinstirile reciproc adresate. Însă paguba nu-i mare...

● Pe 5 Noembrie fu Centenarul M. Sadoveanu, *"ilustru militant progresist, plenar implicat în marile transformări revoluţionare ale ţării"*, cum caligrafia în *"Scînteia"* nomenclaturistul de ieri şi de azi Mihnea Gheorghiu (devenit în prezent *"democrat"*, graţie originii sale etnice, a ajuns comisar general al cinematografiei româneşti; o batjocură mai mare se putea?). Autorul lui *"Mitrea Cocor"*, *"Al nostru şi al lumii"*, decretează pe altă coloană de ziar (azi pioasa) Zoe Dumitrescu-Buşulenga, deputată în M.A.N., membru în C.C. pecerist. În vreme ce răposatul Al. Oprea se mulţumea să se adaste *"La izvorul viu al operei sale"*. Vorba poporului: *"Unuia îi place popa, altuia preoteasa"*.

● Un alt fost istoric oficial, Florin Constantiniu, acuma *"sincer istoric"* instituţionalizat, pe 27 Răpciune comitea în organul partidului un articol fulminant: *"O lecţie a istoriei, o condamnare mereu actuală a ororilor fascismului"*. Variaţiuni pe aceeaşi vigilentă temă, de majoritatea condeierilor, scribăiţelor *"atacată"*! diabolizarea Mişcării Legionare. Dar nu mor caii când vor câinii...

● Numai titlul ăsta şi gata: *"Comunist de omenie, o expresie scumpă a prezentului nostru"*! Iscăleşte scriitorul Gh. Pituţ.

DOSARUL MINERIADEI GATA ÎN PRIMĂVARĂ, CEL AL REVOLUŢIEI, MAI AŞTEAPTĂ

Generalul Dan Voinea spune că până în primăvară Dosarul Mineriadei din 13/15 Iunie 1990 va fi gata şi va fi trimis în instanţă. Cel al Revoluţiei însă va mai dura ceva timp. Pe de altă parte, procurorul Dan Voinea nu este de acord cu propunerea legislativă de separare a civililor de militari în privinţa instanţelor care îi judecă.

Într'un interviu la *BBC*, generalul Dan Voinea a declarat că primul dosar care va fi finalizat, aşteptat de altfel, de public de multă vreme, va fi cel al Mineriadei: *"Dosarul Mineriadei va fi finalizat mai întâi, pentrucă suntem într'o fază avansată a cercetărilor, până în primăvară acest dosar va fi finalizat dacă suntem lăsaţi în pace să-l facem"*.

Cât priveşte Dosarul Revoluţiei, generalul Dan Voinea spune că acesta va mai lua ceva timp până va ajunge pe masa judecătorilor. Cercetările merg greu şi pentrucă e criză de procurori, criminalişti şi specialişti şi nu există nici dotări corespunzătoare.

Pe de altă parte, generalul Dan Voinea nu împărtăşeşte ideea ministrului Justiţiei, Monica Macovei de a fi modificat Codul de Procedură Penală astfel încât civilii să fie judecaţi de instanţe civile şi militarii de instanţe militare. Asta şi pentrucă, în cele două, grele dosare, cum le numeşte Dl. Voinea, s'au făcut unele comasări necesare unor mai bune cercetări: *"La ora actuală, o disjungere a acestor cauze importante ar fi destul de nepotrivită pentru ce ne-am propus noi să facem, adică să finalizăm aceste dosare"*.

Dan Voinea spune că o cercetare reală a mineriadei de exemplu, a început în 2000. Până atunci toate dosarele erau răspândite la diferite instituţii din ţară. Or, a lua acum din nou aceste dosare şi a le distribui aceloraşi instituţii de unde au fost cerute cândva, ar însemna, în opinia D-lui Voinea, o întoarcere în timp, şi posibil o reînmormântare a respectivelor dosare.

MUZICA-VIDEO
CARTI-ZIARE
din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!
MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANTE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICĂ CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA
VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89
Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun
CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.
ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Foto AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ," "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc
Cereti formulare si liste gratis!
ARTIMMEX
import-export & distribution of publications and media
Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC
4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel: (416) 332 9777 - Fax: (416) 332 8777

FINANŢAREA EDUCAŢIEI, O ŞANSĂ RATATĂ

Este unanim acceptat că situaţia proastă a României actuale se datorează, în mare măsură, educaţiei. Dezvoltarea accelerată a tehnologiilor şi informaticii a accentuat decalajul faţă de lumea civilizată, până la cote umilitoare pentru noi.

Comparativ cu multe alte ţări (Japonia, Norvegia, Franţa), conducătorii români n'au înţeles că şansa de mai bine se numeşte simplu: educaţie.

Dacă dela comuniştii nu prea aveam la ce să ne aşteptăm, după '89 speranţele au renăscut şi s'au risipit ciclic: din patru în patru ani. Politica PSD, previzibilă până la un punct, a clamat prioritatea educaţiei doar în vorbe.

Dela actuala guvernare aşteptam cotitura: finanţarea sporită a educaţiei ne-ar fi putut duce în rândul ţărilor civilizate. Să nu mai fim căpşunarii, spălătorii de wc-uri şi de geamuri ai Europei.

N'a fost să fie nici de data asta. N'au fost suficiente argumentele:

- şcolile rămân fără profesori calificaţi;
- elevii abandonează şcoala în procente alarmante şi pentru o ţară bananieră;
- în mediul rural elevii nu ajung să termine liceul, nemai vorbind de facultate;
- multe şcoli (25%) nu au autorizaţii sanitare de funcţionare;
- nu există profecori calificaţie de informatică, deşi geaba banii investiţi în echipamente informatice;
- nici una din universităţile româneşti nu se află printre primele 500 din lume;
- elevii şi studenţii performanţi pleacă în ţări care ştiu să le aprecieze talentele;
- ne integrăm în UE ca o ţară de mâna a treia, bună să facă activităţi pe care le refuză cetăţenii Europei;

Demisia Dl. Mircea Miclea nu face decât să sublinieze fundătura în care ne aflăm.

Totul este o chestiune de priorităţi: inundatii, infrastructura, securitatea graniţelor, ordinea publică, armata. Educaţia poate să mai aştepte.

Mai este o listă de făcut. Resurse financiare ignorate, neglijate, lăsate intenţionat deoparte:

1. Corupţia din vămi şi evaziunea fiscală.
2. Restructurarea Executivului prin reducerea numărului de ministere şi agenţii.
3. Reducerea la jumătate a numărului funcţionarilor care consumă resurse considerabile şi alimentează corupţia. Înlocuirea lor cu aplicaţii informatice.
4. Recuperarea datoriilor către bugetele de stat
5. Restructurarea şi eficientizarea cheltuielilor şi managementului în sistemele de educaţie.
6. Desfiinţarea consumatorilor de credite neesenţiali, păstraţi din raţiuni de clientelism politic.
7. Simptomatic, un milion de euro a fost alocat de Senat pentru IRR (Institutul Revoluţiei Române), condus de Ion Iliescu.
8. Sumele foarte mari cheltuite nejustificat de Parlament şi alte instituţii ale statului.
9. Sume foarte mari fraudate de cei care manipulează banii pentru reparaţii şi investiţii. (S'au renovat 475 de şcoli cu 670 milioane de euro!). Nimeni nu ştie în ce condiţii şi norme de calitate.
10. Grupurile de interese, în special din universităţi şi cercetare, care fac legea în organisme de stat, în interes propriu şi cu fraudarea unor sume importante de bani.

Atunci când toate aceste resurse vor fi recuperate, apar şi banii pentru educaţie. Este timpul ca cei care ne guvernează să înţeleagă adevăruri simple: dacă educaţie nu este, nimic nu este. Educaţia costă bani, dar lipsa ei costă infinit mai mult.

Prof. Ştefan VLASTON
Preşedinte interimar
- EDU CER -

INTERVIU CU DOMNUL GHEORGHE CIUHANDU, PRIMARUL ORAŞULUI TIMIŞOARA ŞI PREŞEDINTE AL PPCD

Stimate Domnule Primar, înainte de a lansa prima întrebare, vă rog să-mi permiteţi, ca în numele meu şi al Directorului Publicaţiei *"CUVÂNTUL ROMÂNESC"* care apare în CANADA, acoperind tot exilul românesc de pe toate emisferele, să vă mulţumim pentru amabilitatea de a ne acorda ceva din timpul Domniei Voastre atât de preţios.

OV: Pentru început ar fi interesant să aflăm când aţi avut *"revelaţia"* de a *"converti"* PNŢCD în PPCD?

Gh. C: N'aş zice o revelaţie; în moţiunea pe baza căreia am fost ales preşedinte al PNŢCD, la 7 August 2004, apreciam că păstrarea numelui şi siglei PNŢCD erau esenţiale, mai ales, în perspectiva alegerilor parlamentare. Dacă schimbam Partidul din temelii, gândeam că numele nu mai este esenţial. Lumea votează oameni, programe şi echipe; aceasta s'a dovedit şi la Timişoara, ca şi în judeţul Timiş. Avea să intre în conştiinţa mea, în toamna anului trecut, că populaţia noastră percepe în continuare negativ numele nostru de PNŢCD. Mai mult chiar, Partidul nostru părea ca fiind unul închis, incapabil să se adapteze noilor realităţi intervenite ca o consecinţă normală a zilelor noastre.

Prin schimbarea denumirii, am creat posibilitatea, ca toţi cei care cred în valorile Creştin-Democrate şi populare să se alăture demersului nostru, dovedind astfel că partidul nostru este capabil să se adapteze vremurilor.

Propunerea de schimbare, de asemenea, nu îmi aparţine în exclusivitate; aceasta propunere a fost făcute de Biroul Naţional de conducere, şi adoptată de Comitetul Naţional de conducere în 5 Februarie şi ulterior de Congresul Extraordinar din 5 Martie 2004.

OV: Având în vedere conjuncturile interne şi pe cele internaţionale; cum vedeţi dezvoltarea unui PPCD puternic în România?

Gh. C: Partidul Popular Creştin Democrat nu se poate dezvolta decât prin atragerea tuturor acelora care cred în valorile populare şi Creştin-Democrate sub aceeaşi *"umbrelă"*. Pentru aceasta însă, trebue ca toate partidele care susţin că ar împărtăşi aceste valori, să renunţe la orgolii şi pretenţii nejustificate şi să ni se alăture.

Este inadmisibil faptul că în România există şase-şapte partide care se revendică dela doctrina Creştin-Democrată, ori populară, dar care, împreună nu au obţinut nici măcar minimum necesar de 5% la alegeri!! Dintre toate, PPCD ieşind cel mai bine.

Mai avem de partea noastră şi argumentul tradiţiei, al recunoaşterii internaţionale, chiar pe cel al unei administraţii de succes, (vorbesc de fenomenul Timişoara) argumente solide totuşi pentru ca un pol puternic de Centru-Dreapta să-şi clădească arhitectura doctrinară pe osatura PPCD.

OV: Se pare că în ultimul timp atât PD cât şi PNL, - cu timiditate, e adevărat - încearcă să se apropie (?) tot mai mult de zona acoperită de PPE. Cum comentaţi?

Gh. C: Orice partid are dreptul să adere la PPE, asta nu înseamnă ca va fi necondiţionat admis în sferele acestui ***pol*** cu o largă răspândire.

Pentru a deveni membru activ al PPE, partidele româneşti trebue să demonstreze că prin doctrina şi programul lor ar împărtăşi cumva setul de valori şi principii pe care şi-a fundat existenţa PPE, că au o bună colaborare cu partidele deja membre ale acestei ample mişcări, PPCD fiind singurul partid românesc în această situaţie.

Am ferma convingere că reprezentanţii PPE ştiu foarte bine cine este alături de ei din convingere şi cine doreşte să li se alăture doar dintr'un ***oportunism politic***.

OV: Ca garant al PPE în România privind coagularea unei forţe puternice de Centru-Dreapta, în jurul PPCD, cum veţi proceda: veţi fuziona cu partidele care s'ar vrea pe acel palier, veţi selecta indivizi, grupuri de indivizi din partidele existente azi?

Gh. C: Singurul lucru pe care încerc să-l fac în momentul acesta, este să îi aduc la aceeaşi masă şi sub aceeaşi umbrelă pe toţi aceia care împărtăşesc sincer aceleaşi valori şi principii. Găsesc că este nu doar necesar, dar chiar esenţial ca cei care cred sincer în doctrina populară şi idealurile Creştin-Democraţiei să se regăsească în mijlocul PPCD!

Vom avea grijă însă, ca în acest edificiu doctrinar să nu intre elemente care ştiu să pună *"pelerina"* din direcţia din care bate vântul, instabili aşadar, care-şi schimbă culoarea politică după cei dela Putere.

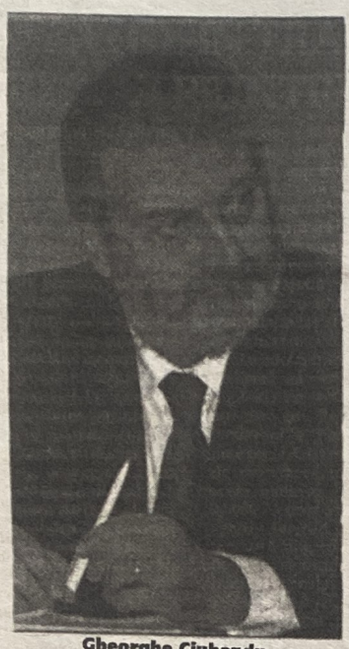

Gheorghe Ciuhandu

OV: Cât de departe credeţi că sunt PD şi PNL de adevărata sintagmă Creştin-Dreapta?

Gh. C: Destul de departe! Nu trebue să uităm faptul că PD este momentan, un partid declarat de Centru-Stânga, cu un program de Centru-Stânga. PNL prin alianţa făcută cu PD, a alunecat la rândul său dela Centru-Dreapta spre stânga spectrului politic românesc.

Privite ca un tot, eu cred că ele reprezintă electoratul de Centru. În condiţiile în care PSD reprezintă Centru-Stânga, electoratul cu convingeri de Centru-Dreapta nu are reprezentanţi la vârful puterii în România.

OV: Care ar fi, în opinia Domniei Voastre sorgintea Alianţei D.A.: Acelaşi RH negativ, adică descendenţii FSN?

Gh. C: Din păcate, în mare parte da! PD provine clar din sumbrul FSN; de fapt, continuatorul autentic al acestui funest FSN! Cât priveşte PNL, chiar dacă ar mai avea ceva ecouri liberale, oricum departe de tradiţiile şi ideologia lui I.C. Brătianu, prin politica de fuziuni şi *"combinaţii"* pe care şi le-a făcut, şi-a atras foarte mulţi politicieni care s'au remarcat în - cum spuneam - funestul FSN.

OV: Cum apreciaţi *"neastâmpărul"* politic al lui Voiculescu şi, ce şanse are acel *"PC"* să devină membru al familiei Popular Europene?

Gh. C: Dl. Voiculescu reprezintă un caz aparte în politica românească. Domnia sa şi-a fabricat un partid care, la bază, nu are o ideologie şi nici o doctrină, ci un trust de presă, cu nişte interese economico-financiare!!! Partidul dumnealui a intrat în Parlament pe uşa din dos, pe listele PSD, iar acum a sesizat că reprezentarea parlamentară a PPE în România este satisfăcătoare, drept pentru care face orice spre a se afilia acestui curent de actualitate; însăşi schimbarea denumirii partidului din PUR (sic) în PC este o dovadă în acest sens. Nu cred că PC va avea trecere la PPE. Orice ar spune unii şi alţii, eu afirm că Europenii ştiu foarte bine cu cine au de-a face în România, inclusiv cine este acest PC.

OV: Ştim că aveţi mulţi prieteni şi contacte cu multe personalităţi din PPE; în ce măsură vă vor ajuta aceste contacte să *"uniţi"* o parte semnificativă a vieţii politice româneşti spre polul Creştin-Democrat?

Gh. C: Aceste prietenii, ori contacte, cum le numiţi D-voastră, ne conferă o credibilitate în Europa, pe care în momentul de faţă nu o are nici un alt partid românesc.

Pe baza acestei credibilităţi ne aşteptăm ca aceia care doresc cu adevărat să contribuie la consolidarea polului de Centru-Dreapta, să se îndrepte spre noi. Eu cred şi sondajele arată şi ele acest lucru, că potenţialul electoral a ceea ce înseamnă Creştin-Democraţie în România, este undeva în jur de 25%. Dacă avem credibilitate externă, nu ne rămâne decât să ne unim forţele pentru a câştiga şi credibilitatea internă, care să ne aducă aceste voturi.

OV: Cum apreciaţi faptul, că deşi sunteţi o personalitate de mare suprafaţă, stimată de elita societăţii româneşti, în toate sondajele de opinie, efectuate de toate instituţiile societăţii civile, mass-media şi orice partid politic, nu reuşiţi să ridicaţi PPCD peste 2% din sufragiile electoratului?!

Gh. C: Aici intervin mai mulţi factori. In primul rând, dacă spuneţi că sunt o personalitate, cred că sintagma este valabilă în Timişoara, unde oamenii m'au ales de trei ori la rând. În ţară sunt mai puţin cunoscut, - aceasta din cauza blocajului media. În campania electorală, spre exemplu, ne-am lovit de o legislaţie discriminatorie, menită să favorizeze net partidele parlamentare. Faptul că am avut la dispoziţie foarte puţine fonduri şi că nu am avut acces pe media naţională, a contat foarte mult în rezultatele finale ale alegerilor.

OV: Credeţi în teoria existenţei unui complot politic al celorlalte partide atunci când este vorba de PPCD?

Gh. C: Nu cred neapărat într'un complot, însă există o înţelegere tacită a partidelor parlamentare împotriva celor neparlamentare. Dincolo de această înţelegere furtivă, ne-am lovit de obtuzitatea PNL şi PD, care au susţinut sus şi tare, că votul acordat PNŢCD, ori PPCD, ar fi un vot irosit!!

Având la dispoziţie de zeci de ori mai mult spaţiu de emisie, se înţelege efectul acestei propagande nedemne. Nu trebue trecut cu vederea nici faptul că partidul nostru a fost singurul cu un mesaj clar anticomunist! Un mesaj care milita pentru unele valori ideatice, pe care, în urmă cu ceva vreme, alţii nici nu îndrăzneau să le gândească. Azi văd că mesajele noastre sunt însusite de toată Societatea Civilă. Cum politica nu înseamnă moralitate decât pentru foarte puţini, nu mă mir.

OV: Preşedintele Băsescu a fost unul din cei mai fervenţi *"artizani"* ai erodării şi discreditării fostului PNŢCD pe timpul guvernării CDR, din care cu *"onor"* a făcut parte. Îl vedeţi alături de D-voastră în polul Centru-Dreapta?

Gh. C: Cum în acest moment Dl. Băsescu este Preşedintele României nu poate fi şi membru al vreunei formaţiuni politice. Pentru viitor, vom vedea evoluţia dumnealui în viaţa politică românească.

OV: Credeţi că alegerile anticipate ar fi o soluţie sapie, v'ar ajuta?

Gh. C: Ar fi o soluţie dintr'un punct de vedere: în acest moment ţara este condusă de aceeaşi putere ca în 1996-2000, mai puţin PNŢCD, care a fost înlocuit cu PUR, ori PCR cum preferaţi; partid care, vă reamintesc, a intrat în Parlament pe listele PSD.

Preşedintele Băsescu a vorbit repetat de *"soluţia imorală"* PR. Anticipatele ar fi soluţia de a elimina acest corp străin din ochii puterii şi, de ce nu, de a face ca electoratul popular, Creştin-Democrat, să fie la guvernare.

OV: Mai este destul timp până în 2008: ce procentaj vă propuneţi la acele alegeri?

Gh. C: Pentru începput accederea în Parlament. După aceea vom avea suficient timp să gândim şi să construim proiecte şi strategii.

OV: D-le Ciuhandu, sunteţi un ***Senior*** şi pe lângă mulţumirile noastre, vă rog să mai primiţi deosebita noastră stimă, odată cu bune urări de viitor.

Gh. C: Vă mulţumesc şi eu.

Interviu realizat de
Ovidiu VASILESCU

LIBERALII CAUTĂ SĂ RESTRÂNGĂ PUTERILE PREŞEDINTELUI

Preşedintele Traian Băsescu a cerut Senatului să reexamineze legea referendumului, adoptată recent într'o variantă restrictivă. Preşedintele reclamă faptul că Senatul i-a îngrădit puterile în pofida prevederilor constituţionale.

Recent, Senatul a respins un amendament la legea referendumului, care ar permite preşedintelui să organizeze un referendum pe orice temă doreşte, inclusiv pe tema structurii Parlamentului. Legea aflată în vigoare nu îi permite preşedintelui să facă acest lucru în ciuda prevederilor Constituţiei. Ne aflăm însă nu doar în faţa unei probleme constituţionale, ci şi a unei subtile confruntări politice.

La Senat este posibil ca la adăpostul lipsei de transparenţă PNL să fi votat alături de PSD împotriva amendamentului solicitat de preşedinte. Primul ministru s'a plâns adesea că preşedintele are puteri prea largi, iar alţi liberali l-au atacat direct pe Preşedintele Traian Băsescu cu o surprinzătoare duritate. Cât priveşte organizarea unui referendum pe tema monocameralismului, PNL s'a opus pretinzând că legea nu ar permite acest lucru. Liberalii se împotrivesc însă chiar reformării Parlamentului, argumentând că e bine să fie urmată tradiţia şi pretinzând că sistemul actual funcţionează destul de bine. Liberalii ştiau însă din sondajele de opinie că o majoritate zdrobitoare a cetăţenilor români s'ar pronunţa, dacă ar avea ocazia, în favoarea monocameralismului, considerând că Senatul este parazitar. E un curent popular care traversează Europa şi care pune în discuţie, de pildă, şi existenţa Senatului francez, deşi acesta nu are aceleaşi puteri ca Senatul românesc.

Aşadar ca să împiedice organizarea unui referendum pe această temă, senatorii ostili preşedintelui au votat împotriva amendamentului dorit de acesta.

În replică, preşedintele, conform prerogativelor sale, a cerut Senatului să reexamineze legea, aducând ca argument jurisprudenţa Curţii Constituţionale, care într'o decizie din 1999 a precizat că: *"Preşedintele este singurul îndreptăţit să stabilească <problemele de interes naţional> asupra cărora poate cere poporului să îşi exprime voinţa prin referendum"*.

Dacă Senatul nu va fi receptiv la solicitarea Preşedintelui, acesta se va adresa Curţii Constituţionale şi are, în virtutea unor precedente, mari şanse să câştige.

Conflictul dintre PNL şi preşedinte a ajuns se pare destul de departe. Vice-primarul Capitalei, Ludovic Orban, cerea partidului să nu îl mai susţină pe Traian Băsescu la viitoarele alegeri. Mai mult decât atât, Orban i-a cerut Preşedintelui Traian Băsescu să se supună deciziilor luate de liderii partidelor politice. Ludovic Orban ca şi Dinu Patriciu şi alţi liberali aflaţi în minoritate s'au opus nominalizării lui Traian Băsescu în locul lui Th. Stolojan.

Dar problema constituţională e mai importantă decât o împrejurare politică. Şi de aceea ea trebue să primească o rezolvare corectă nu doar pentru situaţia de azi, ci şi pentru oricare alta care s'ar ivi în viitor.

ROMÂNII VOR DUBLAREA SALARIILOR DELA U.E.

Dublarea salariilor. Asta aşteaptă Românii, în primul rând, dela integrarea în Uniunea Europeană. Aşa arată un sondaj realizat la cererea Agenţiei pentru Studii Guvernamentale. Cei mai mulţi dintre intervievaţi s'ar mulţumi cu un salariu mediu lunar de 500 de euro, bani în mână.

Potrivit studiului făcut de Centrul de Sociologie Urbană şi Regională şi publicat în presa centrală, Românii au destul de puţine cunoştinţe despre Uniunea Europeană, cu toate că a mai rămas un an şi două luni până la integrare. întrebaţi despre salariile pe care aşteaptă să le primească, după ce România va deveni membră a comunităţii europene, cei chestionaţi au indicat o medie de 482 de euro net, adică peste 17 milioane de lei vechi. Cu alte cuvinte, Românii aşteaptă ca după integrare salariul mediu să se dubleze. Aceasta ar putea fi una dintre explicaţiile pentru care 73% dintre Români ar vota *"pentru"* integrare la un eventual referendum organizat pe această temă. Nu mai puţin de 67% dintre Români sunt convinşi că viaţa lor nu va fi mai rea după întrarea în UE , 35% cred că vor trăi la fel ca şi până acum, iar 32% consideră că vor trăi mai bine. Numai 26% cred că o vor duce mai rău.

De asemenea, 15% dintre cei intervievaţi consideră că principalul avantaj al integrării este creşterea nivelului de trai, 10% apreciază circulaţia liberă în spaţiul comunitar, 9% accelerarea economică, iar 8% au aşteptări legate de locurile de muncă.

Lucian Blaga

"Eu cu lumina mea sporesc a lumii taină"

In anul 1956, când Academia Regală Suedeză il nominaliza pe Lucian Blaga pentru Premiul Nobel la propunerea a două eminente personalități contemporane, profesoara universitară Rosa Del Conte din Italia, care studiase profund lirica lui Blaga și profesorul Bazil Munteanu din Franța, România se afla sufocată în ceața obsedantului deceniu în care au pierit majoritatea elitelor și valorilor neamului nostru. Când aceștia nu erau lichidați în închisori sau în lagărele cu regim de exterminare, erau ostracizați și marginalizați cu interdicție de a semna lucrări tipărite, barându-li-se astfel calea spre notorietate, în detrimentul generațiilor tinere care nu le-au cunoscut opera și nu în ultimul rând în detrimentul prestigiului țării noastre. Autoritățile comuniste dela București au obstrucționat candidatura eminentului poet, dramaturg, filosof, academician și diplomat român Lucian Blaga, interzicându-i să răspundă scrisorii Juriului din Suedia unde au trimis un emisar cu misiunea de a protesta pe considerente politice față de nominalizarea lui. În felul acesta Lucian Blaga a fost frustrat de dreptul de a-și vedea numele pe lista laureaților prestigiosului premiu pe care figurau cele mai cunoscute personalități din lumea întreagă. Ceea ce a pierdut atunci țara noastră a câștigat Spania, premiul pentru literatură fiind acordat de Juriu poetului Juan Ramon Jimenez.

Plătind tribut simpatiilor sale față de Mișcarea Legionară, simpatie datorată convingerilor personale, poate și originii lui macedo-române pe linie maternă, autorul *"Poemelor Luminii"* și al *"Trilogiei Valorilor"* a fost destituit în anul 1948 din învățământul universitar și îndepărtat din Academie. Este cunoscut faptul că la Mișcarea Legionară aderase un impresionant număr dintre cele mai de seamă personalități ale timpului, dintre care menționăm doar câteva nume: Mircea Eliade, Emil Cioran, Nae Ionescu, Nichifor Crainic, Constantin Noica, Petre Țuțea, Radu Gyr, Alexandru Cantacuzino, Sergiu Celibidache, Vasile Posteucă, Ion Petrovici, Gen. Cantacuzino-Grănicerul, Dr. Paulescu, Ion Frunzetti, Aron Cotruș, Ion Barbu, Vintilă Horia și mulți alții. Era un curent naționalist care cuprinsese de altfel întreaga Europă ce încerca să facă zid în fața iminentului pericol sovietic, curent la care un filozof de formația și anvergura lui Blaga nu putea rămâne în afara lui.

Desfășurarea ulterioară a evenimentelor a confirmat din plin temerile celor care intuiau consecințele expansiunii comunismului, care a ajuns după înfrângerea Germaniei până pe malul Atlanticului. Armata roșie a trecut ca un buldozer peste valorile tradiționale ale țărilor cucerite, România plătind un preț exorbitant de mare pentru vina de fi încercat să-și redobândească teritoriile răpite. Ea a încăput pe mâna unor culturnici precum Gh. Vasilichi, Suzana Gâdea, Mihail Novicov, Ioan Vitner, Mihai Roller și alții *"ejustem farinae"* care ne indicau să stăm *"cu fața spre Răsărit"*, sau exultau de *"fericirea de a studia în URSS"*, în timp ce cadrele de valoare erau îndepărtate în mod samavolnic din învățământ sau exterminate în universul concentraționar. Tezaurul cultural ce supraviețuise atâtor viscole de-a lungul furtunoasei noastre istorii era sistematic demolat după indicațiile primite dela Moscova, Europa și valorile ei rămânând dincolo de cortina de fier care ne'a izolat o jumătate de secol de lumea civilizată. Așa a început pentru noi lunga noapte care a durat o jumătate de secol.

Lucian Blaga s'a născut la data de 9 Mai 1895 în comuna Lancram de lângă Alba Iulia într'o familie de slujitori ortodocși ai altarului. După cum avea să mărturisească în poezia *"Autoportret"* și în volumul autobiografic *"Hronicul și cântecul vârstelor"*, până la vârsta de patru ani a fost *"mut ca o lebădă"*, neputând articula nici un cuvânt. A urmat cursul primar la Școala Germană din orașul Sebeș iar liceul în orașul dela poalele Târnpei, unde s'a familiarizat de timpuriu cu opera lui Friedrich Schiller. Primele poezii i-au apărut în anul 1910 în revista *"Tribuna"* din Arad, iar primele eseuri filosofice intitulate *"Despre intuiție în filosofia lui Bergson"* în anul 1914, semnate cu pseudonimul Ion Albu. Deși vocația și structura lui psihică erau orientate spre lirică și filosofie, pentru a nu fi înrolat în armata austro-ungară s'a înscris la Institutul Pedagogic și Teologic din Sibiu. Luându-și licența în Teologie a plecat apoi la Viena unde a studiat filosofia între anii 1917-1920, luând doctoratul cu teza *"Kultur und Erkenntnis"* (*Cultura și Cunoștința*). În acea perioadă și-a desăvârșit cunoștințele de limba germană pe care o cunoștea de altfel din copilărie și care a fost pentru el o a doua limbă maternă, după cum mărturisea unor tineri admiratori care l-au vizitat la Cluj în perioada de ostracizare. După anul 1920 a funcționat ca redactor al revistelor *"Banatul"* din orașul Lugoj și *"Cultura"* din Cluj, unde s'a stabilit după căsătoria cu Cornelia Brediceanu, descendentă dintr'o familie ce avusese un rol activ în înfăptuirea României Mari. În anul 1921 a devenit membru al Societății Scriitorilor Români, în anul 1926 a primit premiul Academiei Române pentru activitatea publicistică iar în 1935 premiul *"C. Hamagiu"* al aceleiași Academii pentru lucrările dramatice și poetice din ultimii ani. Începând cu anul 1926 il regăsim în diplomație unde a funcționat peste 15 ani ca atașat de presă, apoi consilier în cadrul legațiilor României dela Varșovia, Praga, Berna, Viena și în calitate de ministru plenipotențiar la Lisabona. În anul 1936 a fost ales membru deplin al Academiei Române iar la data de 30 Decembrie 1937 a fost numit în funcția de subsecretar de Stat în Ministerul Afacerilor Externe în guvernul Goga. După dictatul dela Viena prin care ni s'a răpit o parte importantă a Transilvaniei de Nord, Blaga a funcționat până în anul 1948 ca profesor titular al Catedrei de Filosofia Culturii a Universității din Cluj, transferată la Sibiu, unde a redactat și revista *"Saeculum"*.

În acel an în care se dezlănțuise teroarea stalinistă a fost îndepărtat din învățământul superior fiind numit bibliotecar în cadrul

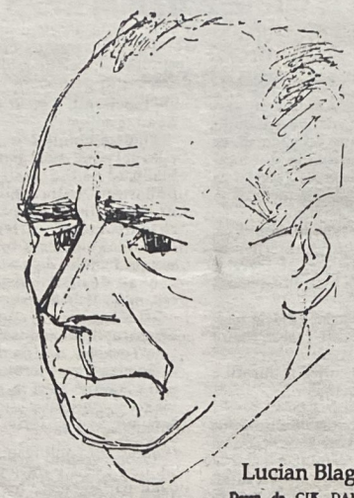

Lucian Blaga

Desen de CIK DAMADIAN

Institutului de Istorie al Academiei, cu interdicția de a publica sub nume propriu, fiind urmărit de agenții Securității pas cu pas în cadrul *"Obiectivului Blaga"*, având infiltrați informatori în cercurile lui cele mai intime. În anul 1953 i s'a permis publicarea traducerii lui *"Faust"* de Goethe, *"Opere"* de G. E. Lessig și în 1956 *"O antologie din lirica Universală"*. În anul 1959, sinistrul poet stalinist Mihai Beniuc, după cum l-a caracterizat I. Muslea, a publicat romanul *"Pe muche de cuțit"* în care l-a atacat în mod josnic pe Lucian Blaga. Fiica lui, Dorli Blaga, în cartea de amintiri intitulată *"Lucian Blaga-tatăl meu"* apărută de curând, mărturisește că acel atac murdar a cauzat agravarea bolii grăbind sfârșitul marelui gânditor, care a decedat în condiții de existență precare la data de 6 Mai 1961, fiind înmormântat în curtea bisericii din Lancram de ziua lui aniversară, 9 Mai, când ar fi împlinit vârsta de 66 de ani. În monumentala *"Istorie a Literaturii Române"*, criticul literar George Călinescu scrie că *"în genere, poemele luminii sunt stângace, pătate de considerații filosofice și de un nietzscheanism zgomotos"*, ignorând cu desăvârșire eseurile filsofice și dramaturgia lui. Acest lucru nu este surprinzător deoarece marele critic literar a fost până în ultima zi a vieții deputat în Marea Adunare Națională, unde și-a exprimat într'o ședință parlamentară dorința de a fi *"nu alături de partid ci în mijlocul și în rândurile lui"*.

După moartea lui Blaga autoritățile comuniste au fost obligate nolens-volens să recunoască valoarea acestui mare poet filosof și au aprobat menționarea lui în Dicționarul Enciclopedic apărut în anul 1972, precum și publicarea în Editura Minerva în anul 1982 a volumelor *"Blaga-Opere"*. După Decembrie 1989 s'a scris enorm în mass-media din țara noastră despre acest titan redescoperit, eseurile filosofice, poeziile și dramaturgia lui fiind amplu comentate și analizate. În legătură cu așa-zisa *"coabitare"* a lui Blaga cu regimul comunist care l-a umilit și marginalizat, coabitare menționată în scrierile unor detractori, scriitorul Ion Papuc care l-a cunoscut personal, mărturisește în cadrul unor amintiri cu privire la acest idol al tinereții lui clujene: *"Lucian Blaga era al nostru, al celor care nu erau comuniști, iar marea lui operă, prin comparație cu mediocritatea culturii oficiale, ne dădea o imensă încredere în justețea poziției noastre. În timp ce oficialii ne pretindeau să-i admirăm pe A. Toma, Theodor Neculuță, Ion Păun Pincio și alții ca aceștia, noi bravam știindu-l pe Blaga că nu este comunist, ci un european din stirpea intelectuală cea mai aleasă... Poziția lui Blaga față de comunism, este exprimată cu o forță inegalabilă în așa-zisul roman postum"*. Autorul serialului intitulat *"Acasă la Blaga"* se referă la romanul autobiografic *"Luntrea lui Caron"* care reconstituie etapele dramaticului destin al lui Blaga ce a încercat să reziste refugiindu-se în lumea lui interioară, precum și suferințele pe care le-a îndurat poporul român sacrificat la masa tratativelor dintre reprezentanții puterilor învingătoare în cel de al Doilea Război Mondial, care au stabilit o nouă ordine mondială.

Chiar și după trecerea în neființă a poetului, *"Obiectivul Blaga"* era atât de important pentru stabilitatea societății comuniste încât, după cum a relatat după 1989 preotul din Lancram care oficiase slujba de înmormântare, evenimentul a fost supravegheat din elicoptere care au survolat tot timpul zona cimitirului, mulți dintre participanții filmați fiind anchetați la Securitate în zilele următoare. Deși a fost ostracizat, obstrucționat și pus la index de autoritățile comuniste datorită opțiunilor lui politice, ca și alte valori care au plătit cu ani grei de închisoare sau cu viața dragostea pentru identitatea și ființa neamului, astăzi barierele care stăvileau accesul la opera lor s'au spulberat, odată cu prăbușirea unei ideologii care a încercat o răsturnare a valorilor și *"transformarea omului în rob"*, după cum scria poetul-filosof în *"Luntrea lui Caron"*.

Vasta operă a lui Blaga, reconsiderată acum, este alcătuită din peste douăsprezece volume de poezii antume și postume, (*"Poemele luminii"*, *"Pașii Profetului"*, *"La cumpăna apelor"*, *"Nebănuitele trepte"*, *"Mirabila sămânță"*, etc.), unsprezece lucrări dramatice (*"Zamolxe"*, *"Tulburarea apelor"*, *"Meșterul Manole"*, *"Cruciada Copiilor"*, *"Avram Iancu"*, etc), peste douăzeci și cinci de eseuri filosofice, lucrări de Eseistică, Aforisme, Memorialistică și traduceri din Goethe, Lessing, Holderlin, etc. Sistemul filosofic elaborat de Blaga în tradiție kantiană este dezvoltat pe larg în Trilogiile Cunoașterii, a Culturii, a Valorilor și cea Cosmologică și conține conceptul lui cu privire la Ființă și Creație, Artă și Valoare, Gândire magică și Religie, iar universul lui poetic este străbătut de misterele luminii și de obsesia morții. *"Lucian Blaga este poate cel mai original creator de imagini pe care l-a cunoscut literatura română până acum"*, scria despre el marele critic Eugen Lovinescu.

Conjunctura nefavorabilă a perioadei de timp în care a trăit precum și abjecția unor nonvalori instalate după preluarea puterii de către comuniști și-au pus amprenta pe destinul lui Lucian Blaga, determinând dispariția prematură a celui care, împreună cu Liviu Rebreanu și Octavian Goga alcătuiesc o constelație ce strălucește pe firmamentul Transilvaniei și al României. Opera acestor titani ai literaturii face astăzi parte din patrimoniul cultural al universalității, la al cărei tezaur țara noastră a adus o importantă contribuție datorată marilor valori care au intrat în circuitul mondial.

George GEORGESCU

MORMÂNTUL LUI LUCIAN BLAGA DIN CURTEA BISERICII DIN COMUNA LANCRĂM, JUD. ALBA

Testamentul din morgă

- Volumul 2, Cap. 3 -

Motto: *"Spiritul de sacrificiu reprezintă preţul libertăţii."*
(Dwight Eisenhower)

Remus RADINA

"Rebeliunea dela Gherla"

Revolta dela Gherla din ziua de 14 Iunie 1958 a intrat în istorie cu denumirea de *"rebeliunea dela Gherla"*. În dimineaţa acestei zile mă pregăteam să merg la perete să comunic prin alfabetul Morse celor din celula mare numărul 86, situată deasupra celulei noastre, 59, că intrăm şi noi în greva foamei colectivă, propusă de ei în ajun. Îi avertizasem că greva foamei colectivă nu a reuşit în trecut, deoarece oamenii încep să cedeze foarte repede.

Dar subit a intervenit un eveniment care a schimbat complet cursul lucrurilor.

Din celula 86 au izbucnit zgomote asurzitoare şi obloanele dela ferestre au început să cadă cu mare zgomot. Aceste obloane erau puse de comandantul criminal Goiciu la ferestre, să împiedice comunicarea între celule. Cum noi scoteam o mână după oblon şi vorbeam prin alfabetul internaţional al surdo-muţilor, Goiciu a acoperit şi părţile laterale ale obloanelor, pentru a nu mai scoate mâna. Ne'au lăsat numai puţin spaţiu în partea superioară a ferestrelor, vedeam un petec de cer, dar nu mai aveam aer, nici lumină, în celula mea şi în cea superioară aflându-se 200 de oameni, toţi frontierişti, cum am mai spus, tineri însetaţi de libertate şi foarte curajoşi. Apoi a căzut cu mare vuiet coşul care venea dela bucătărie şi trecea pe la ferestre.

Totul mergea foarte repede, am înţeles că ei au început o nouă formă de luptă.

Câţiva tineri, printre care Matei, mic de statură şi cu o deformaţie la coloana vertebrală, au aruncat obloanele dela ferestre. În curte se strânseseră ofiţeri şi gardieni ai închisorii, toţi selecţionaţi după cruzimea lor. Atunci am strâns aproximativ 40 de tineri hotărîţi, am mers în faţa unei ferestre şi i-am dirijat să strige sacadat: *"GOI-CIU E UN CRI-MI-NAL!", "GOI-CIU E UN CRI-MI-NAL!"*

Am strigat de nenumărate ori.

Mi-am dat seama că rebeliunea va lua proporţii, dar faţă de regimul de exterminare din Gherla, am considerat că trebue să acceptăm toate torturile. Mi-au venit în minte frumoasele cuvinte ale preşedintelui american Dwight Eisenhower, rostite în primăvara plină de speranţe a anului 1953, după moartea monstrului Stalin: *"Spiritul de sacrificiu reprezintă preţul libertăţii"*.

Pentru a antrena şi alte celule în protestul nostru, am propus să strigăm:

"Or-ga-ni-za-ţia! La-şi-lor! La-şi-lor! Jos o-bloa-ne-le!"

"Organizaţia" era sectorul celulelor deţinuţilor condamnaţi pentru organizaţie subversivă. Şi cum repetam această lozincă, un oblon dela altă celulă era aruncat cu zgomot. După venirea mea la Paris, am întâlnit un prieten, avocatul Liciu Faina, fost deputat P.N.Ţ., care mi-a mărturisit că a auzit îndemnul de a arunca obloanele, dar el a oprit pe oameni să le arunce, spunându-le că vor urma grave represiuni. Ceea ce era evident, dar trebuia să asumăm toate riscurile. Protestul nostru era şi un mod de a comunica ţării, poate şi Occidentului, în ce regim barbar trăim.

Apoi am lansat o nouă lozincă: *"Jos teroa-rea lui Goi-ciu! Jos te-roa-rea lui Goiciu!"* Am repetat-o de zeci de ori. Am strigat şi: *"A-er, A-er! A-pă, A-pă!"*

După alte zeci de minute, s'a deschis uşa cu violenţă şi în celulă a năvălit criminalul Goiciu cu pistolul în mână şi cu un grup de gardieni. A tras un foc în tavan, apoi au smuls vreo zece tineri, pe care i-au dus la bătaie. Printre cei scoşi a fost şi firavul Matei, care mi-a povestit mai târziu ce a păţit: un gardian l-a întrebat dacă a aruncat şi el un oblon dela fereastră, ceea ce Matei a confirmat.

"Acum ştii ce urmează!", i-a spus gardianul, un om mai cu suflet, care privea cu milă la infirmitatea lui. Goiciu, care nu cunoştea mila, l-a lovit peste tot cu bâta.

Celula noastră (numărul 59) a fost atacată prima, ei voiau să înceteze lozincile contra lui Goiciu şi care provocau noi acţiuni. Noi nu blocaserăm uşa, nici nu ştiam că cei din camera 86 blocaseră solid uşa cu paturile lor de fier.

Dar ce s'a întâmplat în celula de sus? Vom afla abia peste câteva săptămâni, când oameni din celula 86, după ce au fost torturaţi, au fost mutaţi în celula mea.

Un turnător notoriu, secuiul Kiss Antal, a anunţat pe ofiţerul politic al închisorii, Ungurul Domocoş, că deţinuţii vor începe greva foamei colectivă. A intrat un gardian cu o listă, care a chemat pe mai mulţi deţinuţi la izolare. Printre cei chemaţi, se afla şi tânărul Ciupitu Leonida, din localitatea Liţa, judeţul Teleorman, arestat ca soldat, fiindcă a dezertat şi a încercat să treacă dincolo de cortina de fier.

Ciupitu a strigat: *"Fraţilor, nu ieşim!"*

Gardianul a plecat după întăriri, iar tinerii au fugit la uşă, pe care au blocat-o cu paturile de fier. Aşa a început faimoasa *"rebeliune dela Gherla"*.

A urmat aruncarea obloanelor dela ferestre şi a coşului metalic care evacua fumul dela bucătărie.

După câtva timp, în curtea închisorii a apărut procurorul, care a ţipat:

- *"Terminaţi cu porcăria asta!"*

Dar un deţinut din celula 86 a desprins o cărămidă din zid, pe care a aruncat-o cu forţă spre procuror. Cărămida a căzut la picioarele lui. Furios, procurorul a intrat în interior, trecând la represalii. În primul rând, au atacat pe *"rebeli"* în celulă cu jeturi puternice de apă, dar aceştia nu au cedat. După mai mult timp, i-au somat să se predea, că vor face uz de arme. Dar ei au continuat protestul. Atunci au adus un cric şi au reuşit să întredeschidă puţin uşa, după care au deschis focul, ţintind la picioarele celor ce manifestau încă la ferestre. Se auzeau răpăiturile pistoalelor automate. Au fost răniţi mai mulţi, printre care Vlad Gheorghe, pe care îl cunoşteam dela penitenciarul Timişoara şi care primise un glonţ în fesă; după mai multe luni, tânărul Schmidts Andreas, din comuna Hărman, de lângă Braşov, care venise din celula 86 în celula noastră, m'a chemat într'un colţ şi mi-a spus: *"Domnule Radina, vă spun ceva ca unui preot, rog să nu spuneţi la nimeni. Eu am un glonţ în picior dela rebeliune. Nu am spus nimănui, de teama torturii!"*

Andreas s'a eliberat cu glonţul în picior, el mi-a lăsat amintirea unui om de mare caracter.

Gardienii au reuşit să deschidă complet uşa, după care i-au scos pe tineri din celulă, obligându-i să fugă până la baie, printre şirurile de gardieni şi securişti, care erau înarmaţi cu pari şi cu răngi şi-i loveau mai mult în cap. Unul dintre cei mai înverşunaţi torţionari era sanitarul închisorii, Bob, care lovea cu furie numai în cap. Tot drumul dela camera 86 la baie era roşu de sânge. La baie se întâmplau lucruri îngrozitoare: toţi tinerii din celula unde a izbucnit rebeliunea, ca şi cei din celula mea, au fost torturaţi în mod bestial.

Numai aproximativ 20 de Unguri s'au retras precipitat într'un colţ şi au refuzat să participe la rebeliune. Ei au devenit martorii acuzării la procesul ce va urma. Ore în şir se auzeau lovituri şi ţipete care zguduiau închisoarea.

Seara, gardienii au venit şi m'au condus la baie, în lovituri puternice de ciomege.

Baia, în suprafaţă de aproximativ 150 metri pătraţi, era roşie de sânge.

Şomlea (*"Vacă"*) a ridicat un mare grătar de lemn îmbibat de apă şi de sânge şi cum mă doborîse într'un colţ m'a lovit cu el. Noroc că am înclinat capul şi loviturile le-am primit în spate. A venit apoi Goiciu, turbat de furie, să se răzbune pe cel care lansase lozinca *"Goiciu e un criminal"*. A început să mă lovească nebuneşte cu o bâtă până a obosit. Apoi mi-a spus spus să deschid zeghea şi a strigat: *"Scoate vesta, că eu bat vesta!"*. După ce am scos-o, m'a lovit cu toată puterea, peste mâini şi coaste.

După aceea mi-au nituit lanţuri la picioare, pe care le-am purtat două luni. Am fost singurul din celula 59 căruia i-au bătut lanţuri. Apoi m'au condus cu brutalitate la celula mea, urcam cu greu scările şi mă izbeau cu picioarele de treptele de beton.

La un moment dat, gardianul m'a înţepat cu ceva în fesă. Am privit surprins, era o sulă confecţionată dintr'un cui gros, căruia îi tăiaseră gămălia.

Peste două luni, când mi-au tăiat lanţurile şi am putut să mă dezbrac, am găsit o crustă groasă de sânge uscat pe indispensabili.

Au scos apoi pe toţi cei care au aruncat obloanele dela ferestre şi pe cei care au participat la rebeliune şi i-au torturat în baie. Represiunea a fost condusă de directorul penitenciarelor, care a venit imediat dela Bucureşti.

Populaţia Gherlei a văzut unele scene ale rebeliunii, a auzit ţipetele şi focurile de arme automate.

Onoare tinerilor, în majoritate români şi în al doilea rând germani, mai ales din Sibiu, că au îndrăznit cu sângele lor să protesteze contra regimului de exterminare dela Gherla. Se pare că şi Americanii au luat cunoştinţă de revolta noastră.

A doua seară am fost scos din nou la tortură, în holul dela parter al închisorii.

M'au dus la Istrate, ofiţerul cu paza, care m'a întrebat:

- *"Ai fost ofiţer?"* - *"Da"*, am răspuns. S'a adresat apoi lui Şomlea:

- *"Tovarăşe, fă-ţi datoria!"*

Şomlea (care-l torturase şi pe Paul Goma) a început să-şi facă *"datoria"*: m'a lovit cu pumnii lui vânjoşi, la fiecare lovitură strigând cu furie: *"Na procuror! Na procuror!"*

Gabor, vestitul torţionar din timpul teribilei reeducări dela Gherla din anii 1951-1952, m'a dus într'o celulă mică dela parter, aripa de lângă bucătărie, unde mi-a aplicat o lovitură puternică peste ficat, celebra lovitură *"Diaca"*, după numele torţionarului Dan Diaca, experimentată în teribila închisoare pentru studenţi dela Piteşti.

Pentru un timp mi-am pierdut cunoştinţa. Când mi-am revenit, Gabor a venit cu un fier dela pat, lung de circa 30 de centimetri şi a început să mă lovească cu furie peste coloana cervicală şi peste rinichi.

A treia seară am fost dus la Petre Tudoran, ajutorul lui Istrate, care se pare că era locotenent şi originar din Gorj. Tudoran era brunet, cu faţa mâncată de vărsat (variolă) şi m'a lovit cu o bâtă timp de două ore, fără întrerupere, peste coate, genunchi şi venele din spatele genunchilor. În timpul torturii m'a întrebat fără încetare cine a organizat rebeliunea. În camera unde a început rebeliunea s'a vorbit de mine, dar în legătură cu greva foamei care trebuia să înceapă pe data de 14 Iunie 1958, chiar în zilele când s'au retras trupele sovietice din România. Tinerii au fost încurajaţi de faptul că am reuşit să aduc procurorul contra criminalului Goiciu.

Scriitorul Paul Goma, care se afla în Gherla, dar pe latura opusă, afirmă că rebeliunea a avut loc pe data de 14 Iulie 1958 (vezi căderea Bastiliei) şi că s'ar fi cântat Marseilleza, ceea ce nu corespunde adevărului. Unul din participanţii activi la rebeliune, Hans Zakel, originar din Sibiu, astăzi stabilit la Freiburg, în Germania, este născut în ziua de 14 Iunie şi colegii lui din celula 86 l-au felicitat în timpul când se aruncau obloanele dela ferestre. Hans Zakel a fost şi a rămas un om de mare caracter.

Tudoran mi-a spart o venă dela piciorul stâng, iar alta, dela piciorul drept a rămas permanent dilatată. În anul 1980, după venirea mea în Franţa, comisia medicală m'a declarat invalid 80%, cu specificaţia *"station debout pénible"* (statul în picioare penibil), care printre altele, îmi dădea dreptul să ocup un loc rezervat în mijloacele de transport.

În urma rebeliunii a avut loc un proces unde au fost condamnaţi 21 de tineri:

1. Ciupitu Leonida, 15 ani.
2. Preda Ioan, 15 ani.
3. Stănescu Ioan, 15 ani.
4. Vasilescu Ovidiu, 13 ani.
5. Simion Gheorghe, 10 ani.
6. Ionuţ Ioan, 10 ani.
7. Matei Nicolae, 10 ani.
8. Dinuţ Virgil, 10 ani.
9. Manea Ioan, 10 ani.
10. Suciu Nicolae, 10 ani.
11. Simionescu Octavian, 10 ani.
12. Zamfir Gheorghe, 10 ani.
13. Ungureanu Ioan, 10 ani.
14. Vlad Gheorghe, 10 ani.
15. Mustăcilă Petre, 10 ani.
16. Georgescu Nicolae, 10 ani.
17. Ştefani Hans, 10 ani.
18. Grebenaru Mihai, 10 ani.
19. Filimon Vili, 10 ani.
20. Lupu Eugen, 10 ani.
21. Machinda Alexandru, 5 ani.

Martori ai acuzării au fost Ungurii care au refuzat să participe la rebeliune.

Condamnaţii citaţi mai sus au fost supuşi, timp de un an, la torturi infernale. Fac apel la aceştia să descrie într'o carte calvarul lor.

Mai amintesc pe unii tineri care au participat cu mult curaj la rebeliune:

Vintilescu Virgil (un adevărat erou), Petre Nicolae, Gottfried Gaertner, Iordănescu Horgoş, Lupu, Papaie, Michael Reisenauer, Radovan, Matei, Sabo, Cerbulescu, Mariceacu, Cojan, Andreas Schmidts etc., etc.

După rebeliune, în Gherla şi în toate închisorile s'a instaurat o teroare care a durat un an. La Gherla se aplica bătaia oficială, peste mâini, picioare şi fese. De câte ori eram scoşi câteva minute la aer, eram loviţi cu ciomegele de gardieni, cum au făcut-o şi în ziua rebeliunii.

Criminalul Goiciu a condus teroarea timp de un an, după care a fost schimbat şi el cu Mihai Dorobanţu, cu mâinile pline de sânge.

Un ofiţer dela groaznica închisoare Gherla ne'a spus:

- *"Ce credeaţi voi, că ne biruiţi? Dacă ne dovedeaţi, mari unităţi militare, care erau pregătite ar fi intervenit!"*

Au existat şi deţinuţi care nu ne'au aprobat, dar marea majoritate au suferit toate torturile cu stoicism, cu ferma convingere că barbaria comunistă va fi învinsă.

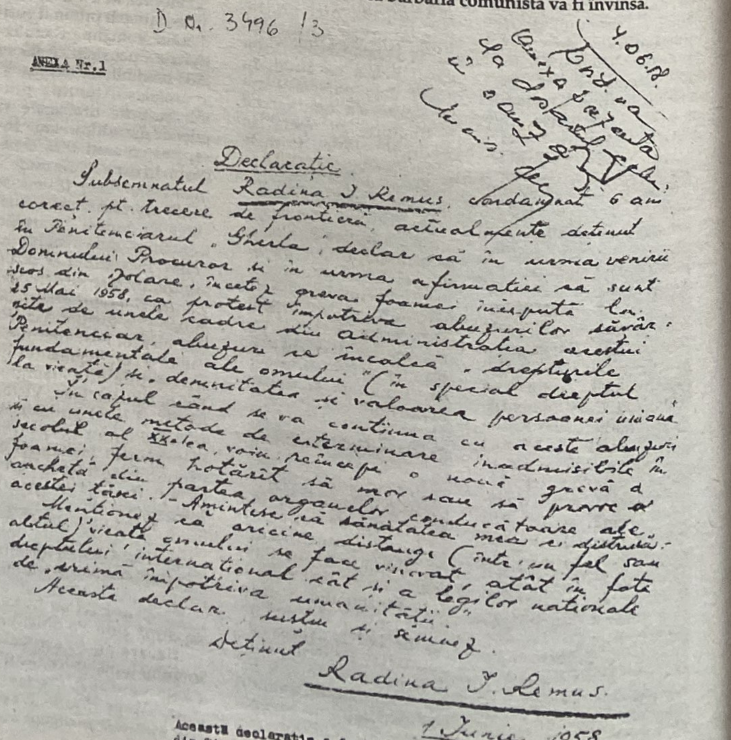

D. O. 3496 / 3

ANEXA Nr.1

4.06.58.

Declaraţie

Subsemnatul Radina I. Remus, condamnat 6 ani corect. pt. trecere de frontieră, actualmente deţinut în Penitenciarul „Gherla", declar că în urma venirii Domnului Procuror şi în urma afirmaţiei că sunt scos din izolare, încetez greva foamei începută la 25 Mai 1958, ca protest împotriva abuzurilor săvârşite de unele cadre din administraţia acestui Penitenciar, abuzuri ce încalcă „drepturile fundamentale ale omului" (în special dreptul la viaţă) şi „demnitatea şi valoarea persoanei umane".

În cazul când se va continua cu aceste abuzuri şi cu unele metode de exterminare inadmisibile în secolul al XX-lea, voiu reîncepe o nouă grevă a foamei, ferm hotărât să mor sau să provoc o anchetă din partea organelor conducătoare ale acestei ţări. - Amintesc că sănătatea mea e distrusă.

Menţionez că oricine distruge (într'un fel sau altul) viaţa omului se face vinovat atât în faţa dreptului internaţional cât şi a legilor naţionale de „crimă împotriva umanităţii".

Această declar. susţin şi semnez.

Deţinut

Radina I. Remus

1 Iunie 1958

Această declaraţie a fost găsită în arhiva tribunalului din Timişoara, în anul 1990.

Omagiu Martirilor

● A 11-a Comemorare a luptătorilor din Rezistenţa Armată din Munţii Făgăraşului

● *"Ei au murit pentru credinţă şi libertate"*

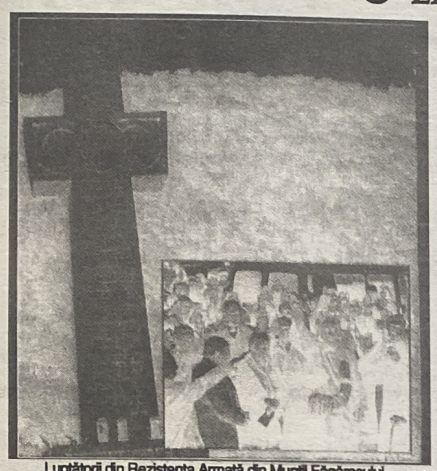

Luptători din Rezistența Armată din Munții Făgărașului s'au întâlnit la Sâmbăta pentru a-și comemora foștii colegi

Era Sărbătoarea Învierii, Paştele din anul 1952. O zi frumoasă de primăvară când codrul îşi împlinea frunza, iar pomii se apleacau de floare. Grupul de rezistenţă din Munţii Făgăraşului condus de Ioan Gavrilă al Ogoranului din Gura Văii se afla în munţi şi încerca să oprească instaurarea comunismului în Ţara Făgăraşului. Erau căzuţi deja în luptă câţiva dintre ei. Marcel Cornea, Silviu Socol, Părâmbu, căpitanul Monea, Mogoş, Mazilu, Partenie Cosma şi Baciu. În acea zi de mare sărbătoare s'au adunat cei care mai erau în viaţă. Şi au decis să asiste la slujba religioasă oficiată la Mănăstirea Brâncoveanu dela Sâmbăta de Sus. Dar de pe coasta de răsărit a muntelui de unde se vedea lăcaşul Mănăstirii. *"Se vedea lume în faţa altarului improvizat în pădurea rară din apropierea clopotniţei. Auzeam frânturi din troparul Învierii. Am rămas tăcuţi cât a ţinut slujba şi ne gândeam la cei căzuţi. Eram încă sub povara amintirii ultimului căzut, Andrei Haşu căruia îi spuneam Baciu"*, îşi aminteşte Ioan Gavrilă Ogoranu. Unul dintre ei, Remus Sofonea din Drăguş zis Brâncoveanu a spart liniştea grupului şi a zis. *"Dacă vreunul dintre noi va supravieţui, să ne legăm ca acela să ne adune oasele de pe unde vor fi fost aruncate şi să le îngroape aici lângă această mănăstire"*. A fost un legământ pe care l-au semnat cu sufletul fiecare dintre componenţii grupului Gavrilă. După decretul de graţiere din 1964 emis de comunişti au rămas puţini supravieţuitori. Peste întreaga Ţară a Făgăraşului s'a aşternut doliul. Tăvălugul Securităţii a ras tot ce i-a ieşit în cale. Copii, femei, bătrâni şi bărbaţi. Din Rezistenţa Armată din Munţii Făgăraşului cei care au supravieţuit puteau fi număraţi pe degetele dela o mână. Legământul lor din 1952 s'a concretizat după 43 de ani, dar în parte. A fost construită crucea de marmură pe care au fost trecute numele luptătorilor. S'a respectat dorinţa drăguşeanului Brâncoveanu, ca locaţia să fie lângă Mănăstirea dela Sâmbăta. Dar osemintele luptătorilor nu au fost adunate pentru a fi depuse într'un singur loc. Pentrucă nici acum, la 41 de ani dela Decret, nu se ştie unde au fost aruncate de comunişti.

Un monument după mai bine de o jumătate de secol

Abia după Revoluţia din Decembrie 1989 supravieţuitorii din Rezistenţă au putut vorbi între ei. Ioan Gavrilă Ogoranu i-a contactat şi le-a amintit de vechiul legământ. S'au hotărît să ridice o cruce lângă Mănăstire. Timp de doi ani s'au zbătut să obţină aprobările Mitropoliei Sibiu pentru a putea amplasa crucea pe terenul mănăstirii. S'au învoit până la urmă cei în drept. Cu uşurinţă au găsit arhitectul care să realizeze proiectul monumentului. A fost Anghel Marcu din Bucureşti, recomandat de fostul deţinut politic Niculiţă Goga. Constantin Marinete a sculptat crucea în marmura achiziţionată dela cariera Ruşchiţa. Supravieţuitorii gulagului comunist au stabilit apoi numele luptătorilor căzuţi. S'a depăşit cu uşurinţă numărul 500. Monumentul a fost plătit tot de supravieţuitori. Dar au fost ajutaţi şi de Emilia şi Emil Tatu din California, de Nicolae Dima în numele Asociaţiei Avram Iancu din New York, Nicolae Lungoci din Washington, Alexandru Fonta şi Victor Roşca din Canada, Dumitru Tatu dela Paris şi alţii. Construcţia a ajuns la 3 milioane de lei. Postamentul crucii a fost turnat de Gheorghe Haşu, un meşter cunoscut din Lisa. Sfinţirea monumentului a avut loc în ziua de 17 Octombrie 1995. Primul buchet de flori în memoria eroilor căzuţi a fost depus cu două zile înainte de inaugurare. A fost al reginei Ana. De atunci, în amintirea lor au fost aprinse mii de lumânări şi depuse multe flori.

Prima întâlnire în libertate

În rândurile foştilor deţinuţi politic şi ai urmaşilor acestora s'a dus repede vestea că a fost ridicat un monument pentru slava celor care au fost ucişi în Ţara Făgăraşului. S'au întâlnit laolaltă la inaugurarea din 1995 la Crucea dela Sâmbăta. Pentru prima dată după 50 de ani. Lacrimi, îmbrăţişări, amintiri tragice. Doliul nu l-au părăsit niciodată. Imnul fratelui de cruce căzut s'a auzit atunci în toată zona. Şi persoanele neimplicate în suferinţă au cântat versurile imnului, ştiindu-l parcă de când lumea. A fost împărtăşită tristeţea, dar şi sentimentul de împlinire al legământului din 1952. De atunci în fiecare an eroii aşteaptă la Cruce. O lumânare, o floare şi imnul fratelui de cruce.

A 11-a comemorare a Rezistenţei Anticomuniste din Ţara Făgăraşului

Duminică, 24 Iulie 2005, prima Duminică după sărbătoarea Sfântului Ilie, s'a organizat a 11-a comemorare a Rezistenţei Anticomuniste din Ţara Făgăraşului. La Crucea dela Mănăstirea Brâncoveanu s'au adunat din nou supravieţuitorii luptei anticomuniste şi urmaşii acestora. Au venit din toată ţara, precum se întâmplă din 1995 încoace. Preoţii şi călugării dela Mănăstire au oficiat o slujbă de pomenire eroilor căzuţi. *"Ne'am adunat pentru a 11-a oară la Crucea dela Mănăstirea Brâncoveanu. Pentru a-i pomeni pe cei care au căzut în lupta pentru dreptate. În aceaşi zi am hotărît să fie comemoraţi toţi luptătorii din ţară. Au fost prezenţi toţi supravieţuitorii din luptele din munţi sau din temniţele comuniste din întreaga ţară. Dela Galaţi a fost preotul ortodox Gheorghe Capotă, dela Bucureşti au fost Cornel Suliman, Iulian Constantin, Nicu Mazăre, Dumitru Comşa, soţii Cazacu, Aristide Lefa, dela Braşov Nicolae Purcărea, Gheorghe Bjoja, Otilia Aroneasa dela Vâlcea, dela Sibiu Maria Constantinescu, Ioan Halmaghi, Maria Roşca, dela Timişoara Aurel Suciu, dela Craiova, Viorica Călinescu, Virgil Totoiescu din Suceava, dela Tg. Mureş Matei Marin, dela Prahova Nicu Mazăre"*, a spus Ioan Gavrilă Ogoranu.

Din partea Mănăstirii Brâncoveanu a vorbit celor prezenţi părintele Teofil Pârâianu. Galina Rădulescu din Bucureşti, originară din Basarabia, a reprezentat fostele deţinute politic din ţară. A citit fragmente din declaraţiile celor condamnaţi la moarte făcute la Securitatea din Bucureşti. *"Au intrat în acţiune convinşi că jertfa lor este o datorie de onoare a tinerilor care trăiau atunci în ţară, ca o dovadă şi ca un exemplu de demnitate şi de curaj pentru tineretul din zilele noastre"*, a susţinut Galina Rădulescu. Fosta deţinută politic a citit fragmente din declaraţiile lui Gheorghe Haşu, Laurean Hau, Victor Metea şi Ion Chiujdea. A încheiat cu un extras din testamentul luptătorilor grupului făgărăşean scris în Aprilie 1954 în vârful Buzdugan.

Imnul luptătorilor căzuţi s'a auzit din nou la Cruce

Ceremonialul s'a încheiat după cum s'a obişnuit în fiecare an cu strofele imnului luptătorilor căzuţi. *"Bate vântul printre armuri/ Trece timpul greu/ Noi mereu te plângem frate/ iar tu dormi mereu"* o dovadă de neuitare a celor care au căzut în luptă, susţine Ioan Gavrilă Ogoranu. *"Deşi suntem la vârste înaintate, noi nu ne'am terminat încă datoria faţă de ţară, noi nu ieşim la pensie decât atunci când ne vor bate cuiele. Şi avem datoria ca idealurile noastre să le trecem în mâna unor tineri care să ducă mai departe steagul tinerilor de acum 60 de ani. Vrând ca ţara noastră să rămână apropiată de Dumnezeu în aşa fel încât spiritul creştin să se reverse în toate domeniile de activitate ale ţării, în cultură în justiţie, în legi, în obiceiuri, artă. Drept dovadă că acestea ne'au fost gândurile şi idealurile cu care am luptat e mărturia Securităţii din volumul IV, Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc. Noi ne'am terminat misiunea odată cu trecerea comunismului, idealurile sunt permanente pentru toate timpurile. Suntem puţini, dar întotdeauna cei puţini au fost luptători de idealuri înalte şi de biruinţă"*, a mai spus Gavrilă Ogoranu. Organizarea evenimentului a fost realizată de Ioan Gavrilă Ogoranu susţinut de *Monitorul de Făgăraş*. Primăria Făgăraş prin primarul Ioan Bărbuţi a asigurat transportul participanţilor dela Gara Făgăraş la Mănăstire prin SC Transbus SA. Stăreţia Mănăstirii Brâncoveanu prin starețul Ilarion a pus, ca în fiecare an, la dispoziţia participanţilor locuri de cazare şi masa din ziua evenimentului. Prefectul de Braşov, Aurelian Danu a fost prezent la eveniment. *"Este pentru prima data când particip la comemorarea luptătorilor Rezistenţei şi de acum încolo nu voi lipsi dela nici un eveniment ce va avea loc aici la Cruce. Perioada 1952-1964 a marcat întreaga Ţară a Făgăraşului, iar acest monument va aminti tuturor generaţiilor viitoare despre lupta strămbunilor lor împotriva comunismului"*, a declarat prefectul Aurelian Danu. Duminică, 23 Iulie 2006 (prima Duminică după Sf. Ilie) va fi organizată următoarea comemorare la Crucea dela Mănăstirea Brâncoveanu, mărturie a rezistenţei Armate din Munţii Făgăraşului.

Lucia BAKI

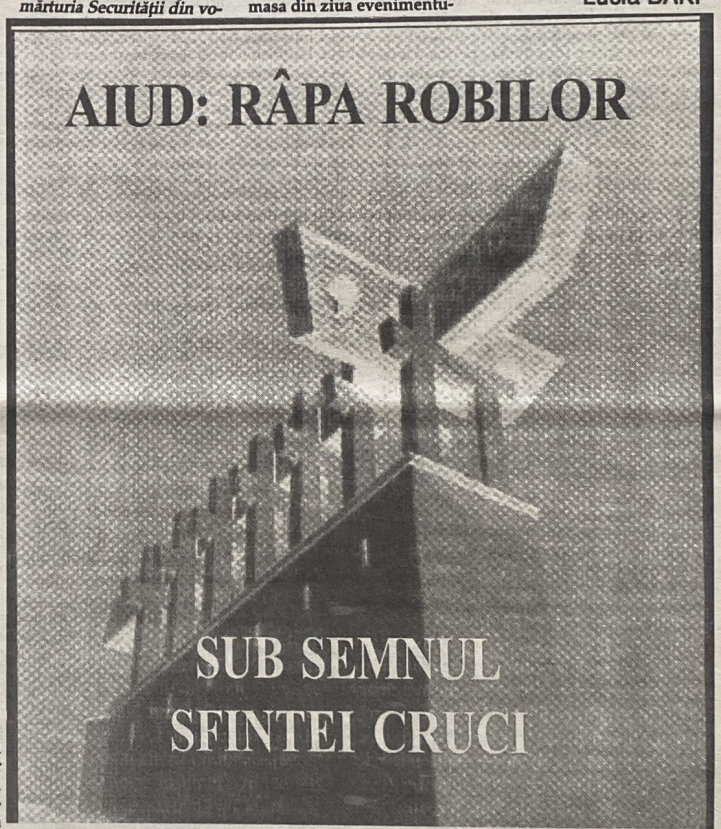

"La Aiud, loc de întemnițare și exterminare, comuniștii au îngropat, în cimitirul denumit de localnici <Râpa Robilor>, elita resistenței românești. Înmormântarea deținuților se făcea noaptea, pe întuneric, fără să li se pună cruce la căpătâi. Aici, unde morții sunt neidentificați, de multe ori azvârliți în gropi comune, numai crucile acestui monument le vor veghea somnul", suna anunțul sobru al regretatului Gheorghe Brahonschi, în 1992, când s'au început, fără nici un sprijin oficial, lucrările la cel mai de seamă monument închinat victimelor rezistenței anticomuniste din România.

Și în acest an, ca în fiecare toamnă, de ziua Înălțării Sfintei Cruci (14 Septembrie), s'au adunat la Aiud camarazi și urmași ai celor căzuți în prigoane. Impresia a fost mai puternică decât în alți ani, căci biserica interioară a fost împodobită după rânduială, iar în jurul monumentului prinde contur un întreg ansamblu memorial și monahicesc, atât prin binecuvântata implicare a Mănăstirii *"Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril"* dela Pentru-Vodă, în speță a neobositului stareț și duhovnic Iustin Pârvu.

Pentru cei ce nu s'au putut deplasa la locul de comemorare, dar cu inima alături de frații de luptă și de credință, prezentăm în cele ce urmează un scurt **remember** al ridicării monumentului și ansamblului comemorativ dela Râpa Robilor, ilustrat cu fotografia mai recentă.

Crucea suferinței românești

Dominând *"Râpa Robilor"*, în a cărei poală, pe gropile celor uciși în temnițe, comunismul amenajase... cocini de porci, masivul edificiu memorial ridicat între 1992-1999 (și încă nefinisat în întregime) te face să te cutremuri dinaintea profundei lui semnificații, deopotrivă *creștine* și *naționale*: două rânduri de cruci mai mici, îngemănate, poartă pe brațele lor interioare o cruce uriașă, *crucea suferinței românești*. În interior, pe pereții incintei-capelă, de-a lungul treptelor care coboară spre Sfânta Masă a Altarului, străjuiesc plăcile de marmură albă pe care sunt înscrise numele deținuților politici morți în închisoare. Pereții capelei n'au fost destul de încăpători pentru a cuprinde toate plăcile cu nume (au fost mii de morți!), drept care o parte au fost montate în osuarul alăturat. Listele sunt însă incomplete.

Instituțiile *"abilitate"* ale statului nu au catadicsit nici până azi să desferece arhivele și să aducă la cunoștința națiunii române numele *tuturor* celor morți sub prigoana comunistă, ba chiar au obstrucționat repetatele tentative în acest sens ale supraviețuitorilor dovedind mai degrabă o complicitate pasivă cu foștii opresori. Această tristă și gravă *"conspirație a tăcerii"* se vădește și în aceea că, așa cum am putut constata la fața locului, statul a găsit bani să renoveze pușcăria, dar nu și să sprijine sau mediatizeze monumentul victimelor, iar aiudenii înșiși n'au habar de semnificația memorialului apărut în coasta urbei, ba mulți dintre ei îi și ignoră existența...

Puncte Cardinale

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

ION BOIERU, "CRIZA POLITICĂ CONTEMPORANĂ ŞI EXILUL ROMÂNESC"

Editura "CRITERION PUBLISHING", 2005

Dacă mergem la *"muzeul"* bibliotecii Academiei Române, la secția ziaristică, rămânem uluiți cu câtă seriozitate se făcea pe vremuri această *"oratorie"* scrisă. Chiar dacă, bunăoară, era vorba de o polemică era o adevărată delectare spirituală să urmărești eleganta încrucișare, inteligentă și sclipitoare a floretei de logos. Păcat că după evenimentele din 1989 bunul simț al profesionalismului jurnalistic a rămas o piesă de muzeu. De cele mai multe ori în loc de floretă folosindu-se metoda spre succes sugerată de Darwin prin ghiară, colți și copită.

Nu știm ce vârstă o fi având Ion Boieru. Ne'am trezit contemporani cu fluviala tinerețe, într'adevăr sfântă, a unui condeier neastâmpărat precum izvoarele de munte, dar adânc precum tăcerea rotundului din piatră, adăpându-ne timp de 30 de ani, lună de lună, cu puritatea, înțelepciunea și logica de cleștar exprimate în pagina permanentă a *"Cuvântului Românesc"*.

Volumul I al cărții lui Ion Boieru, cuprinzând 300 de pagini, acoperă perioada dintre 1976-1982 de articole politice publicate în *"Cuvântul Românesc"*, cel de al doilea, în pregătire, cuprinzând celelalte articole până în anul 2005.

E o carte aproape imposibil de recenzat, *"a challenge"*, cum ar spune engleza, pentru orice prezentator. De ce? Pentrucă aceasta carte se prezintă pe ea însăși. Toate articolele sunt la fel de interesante întruchipând *"Cronica vremii"*, titlu inspirat de Neculce, dar, de fapt, fiind o aprigă războire cu *"vremurile"* și *"vremuirile"*.

În prefața semnată de Mircea Nicolau se sugerează o întrebare care ar putea să ispitească pe cititor: *"Cât de fecundă este azi pentru înțelegerea noastră o dezbatere a evenimentelor de acum 40 de ani și cât ar putea să intereseze un comentariu care a fost făcut atunci asupra lor?"* Răspunsul e că: *"Începând din preajma Primului Război Mondial și până în vremea noastră momentele politico-diplomatice s'au conjugat cu o stringență fără goluri și fără întreruperi."* Ergo: *"O retrospectivă e de actualitate"* pentrucă e vorba de: *"încrucișarea de egocentrisme și iresponsabilități, la cel mai înalt nivel mondial, din răstimpul anilor aduși în discuție de Ion Boieru"*.

Ion Boieru ca un meteorolog al istoriei românești în contextul istoriei universale studiază evenimentele politice, ale noastre în referință cu ale marilor puteri, și ne dă o *"cronică a vremii"* explicând de ce ni s'a întâmplat ce s'a întâmplat și profețind la ce putem să ne așteptăm.

Prin 1976, Ion Boieru, depista *"Incredibila conspirație"* despre care mioriticul Neculce s'ar fi resemnat că *"omul este sub vremi"*. În Decembrie 1975 Kissinger trimite la Londra pe asistentul lui - Helmut Sonnenfeldt - la o întâlnire secretă a ambasadorilor americani din Europa. Reprezentând politica dezastruoasă a lui Kissinger în defavoarea robilor Moscovei, Sonnenfeldt afirmă cu impertinență că Europa de Răsărit se cuvine să cadă în sfera de influență a Rusiei Sovietice. În concluzie țările din acea zonă trebue (sublinierea noastră) să renunțe la suveranitatea lor națională și să se integreze *"organic"* în lumea sovietică. Care ar fi fost explicația? Orice încercare de a desface din această sferă dominată de Moscova ar putea să explodeze un al treilea război mondial. Ion Boieru limpezește politica de tulburare a apelor: *"Ceea ce este tragic în orientarea lui Sonnenfeldt este că el nu este integrat organic concepției americane"*. Acest diagnostic este justificat prin aceea că: *"este lipsit de abilitatea de a fi loial acestei concepții promovate de-a lungul celor 200 de ani de existență și că i s'a înlesnit să organizeze o <incredibilă conspirație> - împreună cu Kissinger - împotriva tradițiilor americane"*. (p. 11)

Cetățean american prin naștere, Ion Boieru, iubește deopotrivă, cu aceeași loialitate și intensitate, atât țara nașterii lui cât și țara de obârșii ale moșilor și strămoșilor lui. Că este un aspru critic al tuturor politicienilor incompetenți sau vânduți care se joacă de-a *"pacifismul"* cu soarta și libertatea a zeci de țări și destinul a sute de milioane de vieți aceasta e cu totul altceva. Fiecare țară vândută totalitarismului comunist este o cărămidă smulsă din însăși temelia Americii, o surpare conștientă sau inconștientă a Statuii Libertății - unicul și ultimul simbol al demnității umane. Ion Boieru atrage atenția și-și documentează teza analizând cu bisturiul, într'o mulțime de articole. *"Bubele politicii externe americane"* (p. 114), cum acestea au infectat lumea liberă cu *"Partidele comuniste din Occident"* (p. 108) prin *"Bătălia psihologică a Moscovei"* (p. 254) care este, de fapt, *"Capitularea Occidentului"* (p. 141).

Scrisul politic al lui Ion Boieru devine un laborator în care suntem invitați să observam sub microscop îngrozitoarele bacterii de tuberculoză spirituală care ne amenință atât **suflarea** cât și ***sufletul***. Analizând cartea lui Alain de Sedouy și Andre Harris intitulată *"Cine este de dreapta?"* concluzia vine dela sine ca un quod erat demonstrandum că *"pentru rațiuni obscure sau ciudate* (sublinierea noastră), *fenomenul comunist a fost, și încă este, considerat intangibil sau atrăgător de o sumedenie de intelectuali snobi și de cabinet, fără să-și dea seama, acești umblători pe la ușa din dos a culturii și științei politice, de încâlceala de principii în care se găsesc. Căci, în același timp, aceștia asimilează principiile <dreptei> cu metodele și principiile <stângii>, deși ei înșiși își dau seama de realismul celor de dreapta și de utopia celor de stânga. Dar le e jenă de orice clasificare care i-ar așeza în rândurile unui conservatorism sănătos, al unei <drepte> contemporane."* (p. 126).

Poate că nu e numai o *"jenă"* ci e vorba de o cangrenă fără de tămăduire ascunsă sub veșmintele împăratului, de unde alergia la tot ce e sănătos sau sfat de însănătoșire. În acest sens *"Acuzațiile lui Soljenițîn"* (p. 209) devin jarul de *"mângâiere"* al șerpilor ascunși pe sub catedre universitare sau plușul de cerneală al ziarelor. *"Acuzațiile lui Soljenițîn"* devin paralele cu acuzațiile neamului românesc pentru *"Trădarea intelectualilor"* (p. 257), pentru *"Teroarea minciunii și a defăimării"* (p. 224) practicată sistematic prin *"Infiltrațiile comuniste"* (p. 185), acuzații care pun degetul pe dureroasa rană că împotriva utopiei genocidelor comuniste putem vorbi, în cazul nostru, de *"Realismul exilului românesc"* (p. 44) și *"Biruința studenților dela Pitești"* (p. 145). În alte cuvinte, asistăm la *"Criza filosofiei marxiste"* (p. 118), la *"Dificultățile sovietice"* (p. 148), (articolul din Iulie 1979 fiind la fel de actual și în Septembrie 2005) precum și *"Alte dificultăți sovietice"* (p. 217) încercate spre a fi ascunse publicului de *"Totalitarismul mediocrității-lor"* (p. 213).

Cu Ion Boieru m'am întâlnit la *"Câmpul Românesc"* din Hamilton cu prilejul *"Săptămânii Românilor"* din toată lumea în August 2005. Mi-a dat o carte care avea subtitlul: *"Articole politice publicate în ziarul Cuvântul Românesc între anii 1976-1982"*. Se dezvelea pe aleea scriitorilor statuia lui Mircea Eliade. M'am întrebat atunci: și Boieru și Eliade au opera lor cumpănită pe cea ce numim acum **trecut**. Oare mai sunt actuali pentru **prezent**? Gândul m'a dus la Scoica Mamă. Din rana **trecutului** ei s'a născut o perlă. O pecete din fosta ei inimă. Se spune că dacă pui ghiocul scoicii la ureche poți auzi oceanul plângând că soarele i-a furat perla. **Trecutul** oceanului este prima lacrimă a **prezentului soare**. Este, cum ar sugera Ion Boieru, un fel de **cronica vremii,** ca povestea de sidef a ghiocului ce o spune celor însetați de oceanica înrudire a **soarelui,** poveste șoptită de ghioc numai celor înzestrați cu urechi de auzit și care pot să și audă!

Dumitru ICHIM

CEZAR VASILIU, *"Istorie și credință"*

Ediția a II-a, revizuită și adăugită

Editura "Antim Ivireanu", Râmnicu Vâlcea, 2004

Pr.Gh.NAGHI

Părintele Dr. Cezar Vasiliu, parohul Bisericii Ortodoxe Române *"Sf. Nicolae"* din Montreal și profesor la Universitatea din Sherbrooke revine cu o nouă ediție a acestei cărți apărută inițial la editura Danubius din București, în 1997, întregită, chiar dublată cu preocupările sale din ultimii ani, pe care nu le-a folosit atunci iar altele le-a reactualizat.

Noua apariție editorială a atras deja atenția iubitorilor de cultură care și-au exprimat opiniile prin cele scrise de Părintele Dr. Nicolae Stoleru și Prof. Dr. Paul Dăncescu, ambele publicate în revista parohială *"Calea de lumină"*, Montreal (nr. 133-134, p. 20-24). Luând în considerare faptul că am prezentat prima ediție a acestei lucrări în *"Curierul Românesc"* din București, 2002, XIV, Nr. 1 (180), Ianuarie, p. 12, de data aceasta vom încerca să ne oprim cu precădere asupra materialelor noi.

Volumul se deschide cu un *Cuvânt înainte* al editorului Ioan Barbu care vibrează la *"matricea noastră"* pe care avem obligația să o lăsăm moștenire celor care vin ca pe o *"pecete inconfundabilă a spiritualității românești"* și o *Prefață* de prof. dr. Remus Rus care surprinde cu măiestrie *"perena chemare și nostalgie a spațiului mioritic pe care autorul le-a părăsit, doar fizic"* întinzând, prin prezenta carte, încă *"o punte peste abisul uitării de patrie și de neam"*, rămânând credincios cercetării și scrisului. Este îmbucurătoare constatarea prefațatorului care deși nu trăiește în afara Țării, *"simte"* suferința noastră departe de casă, de care suntem, inconfundabil, legați ancestral, de natură duhovnicească, izvorul reimprospătării rezistenței spirituale.

Autorul păstrează împărțirea din prima ediție, cu modificări nesemnificative, în patru grupuri de capitole: I - *Aniversări istorice românești*; II - *Regii României*; III - *Ilustre personalități ale neamului românesc* și IV - *Eseuri teologice*. Însă modificări vizibile sunt aduse aproape la conținutul fiecărui capitol. Cu puține excepții titlurile capitolelor sau subcapitolelor au fost schimbate. Ca de exemplu și la eseul dedicat lui Petru Movilă pe care fericit îl numește, dupăMacarie Bulgakov, *"Părintele Teologiei Ortodoxe moderne"*. Autorul ne reîmprospătează aducându-ne aminte că Mitropolitul Petru Movilă este autorul *Mărturisirii de credință ortodoxă* aprobată la sinodul dela Iași din 1642. În românește a fost publicată de erudiții Niculae M. Popescu și Gh. I. Moisesscu în 1942 iar recent a fost republicată (Iași, 1996).

Deși canonizat de Ucrainieni, Petru Movilă a păstrat permanent legăturile spirituale cu Țările Române sprijinind activitatea tipografică de aici venind chiar la cununia fiicei lui Vasile Lupu unde a predicat două treimi în românește și o treime în polonă. Tot în acest al treilea grup mai găsim trei eseuri noi dedicate *Împăratului Traian, Patriarhului Nicodim Munteanu* și *Mitropolitului Nicolae al Banatului la împlinirea vârstei de 80 de ani*. Împăratul Traian a rămas bine cunoscut peste veacuri prin transformarea Daciei în provincie romană în urma celor două războaie dacice. Victoria lui Traian este amintită de două monumente rămase mărturie: unul la Adamclisi din Dobrogea și cel din inima Romei, în Forum, prin Columna cei poartă numele cu un număr de 155 de sculpturi care evocă luptele daco-romane. Acesta este considerat un adevărat certificat de naștere al poporului român și unul din documentele cele mai prețioase ale antichității latine. La moartea Împăratului Traian (117), Imperiul Roman atingea maxima sa expansiune teritorială. Sunt elogiate activitățile desfășurate de Patriarhul Nicodim în special cea de traducător și din fruntea Bisericii Ortodoxe Române. Se oprește la aniversarea dedicată *Patriarhului moral al României*, așa cum excelent îl definește pe Mitropolitul Nicolae al Banatului despre a cărui activitate laborioasă vorbește la superlativ și pe care reușește, cu talent, să o concentreze în câteva pagini. Pe eruditul ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, autorul îl creionează cu exactitate, telegrafic, accentuând preocupările sale în domeniul studiilor pastristice (cu o pagină doar de titluri), studii de cultură, cât și șocul provocat societății civile prin cererea de iertare publică pentru compromisurile din vremea comunistă - unicat în analele istoriei românești - adevărul istoric despre Regele Mihai, bunele relații cu toți creștinii din Banat, retrocedarea bisericilor unite acestora, prezențe semnificative pe planul relațiilor bisericești internaționale.

Și în capitolul al IV-lea alături de eseurile anterioare despre Biserică, unde au fost operate schimbări referitoare la Bisericile ortodoxe locale, despre post (păcat că nu a rămas și rugăciunea Sf. Efrem Sirul, atât de iubită de creștinii practicanți), despre rugăciune, Sfintele Paști, cu opinia de a se găsi o soluție rezonabilă pentru vremea actuală de a se celebra la aceeași dată, subiect asupra căruia autorul a adăugat noi considerații, sugestii și întâmplări dela apariția primei ediții.

Un subiect de o importanță majoră în istoria noastră îl ocupă vechimea creștinismului la Români, temă pe care autorul a tratat-o cu mare atenție dezvoltând-o în baza noilor lucrări și opinii științifice apărute.

Alte subiecte se referă la autocefalie, primul patriarh al României, *"prinse"* ambele într'un loc, rămânând separate eseurile închinate sfinților părinți. Ca un omagiu special adus Maicii Domnului apare îmbogățit capitolul despre sfintele Marii ale neamului românesc sau mai exact omagierea Fecioarei Maria ca și mamă din partea poeților M. Eminescu, G. Coșbuc, O. Goga, Al. Vlahuță.

Continuare în pag. 13

DESPRE CONDIŢIA ŞI ROLUL ARTISTULUI ÎN SOCIETATE

-DISCUŢII CU PICTORIŢA GLORIA BĂDĂRĂU HEIKKILA-

- Stimată Doamnă Bădărău, ţin să încep prin a vă exprima sincerele mele mulţumiri pentru a fi acceptat acest dialog. Odată pentrucă vă admir ca artist, şi apoi pentrucă este o reală delectare să discutăm, ca între moldoveni cărora le place să se întindă la vorbă, despre condiţia şi rolul artistului în societate, despre ideile pe care le aveţi şi susţineţi, despre Artă şi cum ar trebui să se efectueze iniţierea în tainele ei, căci artist te naşti, însă şi devii.

- Da. Domnule Negrescu-Suţu, după mine, un artist, în speţă pictor, este un component al societăţii şi respectiv o emanaţie a acesteia, deci depozitarul educaţiei primite din copilărie, în funcţie de circumstanţele de mediu. Orientarea profesională şi consacrarea pot fi realizate, determinate, prin constrângere sau inclinaţie genetică (în acest ultim caz se poate vorbi de talent), iar talentul în sine poate fi cultivat, încurajat sau martirizat de unele condiţii de viaţă. Când un artist a depăşit toate etapele, a trecut prin toate furcile caudine şi s'a realizat, de abia atunci el poate deveni un factor educativ în interiorul societăţii.

- Vă propun deci să încercăm a dezvolta aici unele idei, pentru simpla plăcere şi satisfacţie intelectuală. Sunteţi o artistă şi artiştii au avut dintotdeauna idei. Ei bine, să ne imaginăm atunci cum ar arăta sau ar trebui să arate societatea ideală în care artistul ar avea locul său ideal. Să vedem însă mai întâi ce au gândit în acest sens anticii şi dacă au avut sau nu dreptate. Şi să începem cu Platon, care remarca faptul că oamenii nu pot fi nicidecum obligaţi, forţaţi, a fi fericiţi ori liberi. Noi, Românii, spunem că dragoste şi bine cu de-a sila nu poţi face şi pe bună dreptate. Arta presupune în primul rând după talent, libertate, de gândire şi apoi de exprimare, iar lipsa libertăţii, lipsă pe care noi am cunoscut-o în România comunistă, duce la înăbuşirea şi marginalizarea talentelor, până la dispariţia lor totală, pentrucă arta aservită puterii, proletcultismul de exemplu, încetează a mai fi artă, cu tot talentul artiştilor.

- Aria de activitate a unui pictor este natura întreagă, care este infinită şi acest spaţiu nesfârşit oferă artistului o varietate nemărginită de aspecte şi situaţii pe care pictorul le sesizează şi le pune în evidenţă în faţa ochilor mulţimilor (plastic vorbind), iar aceste mulţimi pot accepta într'o măsură oarecare, dela indiferenţă la entuziasm, mesajul imagistic al artistului. în aceste condiţii, rolul educativ al pictorului este, după părerea mea, cât se poate de modest.

- Dar să ne întoarcem la Platon care remarca iarăşi că dacă oamenii nu pot fi forţaţi a fi liberi, pot fi însă educaţi, educându-le pornirile, dorinţele, atitudinile, acţionând în deplină armonie cu cosmosul, în sensul grec al termenului, acest rol revenind filosofului cetăţii. Şi aici ajungem la antinomia plăcerilor, dintre care face parte şi plăcerea estetică, care poate şi trebue să fie cultivată. Pentru Platon totul este o chestiune de armonie apocaliptică (tot în sensul grec al termenului) a armoniei divine pe care omul o realizează şi percepe cu ajutorul echilibrului său interior, dictat de raţiune, Platon dixit. În Academia sa, care avea, să nu uităm, un buget şi un regulament interior strict, Platon căuta nu obţinerea unei specializări anume, ci a unei culturi generale a epocii, întru formarea, pregătirea, viitorilor magistraţi ai cetăţii sau regi-

filosofi, care vor avea de rezolvat problemele cetăţilor viitoare. Se predau Matematicile şi Filosofia prin metoda socratică a dialogului între magister şi elev, apoi Metafizica, Astronomia, Geometria sau Retorica. Această frăţie, care trăia într'o comunitate nu utopică ci de cercetări, având un mod de viaţă colectiv, cu ritualuri şi ceremonii inspirate după cele ale ordinului pitagoreic, preconiza principiul specializării funcţiilor, care stipula ca fondatorii viitoarelor cetăţi să aibă obligaţia de a selecta în rândul copiilor pe cei apţi pentru a îndeplini viitoarele funcţii necesare.

- Bineînţeles. Această selecţie se efectua după un sistem de probe, care trebuia să fie infailibil. Instrucţia era aceeaşi pentru toţi copiii până la vârsta de 17-18 ani, practicată în mod mai degrabă ludic. După această vârstă însă, intervenea educaţia fizică combinată cu cea militară, după care, cei care meritau mergeau mai departe în studiul ştiinţelor, din probă în probă, acestea culminând cu binecunoscuta probă a coborîrii în cavernă. Să nu uităm că educaţia fizică şi militară aveau importanţa pe care nu o mai au astăzi, în sensul că filosofii şi artiştii luau parte cu mândrie la războaiele cetăţii. După vârsta de 50 ani, cei care treceau cu brio aceste probe deveneau magistraţi ai cetăţii, ori rămâneau filosofi. Cât despre femei, acestea aveau, în principiu, aceleaşi posibilităţi de afirmare ca şi bărbaţii, cu condiţia de a avea aptitudini egale cu aceştia, lucru destul de greu.

- Da, pentru vremea aceea. Acum, dintre toate regimurile politice, democraţia pare a fi cel mai puţin nociv sau mai puţin imperfect, în comparaţie cu timocraţia, oligarhia, monarhia sau tirania. Însă, democraţia prezintă printre alte defecte şi riscul triumfului mediocrităţii şi incompetenţei, prin încredinţarea puterii de decizie unui număr prea mare de oameni şi putând conduce, după Platon, destul de uşor către decadenţă, demagogie şi chiar tiranie.

- Bineînţeles că Platon avea dreptate, căci democraţia ocazionează şi promovarea nulităţilor, putând declanşa un proces lent şi subtil de decadenţă. Platon s'a gândit şi la un model de organizare statală, Republica sa, care astăzi poate fi considerată o utopie. În căutarea perfecţiunii, Platon a găsit, inevitabil, Utopia.

- Exact, cât despre republica fondatorului Academiei, aceasta era alcătuită din trei rase-caste: de bronz, de argint şi de aur, mai mult în sensul de clase sociale. Ele nu erau ereditare, în sensul că acei agricultori, lucrători şi neguţători din clasa de bronz nu rămâneau la nesfârşit în funcţia de servitudine, abil apreciată de Platon ca o virtute. Copiii lor aveau posibilitatea, dacă aveau aptitudinile cerute, să fie selecţionaţi pentru a putea primi educaţia celor din clasele superioare, adică a viitorilor militari şi magistraţi ai cetăţii. Dar şi invers, copiii degeneraţi ai acestora din urmă puteau fi, dacă era necesar pentru binele cetăţii, retrogradaţi în clasa inferioară. Republica lui Platon ne apare astăzi ca expresia unui comunism generalizat, fără proprietate individuală, totul fiind uzitat în comun, cu o viaţă cotidiană de tip kibbutz. Banul, ca şi oricare obiect de valoare, îşi pierde folosinţa. Comparaţia cu comunismul nu este nici sardonică, nici acrimonioasă, ci pur şi simplu justificată. Aceasta era, în linii generale, cetatea ideală a lui Platon. Spre deosebire de Platon, Pitagora a avut alte idei, dintre care doar unele l-au influenţat pe discipolul lui Socrate. După un destul de lung sejur în Egiptul faraonilor, Pitagora recomanda aristocraţia ca formă de guvernământ a cetăţii, aceasta putând da *"cea mai bună guvernare, prin guvernarea celor mai buni"*.

- Pitagora încearcă să armonizeze ordinea şi libertatea, care nu pot exista una în detrimentul celeilalte, altfel armonia socială necesară tuturor nu se poate înfăptui. În această armonie pitagoreică, ordinea primează totuşi în faţa libertăţii, o libertate prea mare putând conduce la dezordine, şi aici Pitagora are perfectă dreptate.

- Sigur că aşa este. Dezordinea este ineluctabilă, chiar şi la o scară mai mică şi Pitagora începe prin a aplica aceste principii în şcoala sa, cu profil mai degrabă de ordin iniţiatic. Aici candidaţii sunt primiţi în urma unei riguroase selecţii, căci aşa cum un singur instrument muzical discordant poate da peste cap o întreagă orchestră, aşa şi un singur elev indisciplinat poate contamina întreaga şcoală, fiecare om emiţând în permanenţă radiaţii de simpatie sau antipatie spontană celor din jur. Pitagora forma matematicieni şi fizicieni, economişti şi legislatori, în scopul de a-i trimite apoi din nou în lumea profană, pentru a o înzestra cu legi juste şi a-i aduce ordinea şi armonia necesare. Şi ordinul pitagoreic preconiza viaţa în comun, cu diferenţa însă că dacă un membru dorea să se retragă sau era expulzat, acesta îşi putea recăpăta aportul material adus la venire, sporit chiar datorită administrării judicioase a economiştilor ordinului. Ordinul nu era vindicativ, însă demisionarul devenea mort pentru viaţa spirituală şi socotit, de către cei rămaşi în ordin, defunct. Este cazul oricărui artist de astăzi care încetând a mai crea, dispare din circuitul vieţii artistice şi din memoria confraţilor, nemaifăcând parte din branşa şi viaţa lor.

- Domnule Negrescu-Suţu, făcând un salt peste secole, să ne oprim şi la Utopia lui Thomas Morus, care are câteva remarci strecurate cu parcimonie însă extrem de interesante pentru noi. Astfel, vorbind despre Arte şi Meserii, Morus descrie Agricultura (terestră, nu celestă !) drept Arta comună tuturor locuitorilor Utopiei. Utopus rex lasă fiecărui supus libertatea religiei, deşi cea mitriacă este primordială într'o primă fază, fără însă ca Mithra să fie aceleşi pentru toată lumea. Creator şi Providenţă, Mithra dispare treptat, lăsând locul Creştinismului care va înlocui orice alte forme de credinţă. Dar cel mai interesant capitol pentru noi este iarăşi forma de guvernământ, respectiv, în Utopia, o republică tot de tip colectivist sau kibbutz, unde din nou noţiunea de ban este inexistentă. Un fel de comunism medieval care însă nu exclude existenţa unui rege ori a sclavilor. Oricum ar fi, influenţa preopinentă platoniciană apare dela sine.

- Bineînţeles. Să ne oprim acum, cu îngăduinţa Dvs, şi la Euphonia lui Berlioz, acest geniu al Muzicii neînţeles de contemporanii săi. Berlioz imaginase, după cum bine ştiţi, o cetate utopică unde viaţa locuitorilor şi întreaga organizare a acestei cetăţi ideale erau dedicate, în exclusivitate, cultului Artei muzicale. Toţi locuitorii Euphoniei sunt muzicieni, iar cei care nu sunt interpreţi se ocupă cu fabricarea instrumentelor şi a partiturilor muzicale, ori fac cercetări în domeniul acusticii. Berlioz împarte cetatea pe cartiere şi străzi dedicate vocilor şi instrumentelor muzicale. Întâlnim astfel străzile sopranelor, mezzosopranelor, altistelor sau ale tenorilor, baritonilor şi bașilor, iar instrumentiştii sunt grupaţi la rândul lor pe cartiere, ale instrumentelor cu corzi, de suflat, de percuţie sau cu clape, fiecare cu străzile respective dedicate marilor interpreţi, compozitori sau creatori ai instrumentelor respective. Educaţia euphonienilor începe încă din fragedă copilărie, cu studiul ritmic şi al solfegiului în paralel cu cel al instrumentelor şi mai târziu al vocilor şi a armoniei. Particularitatea lui Berlioz este de a pune justa interpretare deasupra oricărui talent, mergând chiar până la alungarea din cetate a autorului unei interpretări sau compoziţii greşite, chiar dacă acesta posedă o voce excepţională sau un talent ieşit din comun. Disciplina pitagoreică de care vorbeam mai înainte domneşte în cetatea muzicienilor, căci Berlioz consideră că doar un regim militar despotic poate asigura ordinea perfectă necesară studiului şi apoi interpretării. Or, dacă aprecierea este justă în cadrul muzicii orchestrale, poate ea fi aplicată şi în arta picturală?

- După părerea mea Pitagora are dreptate, iar Berlioz se înşeală. Scopul cetăţii ideale este de a forma talente pentru ca apoi artiştii, odată desăvârşiţi, să părăsească cetatea pentru a forma, la rândul lor, alte şcoli în lume. A-i constrânge să trăiască toată viaţa într'o cetate, fie ea ideală, nu este nici măcar o utopie, căci

Continuare în pag. 14

CEZAR VASILIU, *"Istorie şi credinţă"*

Ediţia a II-a, revizuită şi adăugită

Editura "Antim Ivireanu", Râmnicu Vâlcea, 2004

Urmare din pag. 12

Cu o sensibilitate aparte autorul îşi omagiază mama, Maria şi ea, Vasiliu căruia i se aduc de vrednicul ei fiu un mic buchet omagial stropit cu lacrimile recunoştinţei însoţite de cele mai frumoase cuvinte de apreciere cu duioase amintiri. Autorul se roagă lui Dumnezeu să facă un pod mai mare ca cele mai mari poduri din America prin care să ajungă la mormântul ei unde să-şi verse lacrima în faţa unei lumânări de ceară curată.

Contribuţii noi, extrem de interesante şi binevenite aduce autorul - un specialist în materie - asupra stadiului relaţiilor dintre Biserica Ortodoxă şi cea Catolică. Este remarcată intenţia sinceră de a se căuta drumul unităţii prin prezentarea situaţiei bilaterale dinainte de *Vatican I, perioada preconciliară, perioada conciliară, perioada post conciliară* în funcţie de dialogul teologic dintre cele două biserici, cele mai semnificative evenimente dintre ele legate de schimbul de vizite între papa şi patriarhul ecumenic, vizita papei în România şi situaţia intolerabilă a uniatismului. Următorul material se referă la *Armenia, prima naţiune creştină*, care a primit botezul în anul 301, înainte de pacea Bisericii a lui Constantin prin Edictul dela Mediolan (Milan) din anul 313. Urmărind cu atenţie literatura de specialitate, autorul oferă o captivantă incursiune asupra confirmărilor arheologice a literaturii hagiografice despre martirii Epictet şi Astion de o importanţă fundamentală pentru înţelegerea vieţii creştine în Dobrogea dela confluenţa secolelor III-IV. Subiect generos asupra căruia s'a oprit şi bizantinologul Emilian Popescu, ultima apariţie (Craiova, 1990) fiind un volum cu text paralel, integral, tradus din limba latină de prof. David Popescu sub titlul *"Pătimirea Sfinţilor Epictet şi Astion dela Halmyris"*, cu o prezentare de Mitropolitul Dr. Nestor Vornicescu într'o ediţie trilingvă, în română, franceză şi engleză. Aşa aflăm de organizarea bisericii creştine în Dobrogea, cu episcopi, preoţi şi monahi din primele veacuri. Ca şi atestarea documentară a episcopului Evangeliscus, menţionat aici la anul 290 care va participa la primul Sinod ecumenic din 325, dela Niceea. Mai apar eseuri despre Sf. Nicolae, apoi despre căderea Constantinopolului (1453) consemnându-se eforturile actuale pentru refacerea unităţii creştine, volumul încheindu-se cu Ortodoxia în America din cadrul diferitelor jurisdicţii.

Aşa cum remarcam şi la prima ediţie, apelul autorului de a se adăuga la Martirologiul Neamului şi alţi ierarhi ortodocşi, romano-catolici şi greco-catolici, mucenici omoriţi în temniţele comuniste ca şi tinerii martiri din Decembrie 1989 este o pildă de adevărată frăţietate creştină.

În cuprinsul textului apar şi câteva neatenţii, greşeli de tipar. Unele date eronate dela prima apariţie au fost corectate: de exemplu anul 1966 dela pag. 89 din prima ediţie cu 1666, data corectă. Mai multe însă nu am găsit! La pag. 178 (a II-a ediţie) preia greşeala primei ediţii (p. 122) despre apariţia foii *"Observatoriul"* dela Sibiu care nu a fost în 1848. La pagina 197, mitropolitul Nicolae Colan nu a *"predicat"* cursuri ci le-a *predat*, şi aici greşeală păstrată din prima ediţie (p. 134). La p. 207 (a II-a ediţie) este vorba de *parte* şi nu de *carte*, preluată şi aceasta din prima ediţie (p. 141). La pagina 253 apare greşit anul 1575 ca şi în prima ediţie la p. 166. Din nefericire s'au mai adăugat altele. Paginile 173 şi 174 se repetă iar paginile 175 şi 176 lipsesc, după p. 174 urmează p. 173 iar după p. 174, urmează p. 177. Aceeaşi situaţie la un alt capitol extrem de important al istoriei româneşti, *"Creştinismul la Români"*, unde unele pagini se repetă (p. 277, 278) altele lipsesc (p. 275, 276) şi fraza nu se mai leagă.

Noua ediţie a Părintelui Profesor se înscrie în preocupările sale intelectuale firești - spre norocul nostru - aducându-ne un plus de relaxare şi îmbărbătare pentru viaţa noastră spirituală în permanentă căutare, presărat de un scris uşor, percutant şi sigur, mânuit cu dezinvoltură, care nu lasă nici un dubiu asupra opţiunilor autorului călăuzindu-ne şi pe noi spre luminişul atât de necesar vieţuirii sociale sau bisericeşti. Sigur, toate acestea au cerut multă muncă autorului care ne oferă, cu gentileţe, timpul parcimonios jertfit, consacrat studiului. Şi noi astfel luminaţi prin eforturile sale, vom primi un plus de percepere a lumii care ne înconjoară, graţie explicaţiilor sale asimilabile, într'un limbaj mai mult decât elegant şi elevat. Încă o punte de legătură spirituală cu Ţara căreia cei din depărtare îi aduc prinosul şi recunoştinţa.

Pr. Gh. NAGHI

-DISCUŢII CU PICTORIŢA GLORIA BĂDĂRĂU HEIKKILA-

Urmare din pag. 13

actul în sine ar înăbuşi talentele până la urmă, fiecare artist având nevoie de un spaţiu vital înconjurător, lipsit de orice rivalitate sau influenţă limitrofă, pentru a se putea exprima în plenitudinea talentului său. Consider că actul nu ar folosi niciodecum umanităţii, cetatea închisă fiind sortită dispariţiei lente dar sigure, mai devreme sau mai târziu. O viaţă artistică petrecută în întregime în interiorul cetăţii ar sufoca creaţia unui artist, care are nevoie să fie înconjurat de altfel de oameni decât el. Artiştii au fost dintotdeauna persoane cu personalităţi puternice.

- Cât despre proprietatea colectivă, aceasta exclude concurenţa şi competitivitatea, deci nu poate împinge artistul către culmile ambiţiei sale personale, ale talentului, perfecţionării şi desăvârşirii. Ba chiar Epicur socotea că această practică, a punerii avutului în comun, se bazează pe neîncredere. Dacă artiştii crează doar pentru ei înşişi, ori pentru plăcerea de a picta sau sculpta, menirea lor educativă dispare. Formele şi culorile crează emoţia indelebilă care, zămislind dorinţa profanului sau a amatorului de artă de a revedea creaţiile artiştilor, conduce la dorinţa de a le poseda, achiziţionându-le şi reunindu-le în colecţii particulare sau publice, benefice întregii societăţi, având rolul educativ de cultivare a Frumosului şi a Armoniei. Artiştii se manifestă ca personalităţi individuale, nu colective şi, în plus, însetate de o libertate personală fără de care inspiraţia şi creaţia nu se pot manifesta. Artistul este, prin esenţa sa, un non-conformist, chiar atunci când, paradoxal, i se comandă o lucrare. Vă propun să ne imaginam o Euphonie a picturii, pe care eu aş numi-o Picturalia, dar pe care Dvs. o puteţi numi oricum altfel şi pe care o puteţi imagina şi concepe după experienţa şi ideile personale care v'au călăuzit până acum studiul şi creaţia.

- Domnule Negrescu, fiind de formaţie arhitect, voi începe cu o dizertaţie despre stâlpi. Elementul de construcţie *"stâlp"* poate fi imaginat iniţial ca un modest pietroi, un stei, susţinând o platformă oarecare. Făcând însă un paralelism între activitatea de construcţie, materialmente vorbind, şi activitatea de cercetare, cunoaştere şi descifrare a unor probleme de interes comunitar ale societăţii, ajungem la o întâlnire cu primii mari gânditori ai umanităţii, care au elaborat doctrine, centre iniţiatice şi academii în scopul de a deschide orizonturi cât mai clare şi mai largi gândirii umane şi realizării în sine a Omului ca îns şi component anonim al comunităţii sale. Este clar că activitatea acestor stâlpi ai gândirii umane s'a desfăşurat în epoca lor, creând însăşi această epocă. Astăzi însă, în contemporaneitatea noastră, aflată cam la trei milenii distanţă de începuturi, trei milenii de evoluţie, multe detalii au fost depăşite într'un fel sau altul, multe aspecte rămân legendare, istorice şi unele chiar utopice.

Dacă filiaţiunea spirituală: magister Socrate - emul Platon, şi acesta având-l ca discipol pe Aristotel, este impresionantă şi la epoca sa a fost prestigioasă, eu, pentru epoca mea, nu pot să plasez arta picturală într'un stat ideal şi nu pot concepe un astfel de stat, pe care chiar da capo îl văd utopic, deci irealizabil. În concepţia mea, un artist pictor talentat sau format prin şcoli, pentru a putea picta trebue să aibă ce picta şi mai trebue să aibă admiratori dar şi critici, iar subiectele i le furnizează însăşi natura şi colectivitatea umană.

Un pictor nu se poate realiza, artistic vorbind, dacă între artistul pictor şi societatea umană nu există o colaborare, un proces de simbioză, o necesitate existenţială reciprocă. Artistul reflectă ceea ce vede, ce simte şi deci trebue să aibă ceva de văzut şi de simţit. El nu poate picta într'o cameră obscură, nu poate picta nimicul şi atunci nu poate viaţui într'un stat ideal (republică sau regat) numai al pictorilor, căci o asemenea idee este absolut utopică încă din stare fetală. Pe baza considerentelor de mai sus, eu totuşi aş da unui asemenea stat numele de *"Mirror City"* şi pe care nu îl pot situa geo-politic nici în platourile aproape necunoscute din Anzii Cordilieri, nici în frumoasa Campagna romană, nici între pilonii Turnului Eiffel sau pe polderele ţării Lalelelor, pe lângă Sfinxul din Carpaţi, sau pe undeva pe malul Gangelui. Mirror-City poate fi situat oriunde se află o societate umană şi un colţ de natură, oriunde există ceva care se reflectă, se oglindeşte (de aici numele) în conştiinţa artistică.

- Doamnă Bădărău, sunteţi descendenta unei remarcabile familii moldoveneşti. Dela cine aţi moştenit talentul, dacă aşa ceva se poate transmite?

- Sunt descendentă, după cum bine ştiţi, din familia moldovenească Bădărău, din vatra Ieşi, neam de răzeşi. Mama mea, Neonila, este nepoata Mitropolitului Gurie al Basarabiei, cel dintâi după revenirea Basarabiei la patria-mamă şi despre care Iorga spunea că *"pe umerii popii Gurie-Grosu a stat întreaga luptă pentru limba română în Basarabia"*. După plecarea în exil a regelui Mihai, comuniştii au manifestat o deosebită atenţie faţă de tatăl meu, Iulius-Caesar Dimitrie Bădărău, jurist de profesie, oferindu-i ospitalitate gratuită la sediul Securităţii din Bucureşti, apoi la închisoarea militară Uranus şi, finalmente, în fortăreaţa Jilava, de unde l-au eliberat, oferindu-i domiciliu... obligatoriu de... odihnă şi meditaţie în Bărăgan. Aceste lucruri nu se pot uita, însă în final tatăl meu a putut să afirme, cu fruntea sus, că a reuşit să-şi păstreze verticalitatea fizică şi morală, ceea ce nu este puţin lucru. Din familia Bădărău, cea cu vatra în Ieşi, îi pot aminti pe cei mai cunoscuţi, ca: Alexandru Bădărău, fost ministru conservator, Teodor Bădărău, autor de manuale şcolare şi director al Liceului de băieţi din Iaşi, Alexandru Bădărău, diplomat minier în Anglia, numit şi *"Regele exploatării miniere din Valea Jiului"*, sau Eugen Bădărau, fizician, cercetător ştiinţific şi director al Institutului de Fizică Atomică din Bucureşti, profesor universitar, deci oameni care au făcut totuşi câte ceva pentru ţara noastră.

- Bineînţeles. Mama mea, care era ieşeancă, cunoscuse bine familia Bădărău şi îşi amintea cu nostalgie de unii dintre ei. Dar să ne întoarcem la ideile noastre. În principiu, magisteriul implică transmiterea cunoştinţelor dela Maestru la discipol. Alchimiştii recunoşteau însă şi o altă iniţiere ca treaptă a Cunoaşterii şi anume iniţierea prin studiu individual asiduu. Este şi calea recunoscută de Confucius, pe undeva. Însă studiul nu poate înlocui existenţa Talentului, cu care te naşti, care apoi se formează şi se dezvoltă, însă este un dar Ceresc. Scânteia inspiraţiei în alchimia emotivă a notelor muzicale, a culorilor sau a cuvintelor, scânteie care aprinde focul Creaţiei, nu s'a putut explica ştiinţific, la fel ca şi Talentul, care se poate manifesta oriunde, oricând şi la oricine.

- Talentul singur nu ajută la nimic, căci el trebue cultivat şi orientat. Dacă Arta, care este o meserie, nu-i aşa, nu se învaţă, căci niciun maestru nu te învaţă totul, ci se fură, trebue să ai totuşi dela cine o fura. Apoi este ştiut că: *"Die Übung macht den Meister"*, adică Exerciţiul face Maestrul. Un talent înnăscut, în condiţii normale, are nevoie să urmeze o pregătire profesională, pentru ca mai târziu, ca talent consacrat, să poată atinge unele culmi. Artistul trebue să stăpânească desenul, care stă la baza oricărei picturi, construirea volumelor, proporţiilor, perspectivelor, a luminilor-umbre, apoi trebue să cunoască cât mai multe tehnici şi stiluri pentru ca, în final, să-şi poată alege singur ceea ce i se potriveşte cel mai bine în exprimarea sa cât mai liberă, deci nu constrânsă. Bineînţeles că aceasta necesită multă muncă şi renunţări.

- Precum prea bine ştiţi, Ortega y Gasset împărţea pictorii în două categorii: cei care pictează lucruri şi cei care, cu ajutorul lucrurilor pictate, fac tablouri. Este o definiţie a talentului. Un fost coleg de studii plecat tânăr dintre noi, acum douăzeci de ani, regretatul pictor Mircea Ciobanu, o mare pierdere pentru pictura contemporană, împărţea pictorii în figurativi şi non-figurativi. Expresionistul Ciobanu invita la meditaţie afirmând că non-figurativii riscă, sub influenţa de netăgăduit a succesului, adăugam eu, să se asemene în final Creatorului, ceea ce el califica drept o moarte subită, o sinucidere. Consideraţi afirmaţia lui Ciobanu veridică pe plan metafizic, sau doar o pură excentricitate lingvistică? Ca orice mare talent, Ciobanu a fost şi un mare excentric, aceasta făcea chiar parte din căutările lui.

- Din păcate, am în toate timpurile au existat în artă excentrici. Ca în orice alt domeniu de activitate şi exprimare, din instinct competitiv sau originalitate, şi în Artele plastice s'au dezvoltat *"seminţe"*, nu chiar de calitate, care într'un proces evolutiv lent, s'au maturizat într'o diversitate de curente şi stiluri (Cubismul, Abstacţionismul, Arta pop, Futurismul, Kinetismul, etc.), care violentează frumuseţea şi perfecţiunea naturii. Este o mare îndrăzneală încercarea de a crea un univers imaginar paralel cu cel existent şi eu consider că orice stil *"original"* nu poate înfrumuseţa natura ci, pur şi simplu, o descompune. Nu sunt nici de acord cu copierea fidelă a naturii, fotografică, căci în funcţie de tematică exprimarea grafică trebue să fie rezultatul sentimentelor şi simţurilor artistului în contact cu subiectele alese. Meditând şi speculând chiar asupra *"corectării naturii"*, aş da drept exemplu portretul Giocondei. S'au emis nenumărate teorii, unele mai originale decât altele. Nimeni nu contestă existenţa istorică a Mona-Lisei şi a bogatului negustor Giocondi, soţul ei, însă de ce oare tabloul comandat pictorului, odată definitivat, nu a fost ridicat şi a rămas în posesia artistului? Şi aici începe legendele şi speculaţiile. O idilă între pictor şi subiect? Este posibil. S'a avansat însă şi posibilitatea ca subiectul să nu fi fost Mona-Lisa, ci un bărbat, posibilitate care-l acuză pe artist chiar de homosexualitate.

- Jacques Bergier, autor celebru în Franţa şi nu numai, afirma despre Leonardo în *"Les maitres secrets du Temps"* că acesta nu era doar homosexual, dar că în plus detesta femeile şi chiar ideea procesului de reproducere, care îl dezgusta.

- Se prea poate. În fine, o altă supoziţie, modernă de data aceasta, aparţinând unei femei psihiatru din SUA, este că expresia Mona-Lisei este identică cu cea a unei jucătoare de şah în momentul când pronunţă *"Şah-Mat"*, exprimând cu poliţete satisfacţia victoriei. La toate acestea se mai adaugă şi faptul că artistul a luat tabloul cu el în exil, în Franţa, şi a continuat să-l mai picteze din memorie până la stingerea din viaţă. Eu presupun că, oricare ar fi fost subiectul, bărbat sau femeie, era vorba de o fiinţă iubită, pe care artistul nu mai spera s'o revadă şi, departe în exil, continua s'o imagineze aşa cum ar fi arătat odată cu trecerea anilor. Cred că o asemenea justificare îi permite unui artist să intervină în procesul de creaţie în mod natural, fără a fi acuzat de violentarea naturii.

- Doamnă Bădărău, un mare simbolist al formelor, cel care prefera să reprezinte zborul unei păsări mai degrabă decât pasărea însăşi, Brâncuşi, invitat să lucreze la începuturile sale artistice în atelierul marelui Rodin, a refuzat, pretextând că niciun copac falnic nu poate creşte la umbra marilor stejari. În cazul lui Brâncuşi constatarea era veridică, însă poate fi ea aplicată oricărui artist?

- Un artist nu se poate realiza în deplinătatea talentului său la şcoala altui artist şi cred că această sentinţă este perfect valabilă în cazul talentelor înnăscute, însă este cu totul eronată în cazul talentelor formate prin constrângere, artificial, artiştii din această categorie fiind mai mult *"meseriaşi"* şi având absolută nevoie de un magistru care să-i iniţieze. Încă din antichitate autocunoaşterea era considerată drept ideal iniţiatic (pe frontonul Oracolului dela Delphi era inscris: *"Omule cunoaşte-te pe tine însuţi!"*). Eu mărturisesc că mă cunosc foarte puţin, şi, ca atare, voi spune alci foarte puţine lucruri despre mine, atât din pudoare (artistică), cât şi mai ales din faptul că mă consider departe de idealul iniţiatic. Am precizat mai înainte că sunt de formaţie arhitect şi cum arhitectura conţine un mare procent de artă, atracţia instinctuală pe care o am către pictură o consider logică. Atunci când eu purced la executarea unei lucrări, indiferent de tematică, indiferent dacă este comandată sau nu, doresc să realizez într'un procent cât mai mare posibil *"emoţia de început"* în raport cu tematica respectivă: o expresie, o mişcare, o stare, o formă, etc. Într'un cuvânt, să-mi placă întâi mie. Este sigur că nu întotdeauna voi fi pe gustul publicului, atât de variat şi de schimbător, dar încerc în permanenţă să-l respect, să nu-l sfidez, din contră, să-i ofer o parte din ceea ce ceed eu că i-ar face plăcere, ca tematică şi stil.

- Este cert, cum bine spuneţi, că fără emoţia de început nu se poate crea nimic valoros. Constatarea este valabilă şi în poezie, literatură sau orice altă artă. În primul rând, artistul trebue să-şi fie fidel lui însuşi, simţirilor sale personale, eliberatoare de energii creative, altfel arta nu mai este artă. Dacă un subiect nu-i spune nimic, am constatat-o personal, inspiraţia nu vine şi lucrarea va fi mediocră, chiar atunci când talentul există. Eu însumi, fără a pretinde a avea vreun talent, am abandonat multe subiecte care mă tentau, atunci când emoţia care declanşează inspiraţia nu se producea şi este ştiut că această emoţie nu se poate nici comanda, nici stimula venal. Doamnă Bădărău, cum trăieşte, sau cum trăieşte o moldoveancă, în plus şi artistă, într'o ţară atât de diferită, cum este Finlanda, cu Laponia sa, ţara superbei legende a renului alb?

- Domnule Suţu, fiind în ţară, am realizat permanent că totul se dezvoltă în progresie aritmetică: minciuna, perfidia, escrocheria, laşitatea, mârlănia sau prostia, ba mai mult, unii colegi de birou, uneori chiar *"prieteni"*, calificaţi în "grade", îţi urmăreau fiecare suflare, fiecare acţiune ori opinie, ei bine, în condiţiile acestea recunosc că m'am dat bătută, resemnându-mă şi refugiindu-mă pe cât posibil în pictură şi în sport. Efectul micilor mele revolte în societate mi-au întărit tot mai mult sentimentul de neintegrare într'un mediu advers şi periculos de agresiv. Astfel am ajuns să găsesc aici, la două mii de kilometri depărtare, aici în ţara legendei renului alb şi a miilor de lacuri, alături de un soţ fără cusur, să găsesc în sfârşit Normalitatea, în adevăratul sens, pe care n'am cunoscut-o niciodată acasă, în ţara mea, dar pe care am avut-o tot timpul în simţiri (poate instinctive, dar şi educative).

De exemplu, ştiaţi că împreună cu soţul meu Mikko, am ajuns la nişte concluzii amu-

Continuare în pag. 15

ALINA COJOCARU, ÎNTR'UN BALET BAZAT PE "LECŢIA" IONESCIANĂ

Balerina de origine română Alina Cojocaru va dansa, începând din luna Octombrie, într'o producţie *"Lecţia"* care se bazează pe piesa lui Eugene Ionesco şi va deschide noua stagiune a Baletului Regal din Londra. *"Lecţia"*, o creaţie coregrafică a lui Flemming Flindt din Danemarca, se va juca împreună cu o montare a marelui balet romantic *"La Sylphide"* al lui August Bournonville, considerat cel mai impotant coregraf danez al secolului XIX.

Prima seară daneză a fost 6 Octombrie. La reprezentaţiile din această toamnă, Alina Cojocaru va dansa fie în *"Lecţia"*, fie în *"La Sylphide"*. Baletul Regal a vrut să marcheze bicentenarul naşterii lui August Bournonville. Şi cum unul dintre primbalerinii săi, Johan Kobborg, este originar din Danemarca şi dornic să facă şi coregrafie, i-a incredinţat lui producţia *"La Sylphide"*. Noua versiune rămâne fidelă muzicii lui Herman Lovenskjold şi curentului romantic.

Conducerea Baletului Regal a adăugat acestei producţii creaţia unui alt coregraf danez, Flemming Flindt. *"Lecţia"*, interpretată în premieră de trupa londoneză, a fost pentru prima dată prezentată de Flindt la televiziune, în 1963. Creaţia coregrafică transformă sala de clasă într'un studio de balet şi urmăreşte o tânără studentă la dans trecând prin mai multe lucruri decât şi-ar fi imaginat din pricina profesorului.

Alina Cojocaru este prim-solistă a Baletului Regal din 2001. A plecat din România pe când avea zece ani, pentru a urma cursurile Şcolii de Balet din Kiev. În 1997 a studiat şase luni la Londra, în urma câştigării bursei Premiului Lausanne. S'a întors în Ucraina, preferând poziţia de prim-solistă a Baletului din Kiev în defavoarea ofertei londoneze de a face parte din ansamblu. Un an mai târziu, în 1999, schimbarea a fost de 180 de grade. S'a dus în Marea Britanie şi a dansat în ansamblu. Apoi s'a ivit şansa de a dansa *"Giselle"*, iar această performanţă a propulsat-o ca prim-balerină. Repertoriul ei include *"Lacul lebedelor"*, *"Don Quijote"*, *"Romeo şi Julieta"*, *"Evgheni Oneghin"*, *"Bayadera"*, *"Mayerling"*, *"Manon"*. În 2004, a fost desemnată cea mai bună balerină a anului la Gala Premiilor Nijinski.

COPPOLA A CERUT AJUTORUL AUTORITĂŢILOR BULGARE PENTRU A FILMA LA BALCIC

Regizorul Francis Ford Coppola a trimis o scrisoare ministrului bulgar al Culturii, Stefan Danailov, pentru a-i cere ajutorul în ceea ce priveşte filmarea unor scene din *"Tinereţe fără tinereţe"* în localitatea Balcic, la malul Mării Negre, transmite site-ul *novinite.com*.

Cunoscutul regizor a început să filmeze în România la începutul lunii Octombrie adaptarea după nuvela lui Mircea Eliade *"Tinereţe fără tinereţe"*.

Coppola va filma o parte din producţia sa la palatul din Balcic. *"Sunt foarte încântat de momentele petrecute în Europa de Est şi îmi place atât de mult Bulgaria, încât mi-am botezat unica fiică Sofia"*, a scris regizorul în scrisoarea sa. Regizorul american i-a trimis ministrului bulgar al Culturii şi o sticlă de vin dela via sa din California.

Filmul reprezintă o *"revenire la ambiţiile din vremea studenţiei"* pentru Coppola, care a declarat că este în mod special atras de modul în care cartea lui Eliade tratează teme precum *"timpul, conştiinţa şi realitatea văzută ca un vis"*. Actorii Tim Roth şi Suedezul Bruno Ganz joacă în filmul care relatează povestea unui profesor care, la începutul celui de-al Doilea Război Mondial, fuge din România în India. Producţia este filmată în Bucureşti, Braşov şi la malul Mării Negre şi va fi lansată la sfârşitul anului 2006 sau la începutul anului 2007.

În duh și adevăr

DELA ÎNTUNERIC LA LUMINĂ

Sergiu GROSSU

Despre lumină și importanța ei în viața individuală și colectivă a oamenilor, am mai avut ocazia să vă vorbesc în revista *"Cuvântul Românesc"*. În Evanghelia vindecării unui orb din naștere, Isus se recomandă astfel: *"Cât sunt în lume, sunt Lumina lumii"*. Așa cum a mai spus-o și în alte împrejurări: *"Eu sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții"* (**Ioan, 8. 12**). Despre ea vorbește profetul Isaia, când scrie: *"Nu soarele îți va mai sluji ca lumină ziua, nici luna nu te va mai lumina cu lumina ei, ci Domnul va fi lumina ta pe vecie"* (**Isaia, 60. 19**). Pentrucă Dumnezeu este lumină, cum o afirmă răspicat Sf. Ioan, la începutul primei sale epistole: lumina noastră indispensabilă, lumina pe care o căuta, în care credea și pe care o trâmbița tânărul David, în cunoscuta sa cântare: *"Tu ești lumina mea, Doamne! Domnul luminează întunericul meu!"*

Lumina lui Dumnezeu s'a făcut cunoscută în persoana Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, Cel care a coborît din cer ca să fie o lumină în lume, ca să ne izbăvească *"de sub puterea Întunericului"*, cum ne asigură Sf. Pavel.

Este cazul să ne întrebăm: **cum se poate ajunge la această lumină?** Sau, ca să folosim cuvintele bătrânului Iov: *"Unde este drumul care duce la locașul luminii?"* **În primul rând**, ochiul nostru lăuntric - ochiul credinței - trebue să fie sănătos. *"Dacă ochiul tău este sănătos* - citim în predica de pe munte -, *tot trupul tău va fi plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric"*. **În al doilea rând**, trebue să ascultăm, oricând și oriunde ne'am afla (în special atunci când regimul politic este un regim ateu, potrivnic Luminii lui Dumnezeu), trebue să ascultăm de poruncile Scripturii, orientându-ne zilnic viața după preceptele sfinte, devreme ce știm că Dumnezeu a pus Cuvântul Său *"lumină popoarelor"*, devreme ce Psalmistul strigă: *"Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea..."* (**Psalmul 119. 5**).

Lumina lui Dumnezeu trebue primită, integrată în viața noastră cotidiană pentru a-și impune încetul cu încetul, supremația asupra întregei noastre ființe. Fiindcă, ne atrage atenția Mântuitorul, numai *"dacă tot trupul tău este plin de lumină, fără să aibă vreo parte întunecată, va fi în totul plin de lumină, întocmai ca atunci când te-ar lumina o lampă cu lumina ei mare"* (**Luca, 11. 36**). Această LUMINĂ INDISPENSABILĂ ne poate transforma din făpturi inerte, din suflete moarte, în oameni vii, purtători de lumină. *"Căci mi-ai izbăvit sufletul dela moarte - strigă Psalmistul -, mi-ai ferit picioarele de cădere, ca să umblu înaintea lui Dumnezeu, în lumina celor vii"*.

Sfânta Scriptură ne prezintă și **aspectele negative ale luminii**, adică ne vorbește despre o FALSĂ LUMINĂ, mai precis despre **lumina celor morți în păcat**. Nu scrie, oare, în Evanghelie: *"Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric"*? Să ne ferim de situația în care se află foarte mulți din frații noștri de pribegie: ei zac în întuneric, închipuindu-și că întunericul acesta este lumină. Unii zac în întunericul a tot felul de păcate (alcoolism, desfrâu, homosexualitate, adulter), și **cred că luminează**, că strălucesc prin șmecherii, prin minciuni, printr'o excelentă poziție socială, sau prin activitatea lor prolifică (universitară, științifică, culturală, politică). Alții se complac în întunericul agnosticismului, străini de Dumnezeu și de Hristos, indiferenți de soarta Bisericii și de problemele spirituale creștine, închipuindu-și că pot radia propria lor lumină - **lumina ipotetică** a unei ațiuni înfatuate.

Adresându-se Filipenilor, Ap. Pavel scrie: *"Fiți fără prihană și curați, copii ai lui Dumnezeu, fără vină, în mijlocul unui neam ticălos și stricat, în care străluciți ca niște lumini în lume, ținând sus Cuvântul vieții..."* (**Filipeni, 2. 15-16**). Dacă uităm de acest sfânt Cuvânt al Domnului, devenim răi, lumina se stinge și nu mai putem străluci. *"Da, lumina celui rău se va stinge și flacăra din focul lui nu va mai străluci"*, suntem avertizați (**Iov, 18. 5**).

•
• •

Nu este admisibil ca un creștin, născut din lumină, să mai trăiască în întuneric, să mai prezinte în viața sa pete, umbre, eclipse. Noi trebue să devenim *"fii ai luminii și fii ai zilei"*. A treia posibilitate nu există. După cum ne este interzis să slujim la doi stăpâni, tot așa nu putem fi, în același timp, **și** întuneric **și** lumină. *"Odinioară erați întuneric"*, ne lămurește Sf. Pavel, adică numai *"în vremea aceea..."* când sub puterea întunericului aflându-ne, eram *"fără Hristos, străini de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume"*. Dar acum, în Hristos Isus, noi suntem **în lumină**, deoarece primim lumina dela Dumnezeu, prin Isus, odată ce am intrat în sfera de atracție a Aceluia care este izvorul luminii. Nu suntem lumină în noi înșine, ci *"suntem lumină în Domnul"*, subliniază Apostolul Neamurilor, prigonitorul de altădată al Luminii, *"îndeul însuflețit de o rânvă nespus de mare pentru datinile strămoșești"*, care, pe drumul Damascului, s'a întâlnit cu Lumina, i-a văzut strălucirea și-a capitulat în fața acestei Lumini.

Biblia ne atrage atenția să ținem cont de aspectele negative ale luminii, cu alte cuvinte ne vorbește și despre o **falsă lumină**, despre lumina celor morți în păcat, așa cum scrie în Evanghelia după Luca: *"Ia seama, dar, ca lumina care este în tine să nu fie întuneric!"* Să ne ferim de situația în care se află cei mai mulți din semenii noștri: ei zac în întuneric, închipuindu-și că întunericul acesta este lumină. Unii zac în întunericul păcatului, streini de Dumnezeu și de Hristos, și cred - în ignoranța lor spirituală - că strălucesc prin șmecherii, prin minciuni, prin chefuri și destrăbălare, prin bogăție și posturi înalte. Alții care zac în întunericul ateismului și luptă împotriva lui Dumnezeu, vor să lumineze, în societatea pe care o stăpânesc prin teroare, propovăduind ura și lupta de clasă, justificând prigonirile, abuzurile și nedreptățile sociale, în virtutea unei lumini ideologice care nu este altceva decât întuneric. Amintiți-vă de cuvintele prăpăstioase ale scriitorului Mihail Sadoveanu, care afirma, imediat după instaurarea regimului comunist în România, că **lumina vine dela Răsărit**. Ori lumina - adevărata lumină - nu poate veni nici dela Răsărit, nici dela Apus; ea vine, în mod inevitabil, numai de Sus, adică direcția acestei lumini este **verticală**, conform celor spuse de Ap. Iacov: *"pogorându-se dela Tatăl luminilor"*.

•
• •

Ceea ce ni se cere nouă, creștinilor, este ca să umblăm **în lumina Domnului**, pentru a ne învrednici să ajungem, acolo unde vântul cel năprasnic al Istoriei ne'a împins, o lumină în Domnul. Să nu neglijăm această axiomă evanghelică: *"Dacă zicem că avem părtășie cu El și umblăm în întuneric, mințim și nu trăim adevărul. Dar dacă umblăm în lumină, după cum El însuși este în lumină, avem părtășie unii cu alții, și sângele lui Hristos, Fiul Lui, ne curățește de orice păcat"* (**1 Ioan, 1. 6-7**).

Primirea luminii lui Dumnezeu, lucrarea ei în viața noastră de credință, este condiționată, în primul rând, de **calitatea untdelemnului** turnat în candela sufletului și de **continuitatea arderii**, după cum citim în Cartea Exodului: *"Să poruncești copiilor lui Israel să-ți aducă pentru sfeșnic untdelemn curat de măslin fără drojdie, ca să ardă în candelă necurmat"*. Apostolul Neamurilor le scrie Filipenilor: *"Fiți fără prihană și curați, copii ai lui Dumnezeu, fără vină, în mijlocul unui neam ticălos și stricat, în care străluciți ca niște lumini în lume, ținând sus Cuvântul vieții"*. Dacă uităm de Cuvântul vieții devenim răi, lumina se stinge în noi și nu mai putem străluci.

Cel ce trăiește în lumina lui Hristos și este, cu adevărat, un fiu al Luminii, va fi considerat de adepții întunericului ideologic și politic drept un semn care stârnește împotrivire ca și Hristos, deoarece el răspândește în jurul său această Lumină, crede în puterea ei de transfigurare și acționează în conformitate cu principiile Luminii lui Isus.

Să ne dăm silința, iubiți cititori, ca să umblăm și să trăim, zi de zi, în lumina care vine de Sus, în lumina lui Dumnezeu. Să vorbim în dreapta și în stânga noastră de necesitatea acestei Lumini, pentru a întoarce la adevărul Evangheliei pe cei ce se complac în întuneric și minciună. Obligația noastră este ca viața, pe care o avem de trăit pe pământul cotropit de forțele Răului și ale Nopții, să fie o viață de lumină, o viață curată și sfântă.

"Voi sunteți lumina lumii", le spune Isus, ucenicilor; și aceste cuvinte rămân valabile, bineînțeles, și pentru Românii din exil.

Fie ca Lumina Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos să rămână pentru poporul și țara noastră, unica, indispensabila Lumină, crezând în triumful ei și așteptând ceruri noi și un nou pământ românesc, plămădit din lacrimile nădejdei și din puritatea unei credințe izbăvitoare.

DISCUȚII CU PICTORIȚA GLORIA BĂDĂRĂU HEIKKILA

Urmare din pag. 14

zante în urma unor speculații tot atât de amuzante, moldo-finlandeze? În perioada dela sfârșitul domniei țarului Nicolae I, atunci când prințul Carol al României a preluat și conducerea armatei ruse în bătălia dela Plevna contra lui Osman-Pașa, în armata rusă se afla un batalion de vreo mie de soldați finlandezi. Este probabil ca aceștia, în lungul drum către front și apoi, cei rămași în viață, întorcându-se acasă, să fi luat cunoștință de rețetele gospodinelor moldovence. Astfel, din acea vreme, presupunem noi, a fost introdusă în bucătăria finlandeză rețeta prea gustoaselor sărmăluțe cu smântână și mămăliguță. Amuzant, nu-i așa? Se pare însă că respectivii soldați nu prea au fost în stare să explice cu exactitudine rețeta nevestelor lor și de aceea, renumita *"ruladă în foi de varză"* seamănă, dar nu are savoarea sărmăluțelor noastre. Eu am încercat și voi mai încerca, pe cât posibil, să readuc aici rețeta sus-numitelor sărmăluțe la forma ei originală, la gustul și savoarea pe care le cunoașteți.

- Este o probabilitate, însă eu am o altă versiune, din păcate infinit mai tristă. În 1940, când bolșevicii au anexat Bucovina de Nord, gospodarii români bucovineni au fost deportați sistematic în cele mai *"exotice"* ținuturi: Siberia, Kazahstan și Karelia, de unde, sărmăluțele s'ar fi putut extinde pe tot teritoriul Finlandei. Cu diferența că, nu pot să nu o precizez, ca bun moldovean ce mă aflu, chiar dacă născut, ca și Dvs. în București, din cauza refugiului, celebrele sărmăluțe moldovinești, *"înghițitura și sarmaua"* cum spunea Creangă, nu sunt făcute din foi de varză, ci din frunze de viță de vie.

Dar, întorcându-ne la subiectul nostru, aș dori niște precizări. Pictura finlandeză ne este mai puțin cunoscută, ea neputându-se dezvolta precum în țările vecine. Să nu uităm că Suedia avea deja un Ehrenstrahl în sec. XVII, care, deși nativ din Hamburg, crease o școală picturală suedeză care se opunea, oarecum, școlii franceze. Spun oarecum, deoarece tehnicile nu difereau prea mult, rivalitatea fiind doar mai mult la curtea palatului, însă școala a existat. Or, arta Suediei și a Norvegiei s'a dezvoltat în sec. XVII-XIX sub influența școlilor daneze și franceze, mai târziu germane, până să apară artiști capabili de a produce, la rândul lor, o influență care să depășească granițele. Mă refer la Carl Larsson și Eckersberg în Suedia, ori la Dahl și Munch în Norvegia. În Finlanda, un Edelfelt sau un Jamfelt apar de-abia în sec. XX, ca și Gallen-Kallela, acest Sibelius al picturii finlandeze, inspirat de Kalevala. Care este astăzi raportul între școala finlandeză și influențele suedeze și ruseți? Să nu uităm că din 1155 și până în 1917, Finlanda a fost obnubilată, fiind când suedeză, când rusă. De altfel, ar fi o nedreptate să nu-l amintim aici și pe talentatul Edvard Isto care protesta la sfârșitul secolului trecut, în pânzele sale, împotriva rusificării Finlandezilor.

- Secolul Renașterii nu prea a fost favorabil artei finlandeze. Prin pătrunderea catolicismului, apar și primele semne ale artei religioase în biserici sau în casele celor înstăriți, însă prin reformele religioase din Germania ale lui Martin Luther arta abia începută începe să se stingă, construindu-se acum biserici luterane, cu stil arhitectural mult simplificat și interiorul nedecorat pictural. În secolul XVII apare Rococoul finlandez, influențat de cel dela curtea regelui Suediei și în 1809 apare perioada Romantică, când Finlanda era prinsă tot rusesc, deși legăturile culturale rămân totuși, în continuare, cu Stockholmul. Deci, cum spuneați, influența era permanentă, când rusească, când suedeză. Perioada următoare, cunoscută ca *"Epoca finlandeză în stil Biedermeier"*, excelează printr'un idealism patriotard, o peisagistică tipic finlandeză și este marcată de frații pictori Von Wright.

Abia pe la jumătatea secolului (1853) apare influența germană a școlii dela Düsseldorf, urmată de perioada Realismului, ca o reacție la austeritatea școlii germane, cu ale sale culori academice, întunecate și cenușii. Realismul finlandez preia stilul școlii franceze, dintotdeauna avangardistă, așa numitul stil *"en plein-air"* cu peisaje executate direct în natură, în culori curate, pure și lumini strălucitoare. Dacă la început realismul finlandez a urmărit trezirea națiunii, prin cunoașterea de sine ca popor, el a înclinat mai târziu către un realism romantic, romantico-mistic, culminând, în 1890, cu Karelialismul.

- Karelia, unde legenda Kalevalei situează nașterea poporului finlandez, a inspirat pe lângă pictorii Westerholm și Edelfeld și pe Aksel Gallen-Kallela, primul care reușește, nu-i așa, să ilustreze legenda Kalevalei. Iar din Romantismul național și prin același Gallen-Kallela, ia ființă Simbolismul finlandez, care face puternica legătură între arte: pictura, muzica și literatura.

- Apoi, prin introducerea în programa de școlarizare în artă a teoriei culorilor spectrale apar noi valori ca Alfred Finch care, după cum bine știți, introduce Neoimpresionismul, perioada *"paletei curate"*. După o scurtă perioadă de căutări, culorile "curate" revin din nou odată cu Abstracționismul sau Suprarealismul maestrului școlii de Artă din Turku, Edwin Lyden, al cărui cel mai de seamă discipol a fost însuși marele Dali. Dar pentrucă ați amintit de Edvard Isto, simbolistul, am ținut să-l comentez separat. Cunoașteți, bine înțeles, renumita sa lucrare intitulată *"Atacul"*, care reprezintă tânăra Finlandă, personificată în fecioară înveșmântată în culorile drapelului național și purtând la brâu o cingătoare cu leul și spada din stema țării. Poziția fecioarei în luptă cu vulturul bicefal, simbolul Rusiei țariste, are forma hărții Finlandei. Lupta dintre fecioară și vultur se dă pentru autonomia țării, sugerată prin cartea legislativă pe care fecioara încearcă să o salveze din ciocul și ghearele vulturului rusesc. Ei bine, în acea perioadă tensiunea și presiunea rusească erau foarte mari și în ciuda faptului că lucrarea a fost interzisă de Ruși, ea a fost totuși reprodusă în mii de exemplare și distribuită, în mod oficios, familiilor finlandeze, stârnind entuziasmul unanim. Un student, Eugen Schauman, devenit erou național, ajunge chiar să-l împuște pe guvernatorul rus Bobrikov. Este dela sine înțeles că fiecare familie avea la loc de cinste acest tablou.

- Doamnă Bădărău, în încheiere vă solicit câteva remarci asupra portretisticii și cromaticii Dvs. actuale. Care vă sunt căutările și până unde pot ele merge?

- Actualmente, aprofundând studiul portretisticii, sunt interesată de expresia umană, tânără sau în vârstă, în diverse ipostaze, de mișcarea prin suprapuneri de imagini în diverse lumini și culori, etc. *"Granițe"* în artă nu există, după cum o știți și Dvs., cel puțin în arta contemporană. Dar dacă ele nu există în Univers, pot exista, totuși în interiorul artistului, însă și acestea, câteodată, pot fi depășite. Dacă Arta este nemuritoare, granițele ei, o repet, prin multă muncă și renunțări, căci altfel nu se poate, pot fi în permanență depășite.

Radu NEGRESCU-SUȚU, Paris

CURIOZITĂTI

Cea mai bătrână vieţuitoare de pe Pământ - o ţestoasă - bine, sănătoasă la vârsta de 175 de ani!

O broasca testoasa gigantică de Galapagos, nascuta pe vremea când regina Victoria a Marii Britanii era încă în adolescenţă şi care se pare că a fost studiată de însuşi Charles Darwin, celebrul om de ştiinţă britanic autor al controversatei Teorii a Evoluţionismului, se pregăteşte să-şi serbeze cea de-a 175-a primavara, informează *Timesonline* consultat de *Rompres*.

Testoasa, pe numele ei Harriet, a fost confundată cu un... ţestos în primii 124 de ani de viata. Conform stăpânilor săi actuali, Harriet ar fi fost capturată în 1835 chiar de Charles Darwin şi astfel ar fi devenit un pion important, inspirându-l pe savant la redactarea celebrei carţi *"The Origin of Species"*.

Conform variantei proprietarilor lui Harriet, Charles Darwin ar fi capturat patru broaşte testoase în cursul expediţiei sale la bordul vasului Beagle în insulele Galapagos, în 1835. Cele patru ţestoase au ajuns apoi în 1836 la Plymouth în Octombrie 1836, la bordul aceluiasi vas. În acest port broscuţele s'au îmbolnăvit, iar două dintre ele au murit.

Proprietarii lui Harriet susţin că aceasta este una dintre cele două ţestoase care au supravieţuit bolii şi apoi a supravieţuit diferiţilor stăpâni până în prezent.

Totuşi, un micro-paleontolog britanic care a luat povestea vieţii lui Harriet foarte în serios, susţine că aceasta nu ar fi călătorit din Pacific în Australia alături de eminentul savant, ci mult mai prozaic, în compania unor marinari de pe o balenieră care o foloseau pentru... a-i bea urina - care constituie, se pare, o sursă importantă de vitamine pentru marinarii lipsiţi în expediţiile lungi de alimente proaspete.

Conform analizelor de ADN făcute de nişte oameni de ştiinţă americani, se pare că Harriet ar fi originară de pe insula Santa Cruz din arhipelagul Galapagos. Şi această informaţie contravine *"mitului"* că Harriet l-ar fi *"cunoscut"* pe Charles Darwin. Omul de ştiinţă britanic a luat la bordul navei Beagle ţestoase de pe insulele Espanola, Santa Maria şi San Salvador din Galapagos şi nu de pe insula de origine a lui Harriet.

Ceea ce nu poate fi totuşi pus la îndoială este vârsta lui Harriet. Conform analizelor făcute de oameni de ştiinţă australieni şi americani, Harriet are cel puţin 170 de ani, putând fi considerată *"bunicuţa"* tuturor fiinţelor de pe Pământ.

Deşi la o vârstă foarte înaintată, la care a putut ajunge datorită metabolismului extrem de lent caracteristic speciei, Harriet se simte foarte bine, ca la prima tinereţe. Ea are însă şi probleme, specia ei fiind pe cale de dispariţie. Aici, susţin cu umor proprietarii, e şi vina ei pentru că deşi continuă să ovuleze nu a mai avut un partener de peste 100 de ani.

EUROPA ÎŞI PUNE AMINTIRILE PE INTERNET

UE face o bibliotecă online cu tot patrimoniul cultural european. Aproape 2,5 miliarde de cărţi şi publicaţii, câteva milioane de ore de material video şi zeci de miliarde de fotografii - toate reprezentând întregul patrimoniu cultural sau memoria colectivă a Europei - vor putea fi consultate într'un viitor apropiat pe internet. Inspirată de ideea bibliotecilor on-line, lansată recent de portalurile electronice Google şi Yahoo!, Comisia Europeană a demarat recent consultări cu statele membre UE şi cele mai importante instituţii culturale europene, pentru colectarea şi publicarea în format digital a operelor şi informaţiilor care definesc cultura bătrânului continent.

Scopul: identitatea europeană

Imensa bibliotecă online europeană va unifica proiectele similare lansate deja la nivel naţional în unele dintre statele membre şi le va adăuga informaţiile netranspuse încă în format digital, aflate în marile biblioteci *"clasice"* şi arhivele continetului. Patrimoniul cultural european va fi întărirea unei identităţi distincte europene şi, chiar dacă nimeni nu o declară la nivel oficial, crearea unei contra ponderi la dominaţia culturii americane, mult mai vizibilă pe internet decât cea europeană.

"Fără o memorie colectivă nu suntem nimic şi nu putem realiza nimic. Este lucrul care ne defineşte identitatea şi o folosim continuu în educaţie, muncă şi relaxare. Internetul este cea mai puternică unealtă de stocare şi răspândire a informaţiei dela presa lui Gutenberg încoace, aşa că trebue să-l folosim pentru a face materialele din bibliotecile Europei accesibile oricui", explică Viviane Reding, comisar european pentru media şi societatea informaţională.

Drepturile de autor, o problemă

Crearea propriu-zisă a bibliotecii on-line europene prezintă însă o serie de probleme. Dincolo de finanţare sau de lipsa unor softuri de arhivare digitală a textelor care să recunoască şi alte limbi decât cea engleză, un impediment serios pentru proiectul UE este proprietatea intelectuală. Google, care intenţiona să publice on-line numai 15 milioane de cărţi, s'a lovit deja de această problemă, fiind acţionată în justiţie de deţinătorii de drepturi de autor. Aparent, Comisia Europeană are o soluţie imbatabilă pentru această problemă - poate schimba oricând legislaţia proprietăţii intelectuale în intreaga UE. Lucrurile sunt însă puţin mai complicate pentrucă, în absenţa unei protecţii adecvate a drepturilor de autor, numărul noilor creaţii care să îmbogăţească patrimoniul cultural european s'ar putea reduce simţitor.

Maimuţele, câinii şi gândacii din farfuria altora

Este oare posibil să povesteşti bucătăria lumii oprindu-te nu numai la minunile ei, ci şi la ororile ei? Este ceea ce încearcă să facă Allan Bay, în cartea recent publicată sub titlul *"Reţetele altora"*. Există numeroase moduri de a călători. Există turistul care, în străinătate, mănâncă numai lucruri neutre. Cu siguranţă că gustul pentru care va opta nu va fi niciodată profund diferit de mâncărurile cu care este obişnuit. Căpşuni cu smântână la Wimbledon, *"pasteis de Belem"* la Lisabona, clătite în Franţa. Deosebirea nu constă atât în bucătăria *"comestibilă"* sau nu, cât între elaborări *"politically correct"* şi *"incorrect"*.

Sriitorul italian Italo Calvino spunea că a degusta mâncarea înseamnă nu numai a-i aprecia gustul ci a simţi şi gustul ţării din care provine. În aceasta crede şi *"food trotter-ul"* care, evident, în străinătate nu mănâncă niciodată într'un restaurant cu specificul ţării sale. Dimpotrivă, dacă poate se hazardează. Chiar cu preţul de a gusta ceea ce, la prima vedere, pare o adevărata *"oroare"*.

Tocmai pe această dihotomie exotic bun/oribil se bazează şi cartea lui Bay. Având o diplomă în Economie Politică la Universitatea Bocconi din Milano şi o teză în Istoria Economică, de profesie jurnalist enogastronomic din 1994, Bay, în vârstă de 56 de ani, nu îi agreează pe cei care scriu despre bucate fără să ştie să gătească, deoarece este *"prea estetizant"*. Adept al australiencei Donna Hay, un guru al bucătăriei *"fusion"*, consideră că este mai bine să ieşi de puţine ori şi să alegi restaurante de 60-70 de euro felul de mâncare decât să îţi risipeşti nechibzuit bugetul mergând în fiecare seară în obişnuitele *"Trattoria"*.

Cartea *"Reţetele altora"* încheie trilogia iniţiată în urmă cu doi ani prin cartea *"Bucătar devii"*. Subtitlul este: *"Incursiuni printre felurile de mâncare şi gusturile din lumea întreagă"*. În aceste incursiuni Bay se amuză să dedice capitole ororilor din bucătăria altora. *"Este un concept ironic - scrie el - sunt orori care de fapt personal îmi plac, dar eu sunt puţin obiectiv, burta mea este mare şi lacomă ca lumea"*. Cei care sunt revoltaţi greşesc din start, deoarece *"există situaţii în care relativismul cultural este just"*.

În cartea lui Bay, ororile nu reprezintă decât cinci la sută, dar frapează. Unele ţări nu au orori în materie de bucătărie (Belgia, Elveţia, Franţa), altele au păcate uşoare (abuzul de ulei de palmier în Brazilia, *"un <killer> autentic pentru artere"*, sau omniprezenta smântână fermentată în Rusia). În Marea Britanie există *"gravies"* (sosuri de carne) care sunt faţă de marile sosuri franceze ca ţigara faţă de un trabuc cubanez. Iar în SUA, oroarea este că adesea Americanii nu ştiu să gătească. Când ieşi din Europa, situaţia se complică. În Africa de Nord, Bay povesteste că a mâncat oaie friptă, servită pe pat de pilaf şi stafide. Era oaspetele, i-au oferit ochiul. *"În calitate de persoană educată, l-am mâncat, dar nu am curajul să il recomand"*.

În China, *"tot ce mişcă este comestibil"*. În localuri se prepară insecte, şobolani, câini, şerpi, aripioare de rechini, labe de urs. *"Mitul"* spune că există două obiceiuri deosebit de crude, niciodată întâlnite de Bay însă. Unul este creierul de maimuţă. *"Se pare că se desface calota craniană a maimuţelor de vii, pentru a mânca apoi creierul încă palpitând"*. Celălalt este pregătirea animalelor *"pe bucăţi"*, ţinându-le în cuşcă şi dezmembrându-le apoi treptat, cauterizând rănile astfel încât să nu moară imediat. *"Astfel de lucruri îl fac pe oricine să devină vegetarian, o nebunie pentru orice gurmand"*. Dar nu din motive etice, ci pentru că *"orice traumă, chiar şi transportul de animale vii, deteriorează calitatea cărnii"*.

Bay povesteşte şi că a mâncat o langustă vie, *"cu alte cuvinte cu coada deschisă, curăţată carnea, condimentată şi repusă la loc în coadă, în timp ce langusta, căreia nu i s'a lezat nici un centru vital, continua să mişte. O specialitate ce mi s'a servit într'un restaurant chinezesc din Tokio, şi a fost minunată"*, scrie Bay.

În Japonia, Bay a enumerat printre orori sushi de pui (crud) şi stomac de holotur (specie de peşte) servit în sos pe bază de soia, vin de orez şi sake (în Italia viscerele peştelui se aruncă, iar a-l vedea provoacă un mic şoc).

În Mongolia, legenda vorbeşte despre *"file tartar"*. Tăiat în fâşiuţe, fileul era pus între şa şi cal înainte de cursele dezlănţuite ale călăreţilor mongoli. La sfârşitul zilei, fileul era perfect fiert de căldura degajată de cal. Nu se ştie dacă acest obicei se mai păstrează.

"Nu am suferit niciodată de şovinism culinar", spune Bay, *"convins imediat că mâncărurile se împart în bine pregătite şi prost pregătite şi că tot restul, <Teritoriul Nostru>, <Tradiţia Noastră>, <Mâncărurile Bunicii> sunt poliloghie inutilă. Contează numai talentul unui bucătar şi bunătatea materiilor prime. Între o mâncare de paste făinoase sau risotto mediocre şi o bună supă de oaie mongoleză nu am avut niciodată îndoieli"*.

Unele îndoieli există însă atunci când ajungi la capitolul consacrat Sud-Estului asiatic. Bay povesteşte orori ce i le-a povestit, la rândul său, un prieten care predă la Universitatea din Phnom Penh, în Cambodgia. În provincia Bettambang fac furori şoarecii de orezărie, folosiţi ca snack la aperitiv, fripţi şi crocanţi. În Sudul Laosului a descoperit un *"gratios şobolănoi"*, o încrucişare de şobolan cu şinşila, servit pe frunză de banan în sos de peşte. În Cambodgia de Est se adoră tarantula prăjită, care se pune în elegante cutii transparente *"ca şi cum ar fi paste făinoase"*. La piaţă se vând gândaci, coleoptere, lăcuste, omizi fripte. *"Este ca şi cum ai mânca cartofi prăjiţi crocanţi, dar totul depinde de uleiul în care au fost fripte - dacă este greu, gândacul rămâne mult timp în stomac, nedigerat"*.

Mai există şi gândacii de apă, zdrobiţi într'un mojar şi cu parfum de violetă, o specialitate laoţiană. Şi şopârlele, liliecii la grătar, şorici de porc' cu peşte fermentat.

La Hanoi se mănâncă mult şarpe. *"Îl alegi de viu, il omoară în faţa ta şi ţi se dă să bei sângele şi inima în vin de orez, care este un antivermifug, prin urmare nu este vorba de ceva sinistru aşa cum pare"*. În sfârşit, câinele. *"Eu l-am mâncat sub formă de frigărui cu sos de peşte. Nu era rău, dar avea un gust puţin acru"*, a mai povestit prietenul lui Bay.

"Există numeroase restaurante pe bază exclusiv de carne de câine, şi cred că data viitoare voi comanda meniul tipic, şapte moduri de a pregăti câinele. În urmă cu nişte ani, agenţia de turism a Vietnamului de Nord, dorind să lanseze o <promotion> a bucătăriei regiunii, de altfel optime, a imaginat un pliant având pe copertă sloganul: <Ce poate fi mai delicios decât o supă aburindă în care plutesc două labe de câine?", cu fotografia respectivă. Au fost foarte dezamăgiţi atunci când li s'a explicat că pentru pieţele din străinătate nu era o idee bună".

CONFLICTUL KERRIGAN-HARDING TRANSFORMAT ÎNTR'O OPERĂ

Conflictul dintre patinatoarele americane Nancy Kerrigan - Tonya Harding s'a transferat în libretul unei opere, scris de Elizabeth Searle, iar spectacolul, intitulat *"Nancy şi Tonya"* va fi transpus pe scenă la Tufts University din Boston în primăvara viitoare.

Cele două patinatoare au fost eroinele unei întâmplări unice în istoria sportului, după ce Kerrigan a fost lovită dur, cu o bâtă peste picioare, de un infractor angajat de Harding, fiind nevoită să abandoneze campionatele de patinaj artistic ale SUA dela Detroit, din 1994.

Cele două sportive concurau pentru un loc la Jocurile Olimpice de iarnă dela Lillehammer. Din fericire, Nancy Kerrigan şi-a revenit şi a putut concura în Norvegia, unde a devenit vicecampioană olimpică, iar Harding, care câştigase în condiţiile respective campionatele SUA dar fusese demascată a fost suspendată.

Această păţanie este sâmburele povestirii pusă în scenă acum.

PEŞTERILE DIN MEHEDINŢI DISTRUSE DE CĂUTĂTORI DE COMORI

Majoritatea peşterilor situate în Podişul Mehedinţiului şi aflate în administrarea autorităţilor locale au fost devalizate de căutătorii de comori. Din cele aproximativ 250 de peşteri, importante pentru studierea fenomenului carstic românesc, doar cinci beneficiază de un statut aparte, în măsură să le protejeze impotriva vandalizării.

Peşterile Bulba, Epuran, Izverna, Penicova şi Topolniţa, care au devenit rezervaţii speologice, de interes ştiinţific, au fost primele supuse activităţii ilegale a căutătorilor de comori din Sud-Vestul ţării.

Aceştia au cumpărat hărţi contrafăcute ale peşterilor în care se crede că s'ar ascunde comorile Dacilor şi aurul haiducilor. În căutarea după comori, peşterile au fost parţial distruse.

"Dacă autorităţile locale nu vor aloca fonduri pentru protejarea şi conservarea peşterilor şi nu vor interveni pentru introducerea lor pe lista monumentelor naturale de patrimoniu, vom asista la distrugerea lor sistematică", a declarat preşedintele Asociaţiei *"Speo-Alpin"* Mehedinţi, Alexandru Popa.

În opinia acestuia, nu numai activităţile de securizare şi ocrotire a peşterilor trebue să fie finanţate, ci şi cele de protecţie a întregului areal în care acestea sunt localizate. Prin introducerea peşterilor din Mehedinţi în circuitul turistic european s'ar asigura condiţii optime de supraveghere permanentă a acestora.

"În caz contrar ele vor dispare de pe harta judeţului, devenind simple caverne, mereu în pericol de a fi dinamitate de persoane ignorante, amatoare de comori străvechi", a spus Popa.

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

ÎN TRANSNISTRIA, STATUL CARE NU EXISTĂ, PRINTRE GANGSTERI ŞI STATUI ALE LUI LENIN

Autoproclamata Republică Transnistreană Moldovenească (RTM) are un drapel, o monedă iar la frontiere soldaţi în uniforma fostei Armate Roşii. Aflată între Ucraina şi Republica Moldova, este o fâşie de pământ controlată de un ex agent al KGB-ului, scrie ziarul italian *La Repubblica*, într'o corespondenţă dela Tiraspol semnată de Luca Fazzo.

Liderul dela Tiraspol, Igor Smirnov, părintele şi stăpânul statului clandestin Transnistria, îşi face apariţia atunci când mai sunt cinci minute până la începutul partidei de fotbal. Înaintea lui se prezintă gărzile sale de corp. Îi blochează cu spatele la zid pe cei care, în acel moment, se aflau pe scara ce duce la gradenul stadionului. Apoi apare şi Smirnov. Înalt, nesigur pe picioare, cu abdomenul proeminent, iar pe cap cu o şapcă de baseball.

Aceasta este inima "*regatului*" său, stadionul de vis construit pentru a transmite lumii un semnal de forţă şi putere. Pentru a spune lumii că Transnistria, ţara pe care nici o altă ţară nu o recunoaşte, există cu adevărat. Că este un stat real şi nu o adunătură de combatanţi lăsaţi la vatră şi de traficanţi.

Dar nici Smirnov şi nici stadionul său perfect nu dau impresia de forţă. Stadionul este gol. Reflectoarele luminează "*a giorno*" tribunele goale. Un grup anemic de circa zece microbişti, acolo unde ar putea sta 20.000. Vocea crainicului sportiv sună în gol. Smirnov urcă cu greu scările şi merge să se închidă în spatele geamurilor tribunei sale private. Alături de el stă un bărbat nu foarte înalt, lat în spate. Aici i se spune Sevtov, dar numele său adevărat este Antufeev. Ca şi şeful său, provine din fostul KGB, serviciile secrete sovietice. Înainte de a ajunge aici, în autoproclamata Transnistrie, care a bătut monedă, care are un drapel şi o armată, dar care nu există pentru restul lumii, Sevtov-Antufeev locuia la Riga. Într'o zi, patru jurnalişti prea curioşi au fost omoriţi şi Antufeev a fost nevoit "*să schimbe aerul*". Astfel, şi el a găsit un adăpost aici, în 4.000 de kilometri pătraţi de zonă rurală şi mizerie, unde de 15 ani nu există altă lege decât cea a partidului comunist şi a liderului său. Unde politica, armata, afacerile, televiziunea şi telefoanele se află în mâinile lui Smirnov, "*colosul siberian*" sosit pe aceste meleaguri în 1980. Aici unde pactul de oţel dintre rebuturile Armatei Roşii şi emergenţii mafiei ruse a creat cea mai mare zonă liberă din Europa pentru traficurile cu valoare adăugată mare: bani murdari, droguri şi mai ales arme, tone de arme care pleacă fără nici un control din vechile arsenale sovietice şi din fabricile dela Tiraspol spre conflictele din întreaga regiune, din Kurdistan şi până în Cecenia, din Osetia până în Serbia. Evident, şi "*buyers*" din Al Qaida - se poate citi în rapoartele serviciilor secrete moldoveneşti - au ajuns să facă "*shopping*" în acest belşug de arme.

Smirnov

Să ajungi în Transnistria poate fi simplu sau imposibil. Depinde de caz, de cine eşti, de starea de spirit a grănicerului, de miliţianul care îţi stă în faţă atunci când ajungi la frontieră, pe podul de pe Nistru. Până la pod este Republica Moldova. Nici 30 de kilometri separă Chişinăul, capitala R.Moldova, de fluviu şi de posturile sale de control. Posturi de blocaj, check point, vămi, capcane armate? Ce sunt ele cu precizie nu ştie nimeni. Aceasta deoarece, pentru lume nu este vorba de o frontieră. Oficial, Republica Moldova se întinde şi la Est de Nistru, până la graniţa cu Ucraina. Dar de 15 ani Transnistria s'a autoproclamat stat.

Acea zi a fost norocoasă, s'a trecut frontiera. A fost suficient să laşi acolo aparatele de fotografiat. Au urmat kilometri întregi de zonă rurală, sate mizere, catâri, gâşte şi câmpuri cultivate cu porumb. Apoi ajungi la Tiraspol. Aici poţi vedea vechi şi imense fabrici sovietice semiabandonate.

Până la descompunerea URSS, pe aceste străzi domnea Armata a 14-a sovietică. Igor Smirnov se afla deja în zonă, dar avea o altă muncă: oficial, conducea o fabrică de componente electronice, dar în realitate conducea biroul local al KGB. Astăzi, Smirnov este "*preşedintele*" Transnistriei. Armata a 14-a a fost dizolvată, chiar dacă 2.000 dintre soldaţii ei sunt încă încartiruiţi prin aceste locuri. Mai mult decât soldaţii ruşi care au supravieţuit, contează cei care şi-au schimbat meseria, băieţii din "*Brigada Solnşevo*", unul din clanurile celè mai puternice ale lumii interlope moscovite, care s'a instalat în aşa-zisa republică cu arme şi bagaje.

Dar nu numai gangsterii "*scormonitori*" sosiţi de la Moscova profită de libertatea de acţiune care se respiră la Tiraspol, lansându-şi maşinile Ferrari şi Cayenne pe străzile deteriorate din Transnistria. Declasaţi şi traficanţi de tot felul vin aici din jumătate de Europa. Unul dintre primii care a înţeles resursele de care dispune Transnistria a fost Boris Birshtein, astăzi un businessman celebru, ce dispune de patru paşapoarte, care are aici afaceri şi interese şi despre care se spune că a ajutat foşti conducători sovietici să facă să dispară o avalanşă de bani, înainte de prăbuşirea URSS.

Astăzi, rapoarte ale serviciilor secrete italiene au semnalat că şi conaţionalii italieni - după ce au colonizat Bucureştiul şi după ce au invadat Chişinăul - sunt pe cale să debarce şi la Tiraspol. Bani de investit. Fete de exportat. Heroină în tranzit liber. Şi arme de orice fel, în vânzare liberă: pistoale, lansatoare de grenade SPG9 şi GNOM, mitraliere AK 47.

Pentru ca situaţia să poată progresa este un lucru ce ţine de domeniul geopoliticii ce îţi dă dureri de cap, printre manevre ruse, ucrainene, moldoveneşti, româneşti, europene, americane. Lumea de aici dă însă o explicaţie mai brutală: bănet, o mare de bănet care este pusă în mişcare de aceste traficuri de pe urma cărora sunt mulţi care beneficiază. Cineva a calculat că dacă prin portul ucrainean Ilişevsk nu ar mai trece containerele care vin din Transnistria, încărcate cu tot felul de mărfuri ilegale, portul şi-ar reduce la jumătate cifra de afaceri. Este imposibil să spui cât va mai dura. Şi cât va mai rezista puterea absolută a ţarului Smirnov. Astăzi, Smirnov are în mână practic totul.

Fiul său, Vladimir, este preşedintele vămilor. Unica companie autorizată să aibă relaţii comerciale cu străinătatea este "*Sheriff*", aflată în proprietatea lui Smirnov. Singura benzină de vânzare este benzina Sheriff. Compania de telefonie mobilă aparţine fiului lui Smirnov, la fel ca şi cea de telefonie fixă. "*Sheriff*" este şi echipa de fotbal pe care Smirnov o posedă şi care conduce fără rival în clasament.

Pe stadionul din Tiraspol, în timp ce echipa "*Sheriff*" pur şi simplu "*zdrobeşte*" echipa Nistru din Otaci, suflă un vânt rece din Carpaţi. Cine ştie dacă Smirnov însuşi, aşa cum stă el închis în spatele geamurilor blindate, palid şi umflat, nu se întreabă, la rândul său, cât va mai dura.

SINGURA PROBLEMĂ DINTRE MOLDOVA ŞI RUSIA ESTE TRANSNISTRIA

Preşedintele Vladimir Voronin a afirmat că nu există contradicţii în relaţiile dintre Republica Moldova şi Rusia, ci doar o problemă nerezolvată - conflictul transnistrean, transmite BASA-press. Iuri Zubakov, prim-adjunct al secretarului Consiliului rus de Securitate, a declarat însă că există mai multe probleme nerezolvate între Republica Moldova şi Rusia, care trebue depăşite. Oficialul rus a recunoscut că vizita sa recentă în Republica Moldova a fost ocazionată de numeroasele probleme apărute în ultima vreme în relaţiile dintre cele două ţări. "*Noi am venit aici pentru a căuta împreună soluţii practice pentru depăşirea contradicţiilor dintre Moscova şi Chişinău*", a precizat Zubakov.

Preşedintele Voronin şi Iuri Zubakov au avut o întrevedere, consacrată cu precădere diferendului transnistrean. La discuţii au mai fost prezenţi reprezentanţi ai Guvernului, Consiliului de Securitate, Ministerului Dezvoltarii Economice şi ai Ministerului de Externe din Rusia, reprezentanţi ai Gazprom şi mai mulţi politicieni implicaţi în soluţionarea diferendului transnistrean. Ambasadorii cu misiuni speciale ai Ministerului rus al Afacerilor Externe, Igor Savolski şi Valeri Nesteruskin, precum şi vicepreşedintele Camerei de Comert şi Industrie a Rusiei, Boris Pastuhov, au participat la reuniunea dela Chişinău.

Preşedintele moldovean a ţinut să sublinieze dorinţa Chişinăului de a soluţiona definitiv conflictul transnistrean, "*în modul cel mai corect, în primul rând luând în calcul interesele cetăţenilor din stânga Nistrului şi ale populaţiei Republicii Moldova în ansamblu, ca ţară prietenă a Rusiei, care doreşte integrarea în Uniunea Europeană*". Zubakov a pledat, la rândul său, în favoarea "*continuării în mod sincer a schimbului de opinii privind căile de reglementare a problemei transnistrene*", subliniind interesul părţii ruse pentru soluţionarea cât mai grabnică a conflictului transnistrean.

VORONIN: MAI BINE SĂ ÎNGHEŢĂM DE FRIG, DECÂT SĂ CEDĂM ÎN FAŢA RUSIEI

Voronin

Se pare că poziţia Republicii Moldova faţă de planul rusesc de reglementare a situaţiei din Transnistria a fost înăsprită de misiunea tainică a deputaţilor ruşi, notează cotidianul rus *Nezavisimaia Gazeta*.

Zilele trecute, preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, şi-a exprimat dezacordul total cu poziţia Rusiei pe marginea procesului de reglementare din Transnistria şi a declarat că nici măcar nu va lua în calcul acele variante de reglementare a conflictului care contravin legilor adoptate de parlamentul moldovenesc, în speţă "*Legii privind principiile de bază ale statutului juridic al regiunilor estice ale Republicii Moldova*".

Cotidianul rus citat aminteşte că planul rus presupune menţinerea în Transnistria a contingentului pacificator al Ministerului Apărării din Federaţia Rusă până în 2020. În schimb, varianta propusă de preşedintele ucrainean, variantă care a fost aprobată şi de Parlamentul moldovean, propune înlocuirea contingentului de menţinere a păcii care acţionează acum în zona de conflict cu forţe militare internaţionale şi cu observatori aflaţi sub egida Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa (OSCE), urmând ca la baza acestei noi structuri să se afle trupe ucrainene de menţinere a păcii.

"*Republica Moldova nu va renunţa la poziţia sa în ceea ce priveşte Transnistria, chiar dacă nu va mai primi gaz rusesc şi nu va mai putea vinde vin în Rusia. Suntem gata să stăm în frig, să îngheţăm fără gaz rusesc, dar nu vom ceda. Republica Moldova nu îşi va sacrifica integritatea, suveranitatea şi libertatea, fără să ţină cont de preţul pe care va fi nevoită să-l plătească*", a declarat în faţa jurnaliştilor preşedintele moldovean.

Astfel, Voronin şi-a dezmintit propriile declaraţii, liderul moldovean afirmând cu ceva timp în urmă că relaţiile dintre Moscova şi Chişinău nu sunt câtuşi de puţin unele tensionate şi că asemenea "*zvonuri*" sunt simple povocări. De altfel, problema privind înlocuirea trupelor ruseşti de menţinere a păcii care se găsesc în zonă cu unele ucrainene şi cea privind implicarea mai activă în procesul pacificator a Uniunii Europene (UE) şi SUA este abordată în mod regulat. Totuşi, înainte preşedintele Voronin evita să facă nişte declaraţii atât de vehemente la adresa Moscovei. În opinia cotidianului rus, nu este exclus ca o schimbare atât de radicală a tonului declaraţiilor lui Voronin să fi fost rezultatul vizitei recente pe care un grup de deputaţi din cadrul Dumei de Stat a Federaţiei Ruse a efectuat-o în Republica Moldova. Potrivit informaţiilor pe care le deţine *Nezavisimaia Gazeta*, un grup de deputaţi ruşi s'a aflat la Chişinău între 3 şi 4 Octombrie, iar declaraţiile ultimative ale lui Voronin au urmat la scurt timp după plecarea acestora, chiar dacă iniţial nu se observaseră nici un fel de metamorfoze. În schimb, conform informaţiilor serviciului de presă al preşedintelui moldovean, în timpul întrevederii pe care a avut-o cu deputaţii ruşi, Voronin a făcut o declaraţie care ar putea fi considerată cu mari rezerve drept una vehementă: "*Nereglementarea problemei transnistrene este unica şi cea mai serioasă piedică în calea exploatării la maxim a întregului potenţial al colaborării moldo-ruseşti*".

Duma de Stat se pregăteşte să dea un răspuns demn la declaraţiile preşedintelui moldovean. Astfel, grupul parlamentar pentru reglementarea conflictului transnistrean vrea să elaboreze în cel mai scurt timp o cerere adresată premierului Mihail Fradkov, în care să-i ceară stoparea importului de vinuri moldoveneşti în Rusia. Ţinând cont de faptul că în ultima jumătate de an Moscova a renunţat deja să mai importe carne şi legume din Republica Moldova, o asemenea decizie va constitui o puternică lovitură la adresa economiei republicii.

În final, cotidianul rus menţionează că în data de 11 Octombrie Moscova a întreprins o tentativă în vederea detensionării relaţiilor ruso-moldoveneşti: la Chişinău s'a deplasat o delegaţie în frunte cu primul adjunct al secretarului Consiliului de Securitate al Federaţiei Ruse, Iuri Zubakov. Se planifică să se discute despre actuala stare a relaţiilor bilaterale şi despre posibilitatea reluării exporturilor de produse moldoveneşti în Rusia. Problema procesului de reglementare a situaţiei din Transnistria va constitui o temă separată a negocierilor.

ECONOMICE

JAPONIA PREGĂTEŞTE UN SUCCESOR PENTRU "CONCORDE"

Prototipul noului avion supersonic nipon a trecut cu bine de primele teste. Eşecul unanim recunoscut al programului european *"Concorde"* nu le-a frânt, totuşi, elanul altor ingineri şi constructori de avioane, care visează să creeze avioane supersonice de pasageri. Astfel, Japonia este una dintre ţările care visează să intre la bordul unor asemenea aparate pe piaţa mondială a transporturilor aviatice şi, în acelaşi timp, în clubul elitist al celor mai mari constructori de avioane; şi asta chiar dacă abia peste vreo 15-20 de ani.

Luni, 10 Octombrie, inginerii niponi au făcut deja un pas ferm în această direcţie: testarea în natură a prototipului de 11 metri al viitorului avion supersonic de pasageri a fost una reuşită. Modelul, elaborat de compania Mitsubishi Heavy Industries Ltd, şi-a luat startul în deşertul australian Woomera pe o rachetă purtătoare şi, prinzând o viteză care o depăşeşte de două ori pe cea a sunetului, a atins ţinta fixată de 19 kilometri, după care a coborât cu paraşuta pe pământ.

Reprezentantul Agenţiei nipone de aeronautică (JAXA), Kenichi Saito, a declarat într'un interviu oferit agenţiei AP, că lansarea, zborul şi aterizarea prototipului au decurs conform planului. *"Noi intenţionăm să mai prelucrăm şi să analizam datele obţinute în timpul zborului, însă la această oră considerăm că zborul a decurs foarte bine"*, a precizat Saito.

Desigur, entuziasmul inginerilor şi specialiştilor JAXA care au elaborat modelul este uşor de înţeles: prima testare a prototipului, testare care a avut loc în 2002, s'a soldat cu un eşec - racheta, pe care deocamdată inginerii niponi o folosesc pentru lansare în scopul de a verifica caracteristicile aerodinamice ale viitorului avion, explodase, nereuşind să se ridice la o înălţime mai mare de 100 de metri, aminteşte cotidianul rus citat.

Desigur, adevăratul avion pe care intenţionează să-l construiască Japonezii se va descurca fără o rachetă purtătoare pentru a putea atinge înălţimea de 20 de kilometri, iar inginerii asigură că avionul, cu o viteză de două ori mai mare decât cea a sunetului, va fi capabil să transporte pana la 300 de pasageri din Tokio la Los Angeles în doar trei ore, adica de doua ori mai repede decât actualele airbus-uri. În afara de aceasta, modelul total nou al motorului este menit să facă din acest avion unul dintre cele mai puţin zgomotoase din aviaţia utilitară. Este adevărat că, potrivit directorului executiv al JAXA, Kimio Sakata, mai este nevoie de aproximativ încă 15 ani pentru ca din actualul prototip să rezulte un avion transatlantic adevărat. Deocamdată, inginerii niponi preferă să nu vorbească despre cheltuielile necesare finalizării acestui proiect. Se ştie doar că pentru elaborarea prototipului şi pentru testarea acestuia s'au cheltuit circa 10 miliarde de dolari.

De altfel, Japonia are şi un alt scop, unul care iese din ordinul celor materiale. Această ţară, ale cărei întreprinderi asigură componentele de înaltă tehnologie ale actualelor avioane *"Boeing"*, pana la aceasta ora nu se poate lauda cu un avion propriu destinat transportului a sute de pasageri pe distante mari. Astfel, într'o anumită masură, noul avion *"se creează"*, *"în ciuda avioanelor Boeing"*, iar JAXA nu-i vizează în mod întâmplător tocmai pe europeni în calitate de posibili parteneri de proiect.

În orice caz, inginerii şi businessmenii niponi intenţionează să colaboreze cu Francezii, care au deja experienţă în construcţia avionului *"Concorde"*, pentru a evalua împreună perspectivele tehnologice şi financiare ale succesorului legendarelor avioane supersonice din secolul trecut, avioane care, chiar dacă nu au îndreptăţit speranţele comerciale ale transportatorilor aviatici, au fost trimise cu onor la pensie în 2003.

CERCUL VICIOS AL SĂRĂCIEI ŞI CORUPŢIEI

Africa este şi în 2005 continentul cel mai corupt, potrivit raportului anual publicat la 18 Octombrie de organizaţia neguvernamentala *Transparency International*.

Nu se poate spune ca flagelul corupţiei în lume este în regres. Mai mult decât o plaga ce trebue denunţată, corupţia este pentru *Transparency International* raul care condamna ţările la sărăcie. Raportul ierarhizează 159 de state în funcţie de aşa-numitul Indice al percepţiei asupra corupţiei (CPI), pe o scară dela 1 la 10 (cel mai bun scor), avertizând că flagelul corupţiei este *"alarmant"* în 70 de state. Peste două treimi din totalul ţărilor analizate au obţinut un punctaj sub 5 pe această scara. Ciadul, care reflectă situaţia Africii subsahariene, este ţara cea mai corupta. La polul opus se situează Finlanda, ţara cu cea mai mica corupţie, potrivit aceluiasi indice. Pe langa corupţie, *TI* denunţă consecinţele acesteia asupra economiei şi societăţii. *"Există o corelaţie între dezvoltare şi corupţie"*, a declarat Jesus Lizcano Alvarez, presedintele *TI*-Spania. Între ţările cele mai corupte din lume se plasează Ciad, Bangladesh, Turkmenistan, Myanmar, Haiti şi Nigeria. La capatul opus se situează Islanda, Finlanda, Noua Zeelandă, Danemarca, Singapore şi Suedia. Reuniti sub egida Fundaţiei Ortega y Gasset, membrii *TI*-Spania au profitat de recentul Summit ibero-american dela Salamanca pentru a atrage atenţia asupra acestui fenomen în America Latină. *"Istoria Americii latine nu înseamnă altceva decât lideri corupţi care au întinat imaginea ţarilor lor"*, Presedintele Fundaţiei Ortega y Gasset, Antonio Garrigues, a fost tranşant: *"Dacă am fi capabili să contracaram corupţia, am lupta împotriva sărăciei"*, a spus el, subliniind ca *"America Latină fără corupţie ar fi un spectacol al creşterii economice"*.

Ţările latino-americane cu excepţia Republicii Chile şi Uruguayului, nu trec de 5, marea majoritate având un scor de sub 3,5. Brazilia, ca urmare a scandalului de corupţie în care este implicat partidul de guvernamânt Partidul Muncitorilor (PT) a înregistrat un recul dela locul 50 la 62. Fiecare vacă europeana, notează ziarul *El Mundo*, primeşte zilnic o subvenţie de 2,20 de dolari, dublu faţă de bugetul de supravieţuire a unui african. Un paradox care nu se combate doar cu ajutoare, care nu compensează ponderea taxelor vamale în bugetul dezvoltării. Este necesară frânarea corupţiei, care, nu numai ca duce la sărăcie, dar şi ridică o urias piedică în calea acestor ţări. Legătura dintre cele două flageluri - care se alimentează reciproc, antrenând într'un *"cerc vicios"* ţările cele mai sărace ale planetei, potrivit preşedintelui organizaţiei *Transparency International*, Peter Heigen - este pusă în evidenţă de raport, care arată, totuşi, că bogăţia nu înseamnă şi un control absolut asupra corupţiei. Coruptia este, prin urmare, o provocare pentru Obiectivele Mileniului ale ONU, care cer să se pună capăt sărăciei în 2015. Combaterea acestui virus trebue să fie *"parte integrantă a planurilor menite să sporească resursele destinate acestor obiective"*, asigură raportul *TI* elaborat de analişti şi experţi în domeniu. A se limita doar la furnizarea de ajutoare sau la anularea datoriilor nu este suficient pentru a garanta dezvoltarea ţărilor cele mai defavorizate. Împotriva deciziei adoptate de G-8 privind anularea datoriei a 19 ţări, preşedintele *TI*-Spania, Jesus Lizcano, argumentează că există pericolul ca *"resursele provenite din neachitatea datoriei, care vor intra în vistieria statelor să fie prost utilizate, sau obiect al malversaţiunilor"*. Pentru Jesus Sanchez Lambas - secretarul general al Fundaţiei Ortega y Gasset şi membru în consiliul director al *TI*-Spania - *"lumea secolului al XXI-lea este o lume a resurselor materiale excedentare"*. *"Cu actuala capacitate de producţie s'ar putea alimenta mai multe lumi şi totuşi există oameni care mor de foame şi care nu au acces la educaţie"*, a spus el. Soluţia, a precizat el, nu constă în suprimarea ajutoarelor, ci în controlarea lor prin uneltele de care dispunem. *"Cred că Internetul a început deja să devină un instrument de luptă împotriva corupţiei şi va fi unealta viitorului"*, a subliniat Sanchez Lambas. Zonele percepute drept cele mai corupte din lume sunt Europa de Est (2,67), Africa (2,86) şi America Latină (3,86) cu excepţia amintită a Republicii Chile care, cu 7,4, se plasează mult peste media regională. În cazul ţărilor din orbita sovietică, pentru cele care au aderat la Uniunea Europeană, aspiraţia la selectul club a fost asemeni unei *"injecţii de disciplină, ordine şi criterii democratice"* - potrivit expresiei lui Sanchez Lambas.

Un exemplu care s'ar putea aplica şi Turciei: *"Efortul autorităţilor turce de a se adapta la normele comunitare au determinat-o să facă un salt spectaculos în lupta împotriva corupţiei, chiar dacă se află încă departe de limitele acceptabile"*, se arată în raportul *TI*, care include în zonele cele mai puţin corupte, ţările nordice şi SUA care, cu 7,6, obţin un scor bun, peste media europeană de 6,7.

CEA MAI BOGATĂ FEMEIE DIN RUSIA, SOŢIA PRIMARULUI MOSCOVEI, FEMEIA CU "CREIER DE BĂRBAT"

Potrivit revistei economice *"Forbes"*, Elena Baturina, soţia primarului Moscovei, Iuri Lujkov, are o avere de un miliard şi jumătate de dolari. *"Am făcut militarie"*, afirmă ea.

Frumoasă nu este. *"Dai la naiba, ce femeie!"*, spune despre ea unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai numărului 5 de pe strada Nikiski Pereulok, sediul companiei *"Inteko"*, una dintre cele mai active din Rusia în sectorul edilitar. Biroul Elenei se află la ultimul etaj şi se bucură de privelişte de rigoare. Dar ea nu vine la lucru înainte de ora 11, deoarece îi place să se trezească târziu. *"Când lucrează însă, nimeni nu o mai poate opri"*.

"Promoţia" 1963, născută în Zodia Peştilor, Elena Baturina nu este numai soţia puternicului primar al Moscovei, Iuri Lujkov, ci este şi cea mai bogată femeie din întreaga Rusie, cu un patrimoniu estimat de revista economică *"Forbes"* la aproape un miliard şi jumătate de dolari. Cu siguranţă nu îi cheltuieşte pe creme de frumuseţe sau alte prostii *"muiereşti"*, ci numai pentru a face alţi bani, şi apoi alţii şi alţii şi tot aşa.

Jurnaliştii ruşi vorbesc despre ea cu un amestec de sarcasm şi teamă, mai ales de când biroul ei de presă a iniţiat un control strict asupra fotografiilor de publicat şi declaraţiilor de făcut. Mandatul primarului este scadent, iar Lujkov a declarat că vrea să iasă la pensie în 2007, iar până atunci este bine ca imaginea doamnei să fie deplin *"purificată"* de insinuări şi de riscul unor posibile represalii.

Afară deci de fotografiile care o înfăţişează cu o nefericită coafură-cască blondă, alături de soţul său, în timp ce se află în faţa unei enorme găşte umplute, probabil în cursul unui prânz de gală. Sau cele în care pare o casnică cu ochelari cu rame groase şi mers greoi, înfăşurată într'o bluză cu flori. Acum, coafura sa este filată de mâinile cunoscătoare ale unui stilist expert, iar rama ochelarilor ei a devenit transparentă, aproape invizibilă. Surâde şi îşi sprijină mâna de bărbie, poartă haine închise la culoare, largi dar comode, nu ca ar fi slăbit între timp, ci are acea expresie liniştitoare: *"Nu sunt rea, dar aşa sunt descrisă"*.

O dată însă a făcut să plângă o vânzătoare care nu a fost suficient de rapidă în a o servi, iar la Moscova este tinută minte şi pentru acel viciu al ei de a face turul magazinelor din centru fără a plăti şi fără a lăsa adresa pentru a i se trimite socoteala acasă.

Părinţii ei au fost doi muncitori la fabrica *"Frezer"*, de la periferia Moscovei, care producea vârfuri metalice pentru burghie. Şi ea a început aici, dar seara învăţa gestiune economică într'un Institut superior, la fără frecvenţă. *"Nu mi'au lăsat nici o moştenire - a spus ea odată - dar m'au învăţat să iubesc munca"*. Nu cea dintr'o fabrică evident, pe care Elena a abandonat-o imediat ce a fost posibil, *"mai ales pentrucă nu suportam să mă trezesc atât de devreme"*, a spus ea.

Odată cu perestroika şi confuzia care a urmat, tânăra Baturina s'a lansat în micul comerţ: a început cu perii de toaletă, apoi a trecut la sectorul scaunelor din plastic şi, în sfârşit, şi-a găsit adevărata vocaţie în lumea cărămizilor roşu-strălucitor.

Nimic din toate acestea nu ar fi fost posibil pentru ea fără întâlnirea, în 1991, cu Iuri Lujkov, la vremea aceea funcţionar în ascensiune la Primăria Moscovei. Ea avea 26 de ani, el era cu aproape 30 de ani mai mare şi văduv de curând. *"Nu am ezitat nici un moment să mă mărit cu el"*, spune astăzi Baturina.

Valeri Drannikov, ex funcţionar în Comitetul Cooperativelor din Moscova, îşi aminteşte de faptul că *"Lenocika"* se evidenţia încă de pe atunci, dacă nu prin frumuseţe, prin tenacitate şi hotărâre. *"Sunt sigur că s'ar fi îmbogăţit şi fără a se mărita cu primarul, poate că ar fi durat mai mult, dar ar fi reuşit în orice caz"*.

Primul ajutor i-a venit deci dela Primăria Moscovei - Lujkov a devenit primar în Iunie 1992 - dar cum ar fi reuşit oare să transforme o licitaţie câştigată pentru periile de toaletă într'un imperiu care numără astăzi 15.000 de angajaţi şi imobile de valoare în întreaga zonă a capitalei ruse? *"Dacă ar fi cu adevărat atât de uşor să ajungi bogată numai pentru că eşti <soţia lui x>, atunci toate first lady din lume ar trebui să fie mai bogate decât mine"*, afirmă Elena.

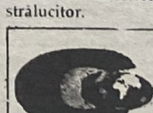

COLUMBUS TRAVEL
SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti, Timişoara sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-866-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

CALEIDOSCOP

UN LĂCAŞ DE CULT ÎN INIMA ROMEI, FINANŢAT DE CAPITALURI RUSEŞTI

Oligarhii ruşi debarcă în Cetatea Eternă. Într'adevăr, ei sunt principalii finanţatori ai marii biserici ortodoxe, purtând hramul Sfintei Ecaterina din Alexandria, biserică ce se construieşte pe colina Gianicolo, la câteva sute de metri în linie aeriană de Bazilica Sf. Petru, notează autorul articolului din *Panorama*.

"Va fi prima şi cea mai mare biserică rusă construită în străinătate după Revoluţia din Octombrie", anunţă triumfător părintele Filip Vasiliev, responsabil cu această construcţie. Lui i-a revenit neplăcuta misiune de a bate la toate uşile patriei-mamă pentru a găsi suma de 5 milioane de euro necesară finanţării lucrărilor.

Deschiderea pentru cult a acestui lăcaş este prevăzută pentru vara anului viitor, în timp ce inaugurarea ar putea avea loc pe 25 Decembrie 2006 în vederea Crăciunului ortodox care se sărbătoreşte la începutul lunii Ianuarie. Pentru acea dată este aşteptat la Roma mitropolitul Kiril al Moscovei iar unii speră chiar în sosirea Patriarhului Moscovei şi al întregii Rusii, Aleksii al II-lea.

Construcţia a început pe 14 Ianuarie 2001, dar fondurile puse la dispoziţie de MAE al Federaţiei Ruse şi de primarul Moscovei au fost suficiente doar pentru a completa fundaţia. De aceea lucrările au fost întrerupte; la aceasta a mai contribuit şi relaţiile reci dintre Vatican şi Moscova, iar prin faptul că Ioan Paul al II-lea nu a mai efectuat vizita la Moscova, Patriarhia ortodoxă nu mai reuşea să găsească finanţările necesare.

Alegerea lui Benedict al XVI-lea a făcut miracolul: Joseph Ratzinger a indicat dialogul cu Biserica ortodoxă drept una dintre priorităţile pontificatului său. Numaidecât, cel puţin câţiva influenţi oligarhi şi-au oferit sprijinul Patriarhiei din Moscova pentru a contribui la ridicarea bisericii dela Roma. Cei mai bogaţi oameni din noua Rusie sunt cei care au preluat controlul unor fabrici, mine, puţuri de petrol, infrastructuri privatizate după căderea regimului comunist.

Din surse diplomatice ale Federaţiei Ruse, se face următoarea precizare: *"binefăcătorii"* care finanţează construcţia bisericii ortodoxe din Capitala Italiei sunt oameni de afaceri respectabili şi vor fi făcuţi cunoscuţi la sfârşitul lucrărilor. Numele lor vor fi chiar sculptate pe zidurile clădirii. Între timp, însă, numele generoşilor oligarhi rămân secrete, iar părintele Filip a creat o asociaţie fără scop lucrativ, cu sediul la Roma (Asociaţia Sfintei Ecaterina din Alexandria onlus), pe al cărei cont curent provin din străinătate toate fondurile adunate.

Aşadar, numele celor care finanţează construirea acestui aşezământ şi chiar locaţia bisericii sunt învăluite în mister. Biserica se ridică în marele parc al Vilei Abamelek, reşedinţa ambasadorului rus: 33 de hectare de spaţiu verde în inima Romei unde în anii războiului rece şi-au găsit refugiu spioni şi agenţi secreţi ai KGB, aşa încât şi-a meritat numele de *"Vila misterelor"*. Acum nu mai este aşa, ripostează ambasadorul, Alexei Meşkov: *"Construcţia acestei biserici este semnul dezvoltării unor relaţii din ce în ce mai intense între Rusia şi Italia"*.

Totuşi au existat şi polemici. Marea biserică ortodoxă se ridică pe colina din faţa Bazilicii Sf. Petru şi pare a vrea să o depăşească în înălţime cu cupolele sale aurite sub formă de ceapă. *"Este fals că Biserica Sfintei Ecaterina va fi mai înaltă decât bazilica Vaticanului"*, răspunde constructorul. Înălţimea maximă, inclusiv crucea, este de 29 de metri iar colina pe care se ridică se află la 53 de metri sub nivelul mării. În total, cam 80 de metri faţă de 130 cât are cupola Bazilicii Sf. Petru.

În orice caz, construcţia este mare: o suprafaţă de 690 metri pătraţi şi un volum de 5.000 de metri cubi. În afara bisericii, aici se vor mai construi şi *"locuinţele preoţilor, un centru cultural, biblioteca, mici magazine cu suveniruri şi se va amenaja o expoziţie permanentă de artă populară şi creştină rusă"*, afirmă autorul proiectului, prinţul Andrei Obolenski, arhitect. Ambasada rusă va deschide o altă intrare în apropierea gării *"Sf. Petru"* pentru a permite credincioşilor să aibă acces direct la biserică.

"Comunitatea rusă din Roma nu depăşeşte 2.000 de persoane, dar există multe mii de credincioşi de religie ortodoxă care provin din Ucraina, Georgia, Belorusia care gravitează în jurul parohiei ruse", afirmă Eugenio Vaghin, fugit în Italia din Uniunea Sovietică în 1976 după opt ani de gulag în Mordovia. *"Credincioşii se înghesuie azi în mica biserică din strada Palestro, amenajată în salonul unui vechi palat dăruit de o prinţesă rusă. De două secole aşteaptă să se realizeze promisiunea ţarului Alexandru I de a construi o biserică rusească în Cetatea Eternă. În sfârşit, a venit momentul"*, adaugă John Linday Opie, profesor de istoria artei bizantine la Universitatea Roma Tre.

"Moscova, a Treia Romă, se alătură Primei Rome. Biserica ortodoxă va favoriza întâlnirea dintre Orient şi Occident", afirmă don Sergio Mercanzin, directorul Centrului *"Rusia Ecumenică"*, aflat de 30 de ani în prima linie a dialogului dintre catolici şi ortodocşi. Între timp, Vaticanul acceptă ca *"cepele aurii"* să se înalţe în faţa cupolei lui Michelangelo. Şi speră ca acest gest de disponibilitate să accelereze dezgheţul cu Rusia. Dacă Papa nu poate merge la Moscova, cel puţin Aleksii al II-lea ar putea veni la Roma, notează în final autorul.

DEŞPRINSĂ PARCĂ DIN CĂLĂTORIILE LUI GULLIVER -TOALETA VIITORULUI URMEAZĂ SĂ RECICLEZE COMPUŞII ALIMENTARI

Jumătate din populaţia globului nu are parte de o toaletă în timp ce cealaltă risipeşte apa dela private. O toaletă din Oberpfalz (Germania) transformă materiile fecale în îngrăşământ în loc de apă reziduală. O masă copioasă, un regal cu cafea, două sticle de apă şi peste toate acestea un baton de ciocolată şi iată că un randevu cu spaţiul cel mai intim, către care deranjul stomacal şi apăsarea abdominală te îmbie să te uşurezi, devine inevitabil.

Locul acesta poate fi foarte bine localitatea Berching/ Oberpfalz-Palatinat. Este locul unde merită să te abaţi din drum pentru a vedea cum tehnica viitorului şi-a făcut intrarea în lumea toaletei. Dacă, după ce te ridici, dai puţin la o parte colacul dela WC se poate observa un mic comutator, care închide un ventil destinat să acopere cilindrul pentru evacuarea urinei, pentru a nu permite amestecarea acesteia cu apa de clătire. Dacă îţi arunci privirea spre partea posterioară a vanei de WC observi că porţelanul este turnat în aşa fel încât bazinul este divizat în două porţiuni, una mai mare şi alta mai mică, cea anterioară fiind prevăzută cu o sită în timp ce cea posterioară este mai adâncă şi de formă cilindrică. O etichetă lipită pe uşă te anunţă: *"Aici produceţi bălegar în loc de ape reziduale"*.

Acesta este closetul viitorului. Este vorba aici despre apă şi iar despre apă. *"Natura a organizat circuitul apei iar noi trebue să facem acelaşi lucru"*, spune Hans Huber, un om de statură medie, cu mişcări energice, mustaţă, ochelari şi zâmbet cuceritor. Pe solul din curtea clădirii centrale a firmei Huber se află un capac de toaletă galben-brun care acoperă o vană din oţel nobil, folosit pentru separarea apelor galbene de cele brune, aşa cum se numesc în vocabularul de specialitate urina şi materiile fecale. În acest rezervor cu formă atât de ciudată sunt colectate separat cele două produse ale digestiei, (apa galbenă şi cea brună).

Apa galbenă este pompată apoi în două butoiaşe. În acest *"reactor cu decantare"* este extras din urină fosforul, prin adăugarea unui compus pe bază de magneziu. Într'o a doua fază este adăugat amoniul lichid, pentru ca din urină să rezulte astfel fosfatul de amoniu magneziu care, odată uscat, se transformă într'un îngrăşământ neproblematic din punct de vedere igienic.

Apa brună este şi ea tratată separând materiile fecale. Ceea ce rămâne este humusul folosit apoi în agricultură. Pe deasupra este produs şi agentul energetic numit biogaz.

Calculele au arătat că masa de fosfaţi, rezultată din excreţiile unui singur om pe timp de un an, ar fi suficiente, sub formă de îngrăşământ, pentru producerea a 250 de kilograme de grâu.

RUSIA: UN GULAG DE 5 STELE PENTRU DEŢINUŢI MILIONARI

În Rusia, în Karelia, există posibilitatea de a-şi plăti închisoarea. Deţinuţii pot comanda stridii şi caviar, beneficiază de celule de o persoană şi de serviciul unor gardieni amabili. Aceasta este noua închisoare VIP. Închisori mai umane, cu celule *"single"*, televizor în culori, o pădure de mesteceni pentru ora de luat aer, gardieni educaţi care spun *"Bună ziua"* şi *"Vă rog"*, infirmieri şi medici la dispoziţie 24 de ore din 24, mâncare decentă cu meniu variat, în funcţie de anotimp, haine civile şi duş pe etaj.

Aceasta este ultima frontieră a detenţiei în Rusia - pentru moment, într'un singur penitenciar-pilot, în oraşelul Segej, din Karelia. De altfel, această regiune este renumită pentru închisorile ei asemănătoare unor cercuri ale Infernului, cu peste 20 de deţinuţi într'o singură celulă, cu condiţii sanitare scandaloase şi tratamente zilnice ce violează toate drepturile omului şi animalelor laolaltă.

Accesul în penitenciarul-model este însă rezervat numai deţinuţilor VIP, cu alte cuvinte, condamnaţilor pentru delicte economice, cei care au în spate averi şi familii, şi în general persoane cu relaţiile de rigoare.

"Dacă avocaţii lui Mihail Hodorkovski vor face cerere - spune directorul <Penitenciarului 7> din Segej, Viaceslav Liango - vom lua în considerare posibilitatea de a-l găzdui aici". Pentru moment, aici se află circa zece deţinuţi, dar secretul privind numele lor este păstrat cu strictete, aşa cum este o regulă bună pentru clienţii VIP din oricare alt domeniu, dela vânzări de maşini la proprietăţile cele mai exclusiviste. *"Există persoane care nu îşi pot permite să îşi piardă legăturile sociale pentru prea mulţi ani* - explică directorul - *şi de aceea ne'am gândit să oferim servicii pe măsură"*. Pe lângă un supermarket aprovizionat cu de toate - *"stridii şi caviar numai la comandă"* - există şi o tutungerie, care în locul ţigărilor urât mirositoare, *"Belomorkanal"* - obiectul dorinţelor deţinutului rus mediu - vinde Davidoff, Parlament, Marlboro Light şi uneori chiar şi câte o Havană.

Desigur, totul se plăteşte, dar având în vedere că este vorba de clienţi privilegiaţi - atenţie logica nu poate fi uşor de înţeles! - atunci şi preţul şederii face obiectul unor reduceri. O lună de închisoare VIP costă 6.000 de ruble (circa 170 de euro), dar pentru a avea acces nu este suficient să îţi poţi permite suma respectivă, trebuie să ai un patrimoniu în spate cu cel puţin şase sau şapte zerouri (în dolari, nu în ruble).

"Nu există o regulă precisă - a mai explicat directorul Liango, care face din discreţie prima sa regulă de comportament. *Să spunem că se evaluează cazul de fiecare dată, de exemplu, dacă un client este foarte înstărit îi putem veni în întâmpinare şi va putea plăti ceva mai puţin"*.

Tratamentul de favoare prevede două săptămâni de vacanţă pe an - având în vedere nivelul de trai în *"Penitenciarul 7"* este exclus riscul evadării . *"Pentru prieteni şi rude am prevăzut o <residence> în interiorul închisorii, dotată cu tot confortul"*. Nu se întâmplă niciodată să fie trataţi rău, pentrucă s'ar compromite astfel raţiunea întregii operaţiuni, care constă tocmai în evitarea pierderii unor contacte sociale utile. Costul şederii pentru oaspeţi se cifrează la 200 de ruble pe zi (ceva mai mult de 5 euro), *"dar punem la dispoziţie o bibliotecă, iar spălătoria este gratuită"*, se grăbeşte să precizeze directorul.

Precum în cea mai bună tradiţie sovietică, munca în interiorul închisorii este plătită. Cu deosebirea că, în timp ce salariul stabilit în epoca lui Stalin era de jumătate de copeică - în care intra şi viaţa omului - cel din *"Penitenciarul 7"* este stabilit la 3.000 de ruble pe lună, circa dublul pensiei unui soldat lăsat la vatră din război. *"Ne'am specializat în <Sauna Production>* - spune Liango -. *Deţinuţii noştri confecţionează obiecte din lemn pentru saună şi masaj"*. *"În cazul în care Hodorkovski ar accepta să vină aici,* - şi în această perspectivă ochii directorului strălucesc - *am putea inaugura o serie specială <Made in Hodorkovski>, sunt convins că s'ar vinde ca pâinea caldă"*.

Dacă deţinutul munceşte, se comportă bine, oaspeţii săi sunt civilizaţi şi nu fac zgomot prea mare, atunci este posibil să se aibă în vedere o reducere a pedepsei până la o treime. Dar este posibil cu adevărat? *"Da, da, este posibil* - dă asigurări directorul - *Rusia este o ţară liberă"*. Este suficient să ai o legitimaţie VIP.

Pe tema Gulagului, ziarul *La Stampa* precizează că *"arhipelagul"* nu a fost niciodată demolat. El a fost denunţat de scriitorul Alexandr Soljeniţîn în ancheta-roman care i-a adus premiul Nobel. O *"ţară"* în *"ţară"*, un schelet de sârmă ghimpată care timp de decenii a constituit coloana vertebrală a economiei staliniste. Gulag-ul (acronimul pentru Glavnoe Upravlenie Lagherei, Direcţia principală a lagărelor), s'a născut oficial în 1920 şi a transformat într'un sistem rigid şi puternic galaxia de închisori, colonii şi penitenciare unde bolşevicii îi aruncau pe opozanţii lor.

UNGURII RECUPEREAZĂ ARDEALUL HECTAR CU HECTAR

Contesa Anna Bethlen din Târgu-Mureş cere înapoi zeci de mii de hectare de pădure, terenuri agricole, conace şi castele confiscate de statul român. A trecut prin război şi a fost persecutată de comunişti. Acum, descendenta lui Gábor Bethlen, Principele Transilvaniei, luptă la bătrâneţe cu birocraţia. Aceeaşi luptă o dau familiile istorice Wesselény, Kemény, Haller, Teleki. Fostele lor proprietăţi cuprind sute de mii de hectare.

Pe baza legii adoptate anul acesta, urmaşii baronilor Bánfy şi Kemény revendică aproape 47.000 de hectare de pădure în judeţul Mureş, mare parte a acestora fiind revendicată de contesa Anna Bethlen. Până acum, prin mai multe moşteniri, contesei i s'au restituit aproximativ 200 de hectare de teren arabil şi câteva imobile. Lázár Páll, descendent pe linie maternă a familiei Kemény, spune însă că în Ardeal erau puţini cei care aveau suprafeţe de teren mari şi că cei care aveau multe proprietăţi erau şi foarte numeroşi, astfel că averea se împărţea între mai mulţi membri.

"Familia mamei mele din Hunedoara a avut în 1918 în jur de 300-400 de hectare de teren agricol, 100 de hectare de pădure şi două case. Până în 1949, după reforma agrară din 1921 şi deposedările din 1945, le-au rămas 54 de hectare de pământ arabil şi 80 de hectare de pădure. Toate, confiscate de comunişti", adaugă Pall.

În Sălaj şi Cluj, Kriszta Böjte, descendentă a familiilor Bánfy (pe linie paternă) şi Wesselényi (pe linie maternă), a primit până acum 50 de hectare de teren agricol, 20 de hectare de pădure şi două case. Mai are de primit în jur de 500 de hectare de pădure.

Legea nr. 247/2005 spune că proprietarul majoritar al unui ocol silvic va primi, pe lângă pădure, şi utilităţile (cabane, drumuri, amenajări de vânătoare). Mai mult, dacă Direcţia Silvică face profit din administrarea pădurii în intervalul de timp dintre validarea cererii de retrocedare şi punerea efectivă în posesie, profitul trebue dat viitorului proprietar. *"Dacă luăm în calcul întreaga suprafaţă pe care au deţinut-o vechii proprietari, nu stăm bine nici în privinţa caselor, conacelor şi castelelor şi nici la terenurile agricole"*, a declarat Miklós Torma, vicepreşedintele Fundaţiei Castellum, organizaţie care reprezintă interesele familiilor nobiliare maghiare din Ardeal.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

DEFICITUL COMERCIAL VA DEPĂŞI 9 MILIARDE EURO ÎN ACEST AN

Importurile vor depăşi anul acesta cu peste 9 miliarde euro valoarea exporturilor, dar deficitul de cont curent s'ar putea incadra în 8% din PIB, având în vedere că transferurile dela Românii din străinătate sunt estimate la 3,5 miliarde euro, a declarat guvernatorul BNR, Mugur Isărescu. În perioada Ianuarie - August, comerţul exterior a înregistrat un sold negativ de 5,8 miliarde euro, în condiţiile în care mărfurile intrate în ţară au totalizat 20,2 miliarde euro, iar produsele vândute pe pieţele externe au însumat 14,37 miliarde euro. Isărescu a afirmat, recent, în faţa Comisiilor economice parlamentare reunite, că valoarea exporturilor ar putea depăşi în acest an suma de 22 de miliarde euro, ceea ce ar demonstra că aprecierea leului a avut ca principal efect restructurarea firmelor exportatoare. Pe de altă parte, Isărescu recunoaşte că la o creştere a PIB de numai 4,9% pe primul semestru şi de 1,4% a producţiei industriale pe primele opt luni ţinta de creştere economică este în pericol.

Totuşi, banca centrală nu şi-a modificat propriile prognoze pentru creşterea economică (5 - 5,5%), mizând pe faptul că procedura statistică ar fi putut să cauzeze amânarea pentru al doilea semestru a înregistrării unei părţi din producţia aferentă primelor şase luni. Potrivit prognozelor pe care a fost fundamentată construcţia bugetului pe 2006, comerţul exterior va continua şi anul viitor să aibă o influenţă negativă asupra Produsului Intern Brut, în condiţiile în care ritmul de creştere a importurilor va rămâne mai ridicat decât cel al exporturilor. Astfel, valoarea exporturilor este prognozată să avanseze cu 14,6%, la 28,75 miliarde de euro, iar importurile cu 15,8%, la 37,95 miliarde de euro. O mare parte a importurilor este pusă pe seama achiziţiilor de bunuri de capital. Pentru acest an, creşterea exporturilor a fost estimată la 15,7%, respectiv un sold anual de 25,1 miliarde de euro, iar cea a importurilor la 22,3% - 33,2 miliarde de euro. În consecinţă, exportul net va avea o contribuţie negativă de 4,8% la formarea Produsului Intern Brut în acest an, şi de 2% din PIB în 2006. De asemenea, deficitul contului curent este estimat să crească dela 4,46 miliarde de euro în 2004 la 6,32 miliarde de euro în 2005 (8,1% din PIB) şi să scadă uşor, la 6,3 miliarde de euro în 2006 (6,9% din PIB).

INDEXUL BERTELSMAN, FAVORABIL PENTRU ROMÂNIA

Fundaţia germană Bertelsman a publicat recent indexul transformărilor, o clasificare a unui număr de 115 state, din punct de vedere al evoluţiilor în domeniile economic, al democraţiei şi al calităţii *"managementului politic"*.

În categoria transformări politice, dezvoltarea democraţiei şi a economiei, România ocupă locul 19, după Bulgaria aflată pe poziţia a 16-a a clasamentului.

Primele trei poziţii sunt ocupate de Slovenia, Estonia şi Cehia, iar Republica Moldova se află pe locul 75. La categoria *"management politic"*, România ocupă locul 24, faţă de locul 25 în 2003, în timp ce Bulgaria se află pe locul 21, iar Republica Moldova pe locul 95.

GREENPEACE: CULTURILE MODIFICATE GENETIC, SCĂPATE DE SUB CONTROL ÎN ROMÂNIA

Greenpeace cere Guvernului român să oprească contaminarea şi cultivarea ilegală de soia modificată genetic, după ce în Septembrie reclamă scăparea de sub control a experimentelor similare la cartof şi prune, ignorarea acestui avertisment ducând la afectarea calităţii mediului dar şi a alimentelor.

"Atragem atenţia asupra faptului că experimentele legate de modificarea genetică la prun şi cartof au fost scăpate de sub control, iar culturile comerciale au luat-o razna. Există culturi ilegale de soia modificate genetic în zece judeţe din ţară. Autorităţile au pierdut complet controlul şi nu deţin nici un instrument pentru a controla situaţia", a declarat, într'o conferinţă de presă, Gabriel Păun, coordonator proiect în cadrul organizaţiei.

Modificarea genetică necontrolată este periculoasă pentrucă, scăpată de sub control, poate deveni dăunătoare pentru mediu dar şi pentru sănătate. Modificarea genetică a vizat crearea plantelor rezistente la ierbicide şi la insecte.

Fiecare organism modificat genetic trebue analizat în parte, pentrucă el prezintă riscuri asupra sănătăţii consumatorului şi mediului înconjurător. În cazul cartofului, de exemplu, se pare că există o mare problemă cu afectarea biodiversităţii, adică nu numai gândacul de Colorado va fi distrus, ci şi alte insecte care nu au fost prevăzute, majoritatea benefice ecosistemului.

STUDIU DESPRE INDEPENDENŢA SISTEMULUI JUDICIAR

ÎN ROMÂNIA EXISTĂ ÎN CONTINUARE CORUPŢIE GENERALIZATĂ

În România există în continuare corupţie generalizată. Indicele de percepţie a corupţiei pentru ţara noastră, dat astăzi publicităţii de organizaţia Transparency International, este de 3 puncte pe o scară dela 1 la 10. România se alătură astfel altor 60 de state percepute ca fiind corupte. De asemenea, ţara noastră se află pe ultimul loc în cele aflate în curs de integrare, după Bulgaria şi Turcia. Indicele reflectă percepţia oamenilor de afaceri, în special a celor străini, despre corupţia în rândul oficialilor şi politicienilor.

Organizaţia Transparency International a elaborat la cererea Consiliului Superior al Magistraturii, un studiu al cărui scop este de a scoate în evidenţă felul în care judecătorii şi procurorii români văd independenţa sistemului judiciar. Studiul este solicitat României în fiecare an de către Uniunea Europeană ca parte a calendarului de aderare şi se concentrează pe elementele care duc la întărirea sau slăbirea independenţei sistemului judiciar.

Conform rezultatelor studiului, magistraţii care au spus că există presiuni asupra actului de justiţie, au menţionat partidele politice ca sursă principală de presiuni.

Preşedintele Asociaţiei Magistraţilor din România, Viorica Costiniu, spune că presiunea din partea zonei politice a fost reclamată de multă vreme de către magistraţii din România.

"Afirmaţii de genul sunteţi independenţi şi ca atare acţionaţi în consecinţă pentru ca apoi să vină declaraţii destul de ameninţătoare şi cu iz sancţionatoriu ceea ce anihilează o chestiune care nu este suficient să fie cuprinsă în lege, trebue să îmi oferi şi condiţiile reale de exercitare a independenţei", spune D-na Costiniu.

Viorica Costiniu spune că oamenii politici ar trebui să discearnă între problemele generale ale justiţiei, în care politicienii îşi pot spune punctul de vedere, şi cazurile concrete, procese sau dosare, în privinţa cărora reprezentanţii clasei politice ar trebui să se abţină şi să lase justiţia să decidă.

Potrivit studiului elaborat de Transparency International, 73% dintre procurorii şi judecătorii întrebaţi au spus că partidele politice au exercitat presiuni pentru numirea în funcţii de conducere a unor magistraţi.

O altă problemă a sistemului juridic din România este, conform opiniilor judecătorilor şi procurorilor chestionaţi, slaba pregătire profesională a magistraţilor.

Unul din trei magistraţi a invocat slaba pregătire profesională a judecătorilor şi procurorilor ca sursă a slabei calităţi a actului de justiţie.

Victor Alistar, coordonatorul studiului Transparency International spune că *"magistraţii au semnalat ca principal factor pentru slaba calitate a actului de justiţie, slaba pregătire profesională". "Procentul este de 29,7%, adică unul din trei magistraţi a invocat slaba pregătire profesională a judecătorilor şi procurorilor ca sursă a slabei calităţi a actului de justiţie."*

ÎNTREPRINZĂTORII ROMÂNI PIERD PIAŢA INTERNĂ

Întreprinzătorii români au probleme de fiscalitate excesivă, competitivitate şi productivitate scăzută, acces dificil la resurse, în special la finanţare. În condiţiile apropiatei integrări în Uniunea Europeană, deficitul de competitivitate se transpune în pierderea pieţei interne.

ROMÂNIA A FOLOSIT DOAR 19% DIN BANII UE

Potrivit lui Erich Unterwurzacher, şeful unităţii ISPA (Instrument for Structural Policies for Preaccession) al Comisiei Europene, între 2000 şi 2005, deşi României i-au fost alocate 1,8 miliarde de euro, doar 380 de milioane de euro au fost utilizate în proiecte, ceea ce reprezintă 19% din suma totală.

România ar putea avea nevoie de parteneri experimentaţi, precum instituţiile bancare, pentru a o ajuta în atragerea fondurilor europene, sunt de părere analiştii pe probleme de integrare, se arată într'un raport al uneia dintre cele mai mari bănci central europene.

Deşi a rămas foarte puţin timp până la aderarea la Uniunea Europeană, capacitatea României de a absorbi fondurile europene este încă foarte scăzută. Analiştii cred că această situaţie plasează România în partea inferioară a listei, în comparaţie cu alte ţări, şi aruncă un dubiu serios asupra capacităţii sale de a utiliza cele 31,5 miliarde de euro, care au fost recent aprobate de către Parlamentul European drept ajutor financiar, după aderarea la UE. Astfel, într'un studiu realizat de bancă, România se află semnificativ în urma unor ţări precum Cehia, Ungaria sau Slovacia în ceea ce priveşte absorbţia fondurilor europene.

Spre exemplu, în ceea ce priveşte fondurile structurale, Cehia a absorbit în ultimii doi ani 1,525 miliarde de euro, Ungaria 1,995 miliarde de euro, iar Slovacia 1,041 miliarde de euro.

REGIMUL NORD-COREEAN A RĂPIT ŞI ROMÂNI ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI RECE

Fostul dezertor american Charles Jenkins, care a petrecut 40 de ani în Coreea de Nord, a declarat că dictatura comunistă a răpit mulţi cetăţeni străini în timpul Războiului Rece, referindu-se în special la o Românca şi o Thailandeză, relatează *AFP*.

Jenkins, în vârstă de 65 de ani, este căsătorit cu o Japoneză care fusese răpită de spioni nord-coreeni în 1978 şi pe care a cunoscut-o la Phenian. *"Prietena soţiei mele era românca, chiar dacă înainte locuise în Italia"*, a declarat Jenkins, cu ocazia publicării memoriilor sale. Fostul sergent al armatei americane a mai declarat că a cunoscut o Thailandeză răpită la Macao, precum şi alte persoane japoneze răpite. *"Am văzut multe persoane, dar nu am dovezi privitoare la ţara loi de origine"*, a explicat el, adăugând că toţi străinii locuiau *"izolaţi"* de restul nord-coreenilor. În memoriile sale, Jenkins povesteşte despre întâlnirea cu soţia sa, Hitomi Soga, răpită la vârstă de 19 ani de către agenţi nord-coreeni în timpul Războiului Rece, pentru ca ea să formeze spioni în limba şi cultura niponă. Soga a primit permisiunea de a se deplasa în Japonia singură, în Octombrie 2002. Cei doi au două fetiţe. În Iulie 2004, Jenkins a putut părăsi Coreea de Nord şi s'a stabilit pe insula Sado, unde şi-a petrecut copilăria soţia sa. Condamnat în Noembrie la o pedeapsă cu închisoarea, simbolică, pentrucă a dezertat în Coreea de Nord în Ianuarie 1965, el a beneficiat de o eliberare anticipată pentru buna conduită. Originar din Carolina de Nord, Jenkins a dispărut când era în patrulă de-a lungul frontierei intercoreene. El dorea să nu fie trimis în Vietnam şi era convins că nord-coreenii îl vor preda Uniunii Sovietice, de unde s'ar fi putut întoarce în Statele Unite. Jenkins a locuit la Phenian unde a predat limba engleză tinerilor ofiţeri interesaţi de o carieră în spionaj. Autorizat în Iunie să revină în Statele Unite pentru a-şi revedea mama de 91 de ani pentru prima dată în 40 de ani, el a declarat că este foarte fericit, dar că nu intenţionează să se stabilească pe teritoriul american.

EFECTELE INUNDAŢIILOR DIN ACEASTĂ VARĂ SUNT ÎNCĂ O PROBLEMĂ

Efectele inundaţiilor din această vară sunt departe de a se fi stins. Din totalul celor aproape 9.000 de persoane evacuate, 3.000 locuiesc în acest moment la rude, aproape 4.500 de sinistraţi sunt cazaţi fie în spitale, tabere şcolare, grădiniţe, şcoli sau camere închiriate, peste 1.200 de persoane sunt cazate încă în porturi sau locuinţe improvizate. Problemele de acest gen se înregistrează în judeţele Bacău, Galaţi şi Ilfov.

BUCUREŞTENII VOR PLĂTI TAXE ŞI IMPOZITE MAI MARI ANUL VIITOR

Bucureştenii vor plăti taxe şi impozite mai mari anul viitor. Aşa a decis Consiliul General al Municipiului Bucureşti. Taxele şi impozitele variază în funcţie de zonele de fiscalitate, nu dela un sector la altul. Cert este că vor fi în medie cu 7% mai mari faţă de anul acesta. Pe de altă parte, potrivit deciziei consilierilor municipali, taxa plătită pentru cei care fac lucrări în carosabil se majorează de 10 ori.

PESTE 60% DIN STUDENŢII ROMÂNI VOR SĂ PLECE ÎN STRĂINĂTATE

Potrivit unui studiu efectuat în rândul a 998 de absolvenţi de facultate din România, 555 de studente şi 443 de studenţi, s'a constatat faptul că aceştia, consideră că beneficiază de o pregătire preponderent bună comparativ cu cea internaţională, însă le lipseşte în mare măsură experienţa practică. Dacă 1,7% au studiat sau participat la o practică în străinătate, 43% nu au putut acumula nici în ţară o astfel de experienţă, pe când 70% din absolvenţii din Germania au trecut în perioada studenţiei prin această etapă a practicii, iar mai mult de 20% au efectuat-o în străinătate. În ceea ce priveşte mobilitatea pentru un loc de muncă ulterior facultăţii, Românii au preferinţe bine conturate. În ciuda patriotismului s'a constatat că 61% sunt atraşi de construirea unei cariere în ţările vestice, în special în SUA. Pe de altă parte, s'a constatat că peste 80% din studenţi resping ideea de a lucra în Rusia, Ucraina, China sau Brazilia. Motivele principale pentru refuzul unei slujbe într'o astfel de ţară sunt: distanţa, bariera lingvistică şi diferenţele culturale.

UN NUMĂR DE 2300 DE SOLDAŢI AMERICANI STAŢIONAŢI ÎN ROMÂNIA ÎNCEPÂND DIN 2006

Anul viitor vor fi desfăşuraţi în România şi Bulgaria circa 5 mii de soldaţi americani. După cum a precizat vice-ambasadorul Statelor Unite în Bulgaria, Jeffrey Levine, circa 2.300 de soldaţi se vor afla în România şi circa 2.700 în Bulgaria.

Săptămâna aceasta preşedintele Traian Băsescu a anunţat că negocierile privind stabilirea unei baze americane în România sunt aproape încheiate.

ROMÂNIA A SCĂPAT DE CUTREMURUL CEL MARE!

România a scăpat de pericolul marelui cutremur care fusese deja preconizat de specialişti după 2006. Energiile scoarţei terestre au fost eliberate după catastrofalul seism din Pakistan. Şi asta în condiţiile în care cele două ţări se află pe aceeaşi placă tectonică.

Ceea ce este rău pentru unii poate fi bine pentru alţii. Spectrul unui mare cutremur, care era aşteptat în România după 2006, a dispărut. Cel puţin aşa a declarat directorul Institutului Naţional pentru Fizica Pământului, Gheorghe Mărmureanu.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

MARIUS OPREA: CEAUŞESCU L-A FĂCUT GENERAL SUB ACOPERIRE PE VOICULESCU

Istoricul şi jurnalistul Marius Oprea a susţinut ieri că, în opinia sa, autorităţile române şi serviciile secrete româneşti refuză să recunoască faptul că dictatorul Nicolae Ceauşescu poseda o arhivă proprie, similară celei deţinute de toţi ceilalţi lideri comunişti din Europa de Sud-Est. Istoricul a arătat că o astfel de arhivă conţine *"decrete unice"*, documente scrise de mână, prin care defunctul dictator îi ridica în grad pe ofiţerii care, sub o identitate secretă, slujeau regimul. *"Tot aici se află şi decretul prin care Nicolae Ceauşescu l-a făcut general sub acoperire pe Dan Voiculescu"*, a declarat Marius Oprea. Afirmaţia a fost făcută în cadrul unei dezbateri găzduite de Fundaţia Konrad Adenauer cu scopul de a sublinia necesitatea elaborării unui proiect de Lege a lustraţiei.

CRISTIAN TUDOR POPESCU SE PRONUNŢĂ PENTRU TRANSPARENTIZAREA SURSELOR DE FINANŢARE ALE TRUSTURILOR DE PRESĂ PENTRU PUBLIC

Preşedintele Clubului Român de Presă, Cristian Tudor Popescu, se pronunţă pentru transparentizarea surselor de finanţare ale trusturilor de presă pentru public. El spune însă că este nevoie de o lege în acest sens: *"Potrivit textului de Constituţie se spune că legea poate să oblige sau să impună instituţiilor, unităţilor mass-media transparentizarea surselor de finanţare. Poate, legea. Deci mai întâi trebue făcută o lege. Lucrul ăsta nu poate să-l ceară deocamdată nici o instituţie, nici măcar cea prezidenţială, pentrucă nu există o lege în acest sens. Apoi, acea lege poate să ceară lucrul acesta. Poate este o chestiune opţională. În ceea ce mă priveşte, ca preşedinte al Clubului Român de Presă, poziţia noastră fireşte că este deschisă total, se pot cunoaşte sursele de finanţare, e de dorit ca ele să fie ştiute, dar în ceea ce priveşte politica editorială a unui post, modul profesional în care evoluează el, eu cred că nu are nici o relevanţă sursa de finanţare atâta vreme cât ea nu contravine legilor fiscale, penale ale statului"*.

PESTE 70% DIN ORĂŞENI TRĂIESC LA LIMITA SUBZISTENŢEI

Cea mai importantă problemă cu care se confruntă locuitorii oraşelor autohtone este sărăcia, indicată de jumătate din respondenţii la studiul *"România urbană"* al Fundaţiei pentru o Societate Deschisă, care o indică ca fiind cea mai gravă problemă a familiilor lor. Astfel, 37% din orăşeni spun că veniturile lor le ajung doar pentru strictul necesar, iar alţi 37% declară că banii nu le ajung nici măcar pentru acest lucru. Doar 1% din intervievaţi afirmă că reuşesc să aibă tot ce le trebue, fără constrângeri.

PREŢURILE TERENURILOR AU CRESCUT CU PÂNĂ LA 70% ÎN ULTIMELE 18 LUNI

Preţurile terenurilor au crescut în ultimele 18 luni cu 60-70% datorită cererii mari de pe piaţă, determinată de profitabilitatea ridicată a acestui tip de investiţii, dar se vor stabiliza în viitor, se arată într'un raport realizat de compania CB Richard Ellis (CBRE). Potrivit CBRE, avansul preţurilor terenurilor se va stabiliza în următorii ani, rata medie de creştere fiind de 15-20% pentru fiecare an. Cea mai mare parte a ofertei de pe piaţa terenurilor localizate în oraşe este reprezentată de proprietăţile mici individuale, de până la 2.000 de metri pătraţi şi de proprietăţile fostelor obictive industriale, care au între 5.000 şi 20.000 de metri pătraţi.

Preţurile pentru terenurile din interiorul oraşelor sunt extrem de ridicate, respectiv între 700 şi 1.500 de euro pe metru pătrat, astfel că dezvoltatorii industriali şi rezidenţiali se orientează către zonele din afara Bucureştiului, unde preţurile de cumpărare sunt mai accesibile. În aceste zone, preţurile sunt de 30-50 de euro pe metru pătrat. De asemenea, zonele mai puţin dezvoltate, precum părţile de Est şi de Sud-Est, sunt ţinte pentru investitori, deoarece oferă preţuri mai mici.

Investitorii sunt interesaţi mai ales de loturile de teren de dimensiuni medii, de 1.500 metri pătraţi şi 3.000 metri pătraţi, situate în interiorul oraşului, pentru proiecte de spaţii de birouri şi rezidenţiale, în timp ce unii dintre aceştia caută suprafeţe mai mari, de până la 30.000-40.000 de metri pătraţi în afara Capitalei, pentru investiţii în sectorul industrial. Potrivit CBRE, preţurile terenurilor diferă în funcţie de mărime, de distanţa până la utilităţi, localizare etc. Astfel, în zona centrală a Capitalei, preţurile terenurilor destinate investiţiilor imobiliare sunt cuprinse între 800 şi 1.500 de euro pe metru pătrat. La periferia oraşului, preţurile sunt în funcţie de destinaţia finală.

Pentru investiţiile rezidenţiale terenurile au preţuri care variază între 40 de euro pe metru pătrat în zona de Sud şi 100 de euro pe metru pătrat în zona de Nord, iar cele pentru construcţiile industriale între 20 de euro pe metru pătrat în Sud şi 55 de euro pe metru pătrat în Nord. Terenurile pe care se vor dezvolta proiecte comerciale costă dela 35 de euro pe metru pătrat în zona de Sud a oraşului la 55 de euro pe metru pătrat în Nord. În afara oraşului, preţurile terenurilor sunt puţin mai reduse, între 15 euro pe metru pătrat în Sud şi 35 de euro pe metru pătrat în regiunea de Nord, pentru toate tipurile de proiecte ce urmează să se dezvolte după achiziţionare.

BĂSESCU VREA SĂ OBLIGE TRUSTURILE DE PRESĂ SĂ-ŞI DECLARE FINANŢAREA

Preşedintele Traian Băsescu este împotriva patronilor care-şi folosesc propriile trusturi media ca să-şi rezolve interesele personale. Adriana Săftoiu, consilier al preşedintelui, a declarat că Traian Băsescu vrea ca trusturile de presă să respecte Constituţia cu privire la declararea surselor de finanţare.

SIBIUL, CAPITALĂ CULTURALĂ EUROPEANĂ ÎN ANUL 2007, ÎN PRIM-PLAN LA TÂRGUL DE CARTE DELA FRANKFURT

Sibiul, capitală europeană în 2007, a fost în prim-plan la standul României dela Târgul de carte dela Frankfurt. Cu această ocazie a avut loc o discuţie, care s'a încheiat cu concluzia că nominalizarea Sibiului drept capitală culturală europeană în anul 2007 reprezintă un important capital de imagine pozitivă pentru România. Cei prezenţi şi-au putut face o primă impresie despre oraşul care se va afla peste doi în centrul atenţiei culturale.

Scriitorul german Martin Riehl a spus că oraşul, prin acest titlu de capitală europeană, îşi face o reclamă extraordinară şi atrage investitori, oameni de cultură, turişti. Evenimentul va fi un fel de nouă rampă de lansare a oraşului în centrul Europei.

DUPĂ INTEGRARE, COMPANIILE ROMÂNEŞTI CARE NU SE ADAPTEAZĂ VOR DA FALIMENT

Jonathan Scheele, şeful Delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti, a declarat că, după integrarea României în Uniunea Europeană, firmele româneşti care nu se vor adapta exigenţelor pieţei concurenţiale europene vor dispărea.

Diplomatul european a explicat că efectul pe care îl are corupţia asupra afacerilor din România este că unele companii, mai slabe decât altele, sunt avantajate, în timp ce firmele cele mai bune sunt dezavantajate pe piaţă.

Companiile *"bune"* vor rezista, cele *"rele"* nu, a atras atenţia Scheele, explicând că va exista o competiţie dură, iar firmele româneşti trebue să acţioneze acum, pentru a fi pregătite pentru această competiţie.

ROMÂNIA A PIERDUT O INVESTIŢIE ORIFLAME DE PÂNĂ LA 50 DE MILIOANE EURO

Producătorul suedez de cosmetice Oriflame intenţiona să investească între 35 şi 50 de milioane de euro pentru construirea unei fabrici în România, dar a preferat în cele din urmă Rusia din cauza taxelor şi impozitelor mari de pe piaţa românească. *"Au decis în final să investească la Moscova, pentrucă la noi taxele şi impozitele sunt foarte mari. Cu cât costurile investiţiei cresc, se majorează şi preţul produselor, care nu mai sunt competitive, şi nu poţi supravieţui cu o marjă de profit mică"*, a declarat Monica Tătoiu, directorul general al Oriflame România.

Ea a precizat că fabrica urma să fie construită pe un teren situat în partea de Nord a Bucureştiului, zonă în care se află şi sediul companiei. *"Am vândut terenul pe care urma să fie construită fabrica"*, a precizat Monica Tătoiu. Şi în Rusia, grupul suedez s'a lovit de birocraţie şi a amânat cu un an şi jumătate derularea proiectului. Astfel, producţia va începe în prima jumătate din anul 2006, termenul pe care compania şi-l propusese iniţial fiind sfârşitul anului 2004. Până în prezent, Oriflame a investit în România în jur de şase milioane de euro.

ROMÂNII SUNT NEMULŢUMIŢI DE NIVELUL DE TRAI, EDUCAŢIE ŞI CORUPŢIE

Suntem un popor de nemulţumiţi. Este concluzia ultimului sondaj de opinie, realizat în perioada Septembrie-Octombrie de institutul de sondare INSOMAR. Românii sunt nemulţumiţi de nivelul de trai, de banii pe care îi au în buzunar, dar şi de domenii precum educaţia sau combaterea corupţiei.

Trei sferturi din Români sunt nemulţumiţi de nivelul de trai. Aproape 80 la sută au o mare nemulţumire când vine vorba de banii pe care îi au de cheltuit. În privinţa serviciului, Românii sunt ceva mai mulţumiţi. Este vorba, evident, de cei care au un serviciu. Deşi sunt mulţumiţi de propria sănătate, Românii au o mare nemulţumire când vine vorba de activitatea Guvernului în privinţa Sănătăţii, în general.

Sentimentul este valabil şi în cazul unor domenii precum educaţia sau combaterea corupţiei. Cine e principal responsabil pentru actualul nivel de trai? Pe primele locuri sunt Guvernul, Parlamentul şi preşedintele. Poporul - pe locul 4. În privinţa stabilirii preţului la carburanţi, majoritatea consideră că statul ar trebui să intervină pentru fixarea acestui preţ. Aproape 16 la sută din Români cred că ar trebui să existe un impozit egal pentru toată lumea, indiferent de venit. Restul cred că impozitul ar trebui calculat în funcţie de venitul fiecăruia.

ROMÂNIA, PE LOCUL 70 LA LIBERTATEA PRESEI

România rămâne pe locul 70 în clasamentul mondial al libertăţii presei, realizat de organizaţia *Reporters sans frontieres*. Imediat după Congo şi înaintea Nigerului.

România a ocupat acelaşi loc ca şi anul trecut. Mai slab însă ca în 2003, când am fost plasaţi pe locul 60, şi mult mai slab decât în 2002, când ţara noastră s'a clasat pe locul 45.

Ungaria este pe locul 12, în creştere faţă de 2004, când a ocupat cea de-a 29-a poziţie. Alţi vecini, Bulgarii sunt pe locul 48, în cădere de pe poziţia 36. Interesantă este situaţia din Statele Unite, care coboară 20 de locuri, până pe poziţia 44, în special din cauza încarcerării jurnalistei dela *The New York Times*, Judith Miller, şi din cauza măsurilor juridice care nu ajută la protejarea surselor.

Pe ultimele locuri ale clasamentului figurează Coreea de Nord (167), Eritreea (166) şi Turkmenistan (165). *"În aceste ţări, presa privată nu există, iar libertatea de expresie este nulă"*, au declarat reprezentanţii *Reporters sans frontieres*.

"Jurnaliştii dela canalele de informare în masă oficiale nu fac altceva decât să promoveze propaganda de stat. Orice abatere dela acest lucru este în mod sever reprimată".

Pe primele locuri figurează, ca şi în 2004, ţările Europei de Nord şi vestice: Danemarca, Finlanda, Irlanda, Islanda, Norvegia şi Olanda.

SĂNĂTATEA DINŢILOR LA ROMÂNI LASĂ MULT DE DORIT

Preşedintele Colegiului Medicilor Dentişti din Bucureşti, Alexandru Brezoescu, susţine că igiena orală a Românilor şi, implicit, sănătatea dinţilor acestora lasă mult de dorit. În plus, numărul mic de medici stomatologi şi subfinanţarea cronică a acestei părţi a sănătăţii împiedică asigurarea de servicii medicale de specialitate pentru fiecare asigurat în parte.

"Situaţia este mai bună în mediul rural decât în cel urban. Dar ne confruntăm cu probleme mari din cauza subfinanţării, întrucât ni se alocă doar 0,9% din bugetul Casei Asigurărilor Sociale de Sănătate. Este imposibil să asigurăm o sănătate bună a dinţilor Românilor cu aceşti bani. În plus, numărul dentiştilor este la jumătate din necesar", a declarat Brezoescu.

În România, sunt la nivel naţional aproximativ 11.500 de medici stomatologi, din care 3.800 îşi practică meseria numai în Bucureşti.

JUMĂTATE DINTRE ROMÂNI CRED CĂ ROMÂNIA MERGE ÎNTR'O DIRECŢIE GREŞITĂ

Cei mai mulţi dintre Români cred că România merge într'o direcţie greşită (51,12%), arată un sondaj de opinie efectuat în perioada 5-12 Octombrie de Grupul de Studii Sociale 2000, la comanda Multimedia Political Communication. În plus, a crescut numărul celor care cred că trăiesc mai prost acum faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut şi care nu văd o posibilitate reală de redresare a situaţiei în viitor.

ROMÂNIA, PRINTRE CODAŞELE EUROPEI ÎN EFORTURILE ANTICORUPŢIE ÎN 2005

România este ultima ţară dintre cele candidate sau membre ale Uniunii Europene în ceea ce priveşte capacităţile de combatere a corupţiei, potrivit unui studiu elaborat de Transparency International şi dat publicităţii de filiala română a organizaţiei.

Activiştii organizaţiei apreciază că, în România, 2005 a reprezentat un eşec în lupta anticorupţie.

ALIANŢA DA CONTINUĂ SĂ PIARDĂ DIN POPULARITATE

Intenţiile de vot în favoarea Alianţei Dreptate şi Adevăr - PNL-PD, au scăzut la 44 la sută, cel mai jos nivel de anul acesta înregistrat de sondajele de opinie efectuate de Centrul de Sociologie Urbană şi Regională (CURS).

În schimb, acelaşi sondaj creditează PSD cu cel mai bun scor de anul acesta – 31 la sută, urmat de PRM – 11 la sută – de asemenea cel mai bun scor înregistrat în 2005, în timp ce UDMR este creditată cu 5 la sută din intenţiile de vot. Nici un alt partid nu înregistrează intenţii de vot peste 5 la sută, care este pragul naţional de intrare în Parlament.

Traian Băsescu, cel mai popular, dar în scădere

În ceea ce priveşte personalităţile politice, preşedintele Traian Băsescu continuă să se afle în frunte, cu 60 la sută opinii favorabile, o scădere de 11 procente faţă de luna Iunie. El este urmat de liderul PSD, Mircea Geoană, cu 55 la sută (-5 la sută), primul ministru, Călin Popescu Tăriceanu, 42 la sută (-15 la sută), preşedintele Partidului Democrat, Emil Boc, 37 la sută (-5 la sută), liderul PRM, Corneliu Vadim Tudor, 34 la sută (+2 la sută), urmaţi de Gheorghe Ciuhandu (Partidul Popular Creştin Democrat), Cozmin Guşă (Partidul Iniţiativa Naţională), Dan Voiculescu (Partidul Conservator), George Becali (Partidul Noua Generaţie), Bela Marko (UDMR), toţi cu scoruri de încredere cuprinse între 19 şi 21 la sută.

În ceea ce priveşte structura Parlamentului, 53 la sută dintre cei chestionaţi se pronunţă în favoarea trecerii la unicameralism, 7 la sută doresc păstrarea structurii actuale, 25 la sută doresc păstrarea unui Parlament bicameral, dar cu un număr redus de membri, iar 15 la sută nu ştiu sau nu se pronunţă.

În ceea ce priveşte modul de alegere a parlamentarilor, 52 la sută preferă scrutinul uninominal, 15 la sută doresc păstrarea sistemului actual, de listă, 18 la sută se pronunţă pentru un sistem mixt – uninominal şi de listă, în timp ce 15 la sută nu ştiu sau nu dau un răspuns.

Sondajul CURS a chestionat alegătorii şi în legătură cu existenţa unei legi a controlului averilor ce nu pot fi justificate – 80 la sută pentru, 10 la sută împotrivă, reducerea TVA la alimentele de bază – 84 la sută favorabil, 6 la sută defavorabil, o lege care să favorizeze capitalul românesc – 64 la sută pentru, 10 la sută împotrivă şi sprijinirea de către Guvern a întreprinderilor româneşti care fac exporturi – 69 la sută favorabil, 11 la sută defavorabil.

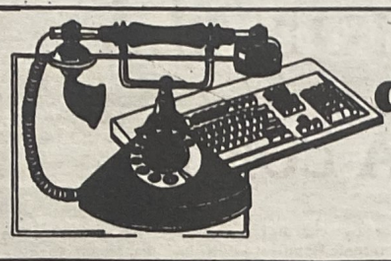

din cele 3 colţuri ale lumii

Summit-ul UE, crucial pentru preşedinţia Marii Britanii

Au început la Hampton Court, lângă Londra, lucrările summit-ului Uniunii Europene la care, potrivit cotidianului britanic *"The Times"*, sunt aşteptate discuţii aprinse pe teme care, în ultimele săptămâni, oficiali europeni, presa europeană le-au comentat sub toate aspectele posibile şi imposibile. Un loc preferenţial l-au ocupat, însă, în ultimele zile, eforturile lui Blair de a-şi convinge partenerii din Uniune să fie de acord cu agenda concepută de el, axată pe reformarea Uniunii. În acest scop, el nu s'a dat înapoi dela a face concesii, fie ele şi parţiale, mai ales Franţei, în chestiuni la care până acum nici nu concepea să facă vreun rabat. Căci, potrivit ziarului *"The Times"*, acest summit va cântări mult la evaluările dela finele anului privind rezultatele Preşedinţiei britanice a UE.

Problema cheie şi cel mai greu de soluţionat pentru majoritatea membrilor UE este realizarea până la finele anului a unui acord asupra bugetului Uniunii pe 2007 - 2013, chestiune în care opoziţia cea mai puternică o formulează Franţa, ca şi alţi contribuabili la buget, faţă de rabatul de care a beneficiat Marea Britanie.

Pentru a mai calma Franţa, Blair a anunţat că este de acord cu propunerea de a se crea un *"fond special al globalizării"*, menit să vină în ajutorul muncitorilor europeni în competiţia cu China şi India, ale căror mărfuri au invadat pieţele lumii. Blair spera ca, în schimb, Franţa să accepte formula britanică a bugetului, care presupune o reducere a subvenţiilor agricole şi orientarea unor fonduri mai mari spre educaţie şi cercetare. Mai greu va fi cu Germania, Olanda sau Suedia, mari contribuabili la buget, care cer suspendarea totală a rabatului de care beneficiază Londra. Greu de convins va fi Germania şi în cazul fondului special al globalizării, întrucât Berlinul, ca şi alţi membri ai UE, consideră că utilizarea lui este greu de controlat. Suedia se opune creării fondului pe motiv că el va fi folosit la stimularea celor ce nu reuşesc sau nu muncesc.

În ultimele zile, premierul Blair a depus eforturi pentru a da o altă configuraţie agendei summit-ului, punând accentul pe modernizarea UE, pe modalităţile în care Uniunea va face faţă provocărilor globalizării şi nu pe bugetul Uniunii. *"Ceea ce sperăm să realizăm la Hampton Court"*, declară purtătorul de cuvânt al lui Tony Blair, *"este un consens strategic asupra orientării Europei în următoarele luni"*, ţintă care în opinia analiştilor va fi greu, dacă nu imposibil de atins. Comisia Europeană, la rândul ei, în colaborare cu Downing Street, a pregătit, în vederea summit-ului, un studiu în care este subliniată necesitatea urgentă a reformării UE, poziţie exprimată şi de preşedintele Comisiei, Manuel Durao Barroso.

Studiul, intitulat *"Valorile europene în lumea globalizată"*, avertizează că *"creşterea economică în ţările europene s'a diminuat, şomajul structural este foarte mare, inegalităţile sociale se accentuează, iar succesul economic, viabilitatea financiară, sistemul social european - pensiile, asistenţa socială, sănătatea - sunt puse sub semnul întrebării"*.

Printr'o declaraţie publicată în 26 de cotidiane europene, preşedintele Franţei a respins cu vehemenţă ideea unei Europe liberale, afirmând că *"Franţa nu va accepta niciodată să vadă Europa redusă la o simplă zonă a liberului schimb"*, model reproşat în special lui Tony Blair. Vorbind despre o gravă criză a încrederii în proiectul european, datorită eşecului Constituţiei Europene, Chirac a lansat apelul pentru *"găsirea forţei unui nou impuls"*, căci, explică acesta, *"Europa nu se poate opri când restul lumii grăbeşte pasul"*. Modelul Europei, în viziunea preşedintelui francez, este *"economia de piaţă de tip social"*.

IRAK: O FEDERAŢIE SAU O DEZINTEGRARE VIOLENTĂ?

Pe tot cuprinsul Irakului, oamenii au început să se teamă că societatea în care trăiesc începe să se dezintegreze. *"Majoritatea populaţiei rezistă apelurilor de a pune mâna pe arme împotriva unui alt grup etnic şi religios"*, declara un oficial al Administraţiei Bush al cărui portofoliu include situaţia din Irak. Cu toate acestea, insurgenţii sunniţi, în încercarea lor de a preveni o dominaţie politică şiită, ucid un număr mare de Şiiţi. Pe de altă parte, miliţiile şiite şi batalioanele morţii rezistă acestor atacuri. Nu puţini civili care sunt prinşi în mijlocul acestui conflict se grăbesc să părăsească zonele periculoase, refugiindu-se în zone mai sigure, semnalează Scot Johnson, Babak Dehghanpisheh şi Michael Hastings, în *Newsweek*.

"Este un război civil nedeclarat", este de părere Hussein Ali Kamal, şeful serviciilor de informaţii din cadrul Ministerului irakian de Interne. Potrivit celor trei autori, rezultatul acestor conflicte şi viitorul Irakului ca stat unitar este foarte posibil să depindă de votul naţional organizat recent. La 15 Octombrie, Irakienii vor decide în cadrul unui referendum, *"orchestrat"* de SUA, dacă vor accepta Constituţia propusă de Adunarea Naţională. Pe de altă parte, mulţi se tem că, chiar dacă Constituţia va fi aprobată în modul în care Washingtonul şi-l doreşte, ea nu va face decât să accentueze procesul de dezintegrare al ţării.

De altfel, un raport confidenţial al Naţiunilor Unite, datat 15 Septembrie şi obţinut de *Newsweek*, avertizează asupra faptului că noua Constituţie irakiană este un *"model pentru divizarea teritorială a statului"*. De asemenea, în depoziţia făcută în faţa Congresului American, generalul George Casey, comandantul forţelor coaliţiei din Irak, semnala faptul că ocupaţia americană ar putea dura mai mult, deoarece Constituţia nu *"a ieşit ca exprimând unitatea naţională aşa cum ne'am fi dorit"*.

Alţii sunt de părere că Irakul poate rezista şi în varianta uniunii federale. Ceea ce este însă indiscutabil este că societatea irakiană se destramă. Nu este vorba doar de Şiiţii care preferă să plece din locurile în care au trăit până acum, pentru a se refugia printre ai lor ci şi că mulţi Sunniţi, înspăimântaţi de miliţiile şiite, fug din zonele şiite. Anul trecut, mii de familii sunnite au părăsit Basra, de teama miliţiilor şiite care controlează partea sudică a oraşului.

Pentru Mahmoud Othman, un membru kurd al Adunării Naţionale, situaţia actuală este deosebit de primejdioasă. *"Nu ne'am mai confruntat cu această situaţie nici măcar în timpul lui Saddam... Ceea ce se întâmplă este extrem de periculos"*, declara el.

După doi ani şi jumătate de haos, pentru mulţi Irakieni, singurul loc unde pot avea puţină siguranţă este propriul trib sau propria sectă, în condiţiile în care unul după altul, guvernele centralizate au eşuat în a stabili ordinea. În plus, după doi ani de antrenamente, noua Armată Irakiană nu are decât un singur batalion independent, totalizând aproape 500 de soldaţi. De altfel, în mod nesurprinzător, miliţiile şi aşa-zişii *"seniori ai războiului"* au început să preia controlul asupra situaţiei din Irak. De fapt, în prezent, notează semnatarii articolului, pe teritoriul irakian operează mai multe miliţii şiite, deseori luptându-se între ele pentru avantaje administrative şi politice. De asemenea, atât etnicii sunniţi cât şi cei şiiţi se tem să meargă în Nordul dominat de Kurzi, etnie care numără 75.000 de persoane.

Pe de altă parte, apreciază cei trei jurnalişti, nu este clar dacă acest reviriment al adeziunilor etnice va duce la o dezintegrare naţională, având în vedere că Irakienii au o experienţă limitată ca naţiune, de doar 80 de ani. Majoritatea acestor ani au fost extrem de neplăcuţi pentru Irakieni: 12 ani de dominaţie colonială britanică, un interludiu de monarhie şi apoi mai mulţi conducători brutali, culminând cu cei treizeci de ani de coşmar ai dictaturii lui Saddam Hussein şi ai partidului sunnit Baas. Ceea ce se întâmplă acum, se apreciază în articol, este în parte o întoarcere la descentralizarea ce a caracterizat odată Mesopotamia, unde centrele de influenţă se construiau în jurul marilor aşezări urbane (Basra, Bagdad şi Mosul), după cum crede vicepreşedintele irakian Adel Abdel Mehdi că se va întâmpla după ce va fi aprobată noua Constituţie irakiană. *"Un sistem descentralizat a funcţionat în această parte a lumii de mii de ani"*, crede acesta. *"Irakul ar putea deveni asemenea Emiratelor Arabe Unite, fiecare stat având propria sa politică de investiţii, propriile sale taxe etc."*

Chiar şi aşa, oficialii americani au rămas perplecşi când, în luna August a acestui an, cel mai influent politician şiit, Abdul Aziz al-Hakim, a cerut pentru Şiiţi aceleaşi drepturi care au fost oferite Kurzilor şi s'a gândit să creeze o regiune controlată de Şiiţi în Sudul Irakului, în condiţiile în care o astfel de zonă ar fi extrem de susceptibilă de a deveni un aliat puternic al Iranului. În plus, în cel mai rău caz, noua Armată Irakiană antrenată de SUA ar putea deveni, având în vedere componenţa sa predominant şiită, o viitoare armată a Şiiţilor. La acestea ar mai trebui adăugat faptul că oficialii americani sunt convinşi că agenţi ai serviciilor de informaţii iraniene sunt infiltraţi la cel mai înalt nivel al politicii din Irak.

Împotriva puterii şiite, cei mai mulţi Sunniţi cred că singura cale de a i se opune este insurgenţa şi, din acest motiv, responsabilii americani se tem că susţinerea Sunniţilor faţă de insurgenţi nu va înceta prea curând. În plus, dacă Constituţia va fi aprobată, Sunniţii se vor simţi şi mai dezavantajaţi, iar dacă aceasta va fi respinsă cu o majoritate de două treimi în trei regiuni, aşa cum declară legea, insurgenţii şi-ar putea-o adjudeca drept un succes.

Ceea ce este clar e că Administraţia Bush este extrem de îngrijorată, astfel încât mulţi se întreabă dacă ţara pe care a *"eliberat-o"* George W. Bush va mai fi acolo după ce trupele americane îşi vor fi dus la bun sfârşit misiunea.

Uniunea Europeană îşi pierde credibilitatea în rândul propriilor cetăţeni

Cetăţenii statelor din Uniunea Europeană sunt tot mai sceptici în legătură cu avantajele statutului de membru. Nereuşitele din ultima perioadă au adâncit sentimentul de neîncredere. Eşecul ratificării Tratatului constituţional în Franţa şi Olanda, interminabilele certuri pe tema bugetului şi viziunile diferite privind viitorul UE îi determină pe tot mai mulţi europeni să-şi piardă încrederea în eficienţa Uniunii. Conform unui sondaj făcut în cinci dintre cele mai mari ţări membre UE, publicat de *"Le Monde"*, numărul celor care se consideră dezavantajaţi de statutul de membru este mai mare decât numărul celor care apreciază apartenenţa la Uniune. Şi cum întotdeauna totul porneşte dela bani, factorul economic constituie principalul motiv al pesimismului. O majoritate covârşitoare consideră că apartenenţa la UE le-a adus preţuri mai mari - 83 la sută în Germania, 82 la sută în Spania, 80 la sută în Polonia, 72 la sută în Franţa şi 56 la sută în Marea Britanie.

Francezii - campionii euroscepticismului

Francezii apreciază în proporţie de 41 la sută că viaţa lor nu este mai bună datorită apartenenţei la UE. Doar 22 la sută cred contrariul. În Germania, situaţia este ceva mai echilibrată, dar predomină euroscepticismul (34 la sută creditează UE pentru calitatea vieţii, în timp ce 33 la sută o pun pe seama altor factori). Nici Polonezii nu consideră că viaţa lor este mai bună în UE. Doar 18 la sută cred asta, faţă de 33 la sută care susţin contrariul.

Spaniolii şi Britanicii sunt cei mai mulţumiţi

Spaniolii se disting în sondaj prin faptul că o majoritate de 57 la sută consideră că viaţa lor este mai bună mulţumită apartenenţei la UE, doar 13 la sută pronunţându-se împotriva acestei afirmaţii. Şi în Marea Britanie predomină sentimentul că au o viaţă mai bună datorită Uniunii (33 la sută contra 24 la sută). În schimb, aproape jumătate din Britanici - 48 la sută - îşi simt ameninţate identitatea şi cultura naţională de legaturile prea strânse cu Europa. Doar Spaniolii apreciază că implicarea lor europeană i-a făcut mai puternici.

Dezastrele recente - pură coincidenţă sau semn al sfârşitului lumii

Valurile seismice din Decembrie 2004, uraganul Katrina şi cutremurul din Asia de Sud - întreaga lume a fost lovită în ultimele nouă luni de o serie de catastrofe, o pură coincidenţă, în opinia cercetătorilor, dar, pentru alţii, un semn al sfârşitului lumii, comentează *AFP*. Pentru televanghelistul ultraconservator american Pat Robertson, seria macabră anunţă sfârşitul lumii şi întoarcerea iminentă a lui Christos. *"Astfel de dezastre încep să se înregistreze cu o frecvenţă uimitoare"*, a declarat el recent.

Fondator al Coaliţiei creştine, care a afirmat că *"sfârşitul lumii"* va fi precedat de mişcări politice şi catastrofe geologice, el a interpretat recentele evenimente ca semnale de avertisment. Referindu-se la Biblie, Robertson a reamintit că este scris că *"într'o zi Christos va reveni pentru a marca începutul unei noi ere"*. *"Înainte ca această nouă eră să înceapă, vor fi zile grele, care se vor asemăna cu suferinţa unei mame chiar înainte de a da naştere"*, a adăugat el.

Acest carismatic pastor baptist, foarte cunoscut în Statele Unite, este şi un influent om de afaceri, el înfiinţând un post de televiziune, Christian Broadcasting Network. Robertson atacă frecvent comunismul şi islamismul. Profeţiile biblice care evocă sfârşitul lumii sunt sursa a numeroase teorii în care catastrofele naturale sunt puse pe seama lui Dumnezeu. Evanghelia după Matei spune, redând vorbele lui Christos către discipolii săi, că apocalipsa va fi precedată de cutremure. Cele circa 217.000 de persoane care au murit în urma valurilor seismice dela 26 Decembrie 2004, provocate de un cutremur puternic, intră, ca şi seismul produs în Asia de Sud, în această categorie. Dar alţii iau în considerare toate catastrofele naturale, cum ar fi uraganul Katrina, soldat cu 1.200 de morţi în Statele Unite. *"Este un avertisment pentru ceea ce se va întâmpla pe Pământ, iar oamenii trebue să se căiască până nu este prea târziu"*, afirma pastorul Mark Hitchcock pe site-ul creştin fundamentalist *"Left Behind Prophecy Club"*.

Oamenii de ştiinţă nu susţin aceste afirmaţii. Geologii au declarat de multe ori că recentele catastrofe nu sunt mai numeroase ca înainte, dacă sunt analizate mai multe secole. *"Nu este decât pură coincidenţă"*, a explicat profesorul Chan Lung San, expert în geologie la Universitatea din Hong Kong. *"Nu există nici o legătură între ele. Astfel de evenimente geologice şi meteorologice sunt independente unele de altele"*, a subliniat el.

POLITICĂ INTERNAŢIONALĂ

ISLAMUL, ÎN CUCERIREA LUMII

Dezvăluiri: în Noembrie 2001, în cursul unei percheziţii, anchetatorii elveţieni descoperă *"Proiectul"*, adică o ambiţioasă strategie menită să *"instaureze domnia lui Allah"* pe întregul Pământ, scrie *Le Temps*, editat la Geneva. Semnatarul articolului este şi cel care publică - pentru prima dată - *"Proiectul"*, în cartea sa, intitulată *"La conquete de l'Occident"* (Cucerirea Occidentului), ce a fost pusă în vânzare în librăriile din ţara Cantoanelor în Octombrie.

Este, oare, posibil ca dezvoltarea islamismului în lume, din ultimii 20 de ani, să fie - cel puţin parţial - produsul unei strategii oculte, a unui plan deliberat de cucerire a puterii? Aceasta este întrebarea politic incorectă pe care o pune uimitoarea descoperire făcută de poliţiştii elveţieni în timpul unei percheziţii efectuate în apropiere de Lugano, în luna Noembrie a anului 2001.

Atunci, anchetatorii pun mâna, în vila lui Youssef Nada - un bancher egiptean pe care autorităţile americane îl acuză de sprijinirea terorismului -, pe un document uimitor, rămas secret timp de aproape două decenii: *"Proiectul"*, un text strategic a cărui ambiţie supremă este *"să instaureze domnia lui Allah pretutindeni în lume"*.

Ancheta penală iniţiată împotriva lui Youssef Nada, care conducea - din momentul creării ei, în 1988 - Banca Islamică Al-Taqwa din Lugano, a fost clasată în Mai a.c.. Dar bancherul arab, care a negat că ar avea vreo legătură cu terorismul, a recunoscut că a fost - timp de mai mulţi ani - unul dintre principalii lideri ai ramurii internaţionale a Fraţilor Musulmani, unul dintre cele mai importante grupuri islamiste contemporane. Fondată în Egipt, în 1928, Organizaţia Fraţilor Musulmani a dat naştere unei ample *"Mişcări islamice"* inspirate de ideile sale, care reprezintă, astăzi, principala forţă din lume ce se revendică dela islamism.

"Proiectul" este un text de 14 pagini, datat Decembrie 1982, care începe cu următorul pasaj: *"Acest raport prezintă o viziune globală a unei strategii internaţionale pentru politica islamică. Potrivit liniilor sale directoare, şi în acord cu ele, politicile islamice locale sunt elaborate în diverse regiuni"*.

Documentul preconizează *"studierea centrelor de putere locale şi mondiale, şi posibilităţile plasării lor sub influenţă"*, *"intrarea în contact cu orice nouă mişcare angajată în jihad oriunde s'ar afla aceasta pe Glob"*, *"crearea celulelor jihadului în Palestina"* şi *"alimentarea sentimentului de ranchiună faţă de Evrei"*. Toate acestea, în scopul *"coordonării acţiunii islamice într'o singură direcţie pentru (...) consfinţirea puterii lui Dumnezeu pe pământ"*.

Anchetatorii elveţieni care au studiat dosarul Al-Taqwa au consacrat mai multe analize *"Proiectului"* şi semnificaţiei lui. Un document confidenţial al *"Task Force"* (forţei de intervenţie) antiteroriste create după atentatele din Statele Unite din 11 Septembrie 2001 evocă, astfel, *"un text fundamental pentru înţelegerea obiectivelor pe termen lung ale Fraţilor (Musulmani)"*: *"Intitulat Proiectul, acest document descrie amănunţit strategia avută în vedere pentru asigurarea unei influenţe crescânde a Confreriei asupra lumii musulmane. În el se stipulează că (Fraţii Musulmani) nu trebue să acţioneze în numele Confreriei, ci să se infiltreze în organismele existente. Astfel, ei nu pot fi reperaţi şi, apoi, neutralizaţi."*

Un al doilea raport al anchetatorilor din Confederaţia Elveţiană afirmă că *"Proiectul"*, şi alte documente descoperite acasă la Youssef Nada, *"confirmă rolul jucat de Fraţii Musulmani atât în inspirarea cât şi în sprijinirea - directă ori indirectă - a Islamului radical în lumea întreagă"*.

În această optică, *"Proiectul"* a putut juca un rol în crearea de către Fraţii Musulmani şi continuatorii lor a unei reţele de instituţii religioase, educative şi caritabile în Europa şi în Statele Unite ale Americii. Într'adevăr, *"Proiectul"* preconizează *"construirea instituţiilor sociale, economice, ştiinţifice şi medicale, şi penetrarea în domeniul serviciilor sociale pentru a intra în contact cu poporul"*.

În acest scop, trebue *"studiate diversele vecinătăţi politice şi probabilităţile reuşitei în fiecare ţară"*. Un responsabil occidental care l-a studiat, descrie *"Proiectul"* ca pe *"o ideologie totalitară de infiltrare, care, în cele din urmă, reprezintă cel mai mare pericol pentru societăţile europene"*: *"Proiectul va fi un pericol peste zece ani, spune el; vom asista la apariţia, în Europa, a revendicării unui sistem paralel, crearea unor <Parlamente musulmane>, ceea ce există deja în Marea Britanie... Atunci, va începe distrugerea lentă a instituţiilor noastre, a structurilor noastre"*. În opinia acestui funcţionar, care a cerut să nu îi fie citat numele, *"Proiectul"* nu este un simplu text de reflecţie, ci o *"foaie de parcurs"*, unele dintre elementele ei fiind deja puse în aplicare în lumea reală: în principal, ea prefigurează începutul ghrilei împotriva Israelului în teritoriile palestiniene ocupate, şi sprijinul acordat, în ultimii ani, de către Fraţii Musulmani mai multor grupuri islamiste armate diverse, din Bosnia şi până în Filipine.

Descoperirea *"Proiectului"* ridică şi numeroase întrebări care, deocamdată, rămân fără răspuns. Identitatea autorului său, de exemplu, rămâne necunoscută. Youssef Nada, care a fost gardianul *"Proiectului"* timp de aproape 20 de ani, le-a spus anchetatorilor elveţieni doar că nu el este acela care a scris acest text. Contactat în mai multe rânduri de ziarul *Le Temps*, editat la Geneva, el a sfârşit prin a afirma că documentul a fost redactat de *"cercetători islamici"*, dar că nu reprezintă o poziţie oficială a Fraţilor Musulmani. *"Eu nu sunt de acord decât cu 15 sau 20 la sută din acest text"*, afirmă el. Şi atunci, de ce l-a ţinut în casa lui?, a fost întrebat. *"Nu ştiu. Ar fi trebuit să îl arunc."*

Importanţa *"Proiectului"* ţine atât de istoria sa şi cea a bărbaţilor care îl înconjoară - cât şi de conţinutul lui. Originile sale intelectuale se situează în anii 1960, când *"teoreticianul-şef"* al Fraţilor Musulmani, Said Ramadan, se refugiază la Geneva. În Septembrie 1964, ziarul său *El Muslimoun* publică un text ce face un apel pentru începerea unui *"război ideologic"* împotriva Occidentului. Se punea, atunci, problema de a da o replică la crearea statului Israel, considerată de către islamişti un element al unui vast complot împotriva religiei musulmane şi a credincioşilor săi: *"De aceea suntem convinşi că acest plan ideologic elaborat trebue să fie parat de un plan ideologic la fel de elaborat, şi că trebue să se răspundă atacurilor sale ideologice, războiului său ideologic, cu un război ideologic"*.

Articolul face referire explicită la *"Protocolul înţelepţilor din Sion"*, un document fabricat de poliţia ţaristă şi care descrie o conspiraţie evreiască pentru dominarea lumii. Deşi este vorba de un fals, acest text antisemit continuă să fie luat în serios în mediile islamiste.

În luna August a acestui an, cotidianul american *The Wall Street Journal* dezvăluia faptul că *"Protocolul"* a fost citat în cursul unei recente şedinţe a Consiliului European pentru Fatwe (edicte religioase) şi Cercetare (CEFR), un organism menit să-i consilieze pe musulmanii din Europa în viaţa lor de zi cu zi. Potrivit unui participant la reuniune, *"Protocolul"* demonstrează existenţa unui complot evreiesc menit să distrugă valorile morale ale familiilor musulmane. Se înţelege că, animaţi de asemenea idei, islamiştii au dorit să reacţioneze prin elaborarea propriului *"Proiect"*.

Maestrul spiritual al Consiliului Fatwelor, Yousouf Al-Qaradawi, era unul dintre principalii acţionari ai Băncii Al-Taqwa din Lugano. Fără îndoială, el este cel mai popular predicator islamist din Europa şi din lumea arabă, iar unele dintre ideile sale se înscriu pe linia *"Proiectului"*. Astfel, într'un text publicat în 1990, el propunea dezvoltarea prezenţei Mişcării islamice în cadrul *"grupurilor jihadului"*, pentru eliminarea *"tuturor influenţelor străine"* de meleagurile Islamului, din Maroc până în Indonezia.

În pofida acestor asemănări ideologice evidente, ca şi a legăturilor istorice cu acest document a unor mari gânditori din rândul Fraţilor Musulmani, istoria recentă a islamismului nu se rezumă doar la *"Proiect"*. Iar expansiunea Islamului în Occident, în cursul ultimelor decenii, nu a fost planificată de nimeni: ea rezultă din stabilirea progresivă a unor imigranţi musulmani în Europa şi în Statele Unite. Continuatorii Fraţilor Musulmani au ştiut, însă, să profite de această evoluţie pentru a deschide un nou spaţiu pentru acţiunea şi ideile lor. Obiectivul lor declarat a fost - întotdeauna - *"protejarea"* comunităţilor musulmane de *"vârtejul ideilor materialiste ce prevalează în Vest"*, potrivit şeicului Al-Qaradawi.

Departe de acest discurs convenţional, *"Proiectul"* oferă o mărturie despre ideile disimulate şi obiectivele ascunse ale Mişcării islamice, în momentul în care aceasta din urmă încearcă să îşi mărească influenţa asupra comunităţilor musulmane din Occident.

LOCUL RUSIEI ÎN MAREA STRATEGIE A CHINEI

Peste câteva deceniI, China va depăşi toate celelalte ţări în ceea ce priveşte anvergura economiei şi va ocupa, pe plan mondial, locul care îi aparţinuse până la mijlocul secolului al XIX-lea. Tot către acea dată, poporului chinez i se promite un nivel de bunăstare identic cu cel al populaţiei din ţările mediu dezvoltate ale Occidentului. Ce rol îi revine Rusiei în această mare strategie a Chinei?, se întreabă cotidianul rus *Vremea Novostei*.

Un fundament obiectiv al parteneriatului strategic dintre cele două ţări îl constituie şi interesele lor comune de lungă perspectivă, scrie cotidianul rus. În primul rând - nevoia acută într'o pace solidă şi într'o consecventă dezvoltare pe termen lung. Din acest punct de vedere, poziţia geopolitică a Rusiei este extrem de importantă. Din vremuri străvechi şi până în ziua de azi, elaboratorii geopoliticii chineze au văzut tocmai în anturajul strategic cea mai mare ameninţare. Acest lucru ne permite să înţelegem importanţa care se conferă sprijinirii securităţii de-a lungul graniţei imense pe care China o are cu Rusia. Nu trebue trecut cu vederea nici potenţialul de exploatare *"prin tranzit"* a teritoriului rusesc, ca modalitate de legătură între China şi Europa.

Pentru China, Rusia reprezintă interes în primul rând în calitate de furnizor de combustibili şi în calitate de piaţă de desfacere. Colaborarea în domeniul energetic este considerată de ambele ţări drept unul dintre paşii importanţi în direcţia consolidării cooperării strategice. China mizează pe obţinerea unor cantităţi majorate de petrol dinspre Rusia, în scopul de a-şi diversifica importurile şi, în acest fel, de a-şi slăbi dependenţa faţă de livrările dinspre Orientul Mijlociu. Perspective la fel de mari au şi livrările de gaz rusesc spre China. Se elaborează un plan de colaborare de lungă durată în ceea ce priveşte exploatarea pădurilor, fapt ce presupune inclusiv construcţia în Rusia a unor întreprinderi de prelucrare totală a lemnului. În acelaşi timp, ambele părţi recunosc necesitatea de a modifica în mod calitativ structura colaborării economice ruso-chineze, în special prin majorarea cotei pe care o reprezintă în volumul comun al comerţului bilateral mărfurile cu o valoare adăugată ridicată.

Perspective extrem de favorabile se deschid pentru colaborarea dintre anumite regiuni învecinate ale Rusiei şi Chinei. Guvernul rus este gata să acorde o atenţie sporită dezvoltării Extremului Orient al Federaţiei Ruse. Concomitent cu noul curs pe care autorităţile chineze l-au adoptat în vederea lichidării subdezvoltării Chinei de Nord-Est, acest lucru creează premize favorabile pentru o dezvoltare comună a acestor teritorii, inclusiv pe calea atragerii în Rusia de mari investiţii chineze şi pe cea a colaborării, pe bază de contract, cu muncitori chinezi. Cu toate acestea, tendinţa de a participa la procesele integraţioniste este la ora actuală cu mult mai pronunţată la China decât la Rusia. Şi din acest punct de vedere, experienţa şi sprijinul chinez vor fi valoroase pentru economia rusă.

În documentele despre parteneriatul strategic ruso-chinez se subliniază că acesta nu este îndreptat împotriva unei terţe părţi evidenţiază cotidianul rus Cu toate acestea, este evident că nişte relaţii stânse le permit ambelor părţi să facă faţă cu mai mult succes presiunii externe ce se exercită asupra fiecăreia în parte. China are nevoie de sprijinul Rusiei pentru a soluţiona problema Taiwanului, în timp ce pentru Rusia sprijinul Chinei este important în vederea asigurării unui rol dominant în spaţiul postsovietic.

Extrem de importante sunt eforturile comune ale celor două părţi în lupta împotriva terorismului internaţional şi a separatismului. Notorie este şi cooperarea dintre Beijing şi Moscova în Asia Centrală. Nici China, nici Rusia nu sunt interesate în aceea ca posibilul vacuum de putere din regiune să fie complinit cu forţe ostile amberor părţi.

Obiectivele strategice pe care şi le trasează Beijingul nu contravin Moscovei. Rusia nu are nici un motiv să se teamă de concurenţa Chinei. Securitatea Chinei nu numai că nu contravine securităţii Rusiei, ci dimpotrivă, o poate consolida. Pentru aceasta, Rusia trebue doar să înţeleagă corect esenţa obiectivelor strategice ale Chinei şi caracterul lor just şi inevitabil. Şi să nu le permită altora să o ameninţe cu *"sperietori"* pe tema *"ameninţării chineze"*, conchide cotidianul rus.

UE A ÎNTREDESCHIS TURCIEI UŞA ADERĂRII

Turcia a acceptat acordul-cadru de negociere propus de Uniunea Europeană. Cei 25 de miniştri de Externe ai UE reuniţi la Luxemburg s'au străduit să ajungă la o formulă de compromis între dorinţele Turciei şi cele ale Austriei. Guvernul turc a acceptat versiunea acordului-cadru de negociere primită dela UE, propusă de Marea Britanie. Austria a renunţat în cele din urmă să mai blocheze negocierile. Prim-ministrul turc, Recep Tayyip Erdogan, respinsese orice cale de compromis, cerând ca în acord să fie prevăzută doar obţinerea calităţii de membru deplin al UE. Ministrul de Externe turc, Abdullah Gul, s'a deplasat în cele din urmă la Luxemburg pentru începerea negocierilor cu UE.

Ciocnirea civilizaţiilor, evitată

"Suntem preocupaţi de o aşa-zisă ciocnire a civilizaţiilor", declarase ministrul britanic de Externe, Jack Straw, într'un interviu acordat *BBC 1*, arată *"The Independent"*.

Premierul turc, Recep Tayyip Erdogan, care a susţinut dela început aderarea la UE ca o punte între civilizaţii, avertizase că UE trebue să se decidă dacă vrea să fie o putere globală sau *"un club creştin"*.

Croaţia, verde la aderare

Pentru a creşte presiunea asupra Austriei, preşedinţia britanică a amânat discuţiile asupra negocierilor de aderare cu Croaţia, susţinută de Viena. În cele din urmă, procurorul TPI, Carla del Ponte, a anunţat că Zagrebul cooperează în totalitate cu tribunalul. Declaraţia a reprezentat semnalul aşteptat pentru ca UE să înceapă negocierile de aderare şi cu Croaţia.

CRONICA VREMII

Un final - O victorie

Ion BOIERU

Datorită deciziei luate de Redacţia ziarului *"Cuvântul Românesc"*, de a înceta apariţia acestui ziar, din motive bine determinate, mă văd obligat de a opri această Cronică a Vremii, căreia i-am fost slujitor credincios atâţia ani de vreme şi de care m'am îndrăgostit, deoarece am fost supus unor imperative istorice, legate trainic de credinţele ideologice, în care acei înmânuncheaţi în grupul dela *Cuvântul Românesc*, am fost legaţi cu strâşnicie, dela bun început. Veneam din iadul comunist, şi am înţeles să luptăm pentru eliberarea României de sub jugul satanic al bolşevismului, care urmărea desfiinţarea existenţei unui popor blajin şi credincios al Învăţăturii Creştine, cu o spiritualitate închegată din împreunarea daco-romană, caracterizată prin omenia sa şi pentru rânduiala comunităţii morale, pe care şi-a creat-o în istorie.

Lupta noastră anti-comunistă a fost dură şi fără întrerupere şi, în final, am reuşit să contribuim la răsturnarea satanicei conduceri comuniste. Deşi au mai rămas încă infiltraţii adânci de vestigii comuniste, în viaţa românească, sperăm că acestea nu vor mai avea puterea unei reparaţii, pe firmamentul de desfăşurare a politicii naţionale. În acelaşi timp, urăm altora, care vor fi aleşii ţării, să nu rupă din inima lor dragostea de ţară, căci este singura virtute care va ajuta pe conducătorii unei comunităţi naţionale să fie capabili să o conducă pe căile destinului său, pentru îndeplinirea idealurilor specifice naţionale, nu pe acelea care sunt străine, ca cele bolşevice, care au ameninţat existenţa poporului român cu dispariţia şi cum ar dori acum acei tineri ai PSD, care au adoptat ideologia şi tactica de luptă a celebrului Ghevara, şi cu care se laudă pe toate drumurile.

În orice caz, lupta noastră a fost grea, dură, periculoasă, dar Dumnezeu ne'a ajutat şi azi avem o perioadă de respiraţie, deşi nu vom înceta să ajutăm pe alţii, ca să înceapă o perioadă de refacere a Ţării Româneşti. În perioada iadului comunist şi după aceea, moştenitorul acestei perioade, PSD, credea că ei sunt invincibili, şi că vor domina la infinit politica românească. Nu credeau că vor putea pierde puterea. Cozmâncă, prototipul membrului de partid, spunea că PSD este o cetate care nu poate fi cucerită. Aşa îl învăţase partidul, care nu avea o perspectivă mai largă de înţelegere a fenomenelor politice. Comuniştii credeau că domnia lor este eternă; aşa credeau şi Ceauşescu, şi Iliescu şi Geoană şi Năstase, căci erau mediocri şi nu se puteau ridica la nivele mai înalte de înţelegere.

Prin retragerea noastră, nu vom pierde timpul cu banalităţi, avem multe de făcut, căci am câştigat o mare şi bogată experienţă, cu care vom putea ajuta şi pe alţii. Bucuria noastră este că am putut participa la sfărâmarea zidului de ură şi mişelie care se construise prin ideologia comunistă, împotriva neamului românesc. Nu jinduim să conducem ţara, ci să sprijinim pe aceia care vor fi elita naţională, şi care vor lucra în interesul naţional, nu pentru îmbogăţirea şi îmbuibarea lor personală sau a Rusiei Sovietice.

Responsabilitatea noastră a fost extraordinar de mare. Nu aveam voie să eşuăm în bătălia în care ne'am angajat, pe viaţă şi pe moarte, fără rezerve de nici un fel. Dumnezeu ne'a ajutat şi nu am făcut cedări sau compromisuri, şi îi mulţumim lui Dumnezeu că ne'a ajutat. Ne vom alătura şi în viitor tuturor acelora care vor duce bătălia cu hoardele satanice, care au mai rămas pe pământul ţării, pentru a-şi continua lupta lor antiromânească, acum însă cu puteri limitate, reduse, căci nu au ajutorul lui Dumnezeu şi neamul întreg se va ridica la lupta finală, pentru anihilarea forţelor duşmane şi ÎNVIEREA NEAMULUI ROMÂNESC.

Noi ne vom retrage şi vom contribui cu sfaturile noastre să ajutăm pe acei care continuă lupta de refacere a Ţării, după dezastrul comunist şi ateu al bolşevismului satanic, care ne'a cotropit, mai rău decât toate năvălirile barbare, toate la un loc.

Le mulţumim acelora care s'au străduit să ne înţeleagă, şi să ne urmeze îndemnurile de luptă pentru salvarea neamului. Ei ne'au dat mare încredere în lupta noastră, căci simţeam ajutorul lor, şi puterea noastră de muncă şi lupta naţională creştea, atunci când simţeam înţelegerea şi sprijinul lor crescând mereu alături de atacurile noastre dezlănţuite împotriva forţelor comuniste.

Prin unirea forţelor noastre, numai prin ea a fost posibilă victoria naţională, pentru oprirea comunismului pe pământul Ţării Româneşti. Unirea a fost arma cea mai puternică a Românilor de totdeauna şi va rămâne şi în viitor, nu o va putea distruge nici o forţă din lume.

Aceasta este învăţătura pe care o lăsăm generaţiilor viitoare, ca şi îndemnul nostru de a o urma.

MARELE JOC AL OLEODUCTELOR

Kazahstanul, această naţiune în schimbare rapidă, şi vecinul său cu regim despotic, Turkmenistanul, pot ajuta Occidentul - în mod special Europa - în a-şi reduce dependenţa de petrolul şi gazul din Orientul Mijlociu şi Rusia. Pentru a atinge acest obiectiv, cele două state din zona Mării Caspice trebue conectate prin conducte cu Europa, via Caucazul de Sud şi Turcia. Totuşi, la o conferinţă a principalelor companii occidentale de petrol şi gaze, desfăşurată la Almati (Kazahstan), acest subiect strategic nu s'a aflat pe agenda discuţiilor. Aceste firme au descoperit şi extrag petrol şi gaze din zona Caspică, în timp ce Rusia îşi păstrează monopolul neameninţat asupra rutelor de tranzit spre ţările consumatoare.

Acest fapt este fără precedent şi nu are paralelă în lumea resurselor energetice şi în geopolitică. Rusia, al doilea producător şi exportator mondial de petrol (după Arabia Saudită) şi numărul 1 în domeniul gazului, absoarbe petrolul şi gazul produs în bazinul Caspic de Est. Drept rezultat, Europa – principalul consumator potenţial al energiei caspice – alunecă într'o dependenţă duală de Rusia: de resursele ruseşti, dar şi de rutele de tranzit controlate de Rusia. O astfel de dependenţă de o singură - şi puternică - ţară de tranzit este periculoasă şi pentru statele producătoare. Trei dintre cele mai bogate zăcăminte de hidrocarburi sunt în Kazahstan. După uriaşele exploatări dela Tengiz şi Karaciaganak, la Kasagan s'a descoperit cel mai bogat zăcământ de ţiţei găsit în ultimele trei decenii, pe Glob. Acest zăcământ va începe să fie exploatat comercial până la finele acestui deceniu. Chiar şi fără a lua în considerare posibile noi descoperiri în zona platformei continentale a Kazahstanului, se estimează că producţia de ţiţei a acestei ţări va creşte dela 50 de milioane de tone anual, cât este în prezent, la 150 de tone până în anul 2015, ca urmare a dezvoltării tehnologiei occidentale şi a creşterii capitalului investit. Rutele de export din Kasagan vor fi alese în curând. Această opţiune poate întări sau sparge monopolul rusesc asupra tranzitului de petrol şi gaz din Kazahstan spre pieţele internaţionale.

Ministrul kazah al Energiei şi Resurselor Minerale, Vladimir Skolnik, de profesie fizician nuclear, supraveghează, de mai mulţi ani, dezvoltarea Kazahstanului din punctul de vedere al producţiei de petrol şi gaze. El este foarte bine primit la Washington şi Houston. Aşa cum mi-a explicat Dl. Skolnik, aproape 20 de milioane de tone de petrol pot fi exportate, anual, de petroliere, pe Marea Caspică, până la Baku, fiind pompate apoi prin conductele care transportă petrolul din Azerbaidjan prin Georgia către portul turc Ceyhan dela Marea Mediterană, de unde este livrat pe piaţa mondială. În afară de cele 20 de milioane de tone, companiile petroliere internaţionale şi Kazahstanul se aşteaptă să folosească oleoductele ruseşti pentru a exporta *"partea leului"* de petrol din ţară, de acum şi până în 2015 şi chiar mai departe. Conducta dintre Tengiz şi portul rusesc Novorossiisk dela Marea Neagră este proiectată să-şi dezvolte capacitatea dela 28-30 milioane de tone anual, la 60 de milioane de tone, în momentul în care va fi rezolvată disputa cu guvernul rus în privinţa taxelor şi tarifelor. Gazul din Karaciaganak urmează să fie exportat parţial spre rafinăria Orenburg din Rusia şi parţial spre oleoductul spre Novorossiisk. Şi conducta din Atirau de pe coasta caspică a Kazahstanului spre centrul de rafinare Samara din Rusia, de pe Volga, este prevăzută pentru o creştere a capacităţii dela 15 milioane de tone la 25 de milioane de tone anual, până la finele acestui deceniu.

Indiferent dacă aceste intenţii vor fi sau nu puse în aplicare, ceea ce se va hotărî apropo de Kasagan va avea o mare importanţă în crearea de rute alternative de export pentru Kazahstan. Soluţia optimă ar fi o conductă trans-caspică pentru transportul celei mai mari părţi a producţiei de petrol din Kasagan, estimată la 50 de milioane de tone, spre Baku. În timp ce parte din această cantitate ar putea fi pompată în conducta Baku - Tbilisi - Ceyhan, o altă parte ar putea lua drumul coastei georgiene a Mării Negre, de unde ar putea fi transportată în Europa. De exemplu, numai petrolul din Kazahstan poate asigura viabilitatea conductei ucrainene Odessa - Brody şi legătura acesteia prin Polonia cu pieţele de petrol ale UE.

Uzakbay Karabalin, conducătorul companiei de stat pentru petrol şi gaze a Kazahstanului, Kazmunai-gaz, mi-a spus că preşedintele kazah Nursultan Nazarbaiev şi preşedintele azer Ilham Aliev intenţionează să semneze un acord cadru pentru livrările trans-caspice de petrol din Kazahstan spre Baku, înainte de sfârşitul acestui an. În acest moment, proiectul vizează transportul cu cinci petroliere cu deplasamentul de 60.000 de tone, care vor traversa Marea Caspică, transportând, în fiecare an, spre Occident, 20 de milioane de tone de ţiţei. Chiar şi aşa, cantitatea este mai mică decât jumătatea celei care va fi extrasă din Kasagan. Pentru transporturi anuale de peste 20 de milioane de tone, conducta trans-caspică devine cea mai rentabilă rută de transport, potrivit proiectanţilor din Kazahstan şi Azerbaidjan.

Cu toate acestea, Rusia şi Iranul se împotrivesc construirii unei astfel de conducte, aşa cum s'au opus şi magistralei de gaz al cărei proiect a fost iniţiat de Americani, pentru transportul gazului extras în Turkmenistan - ţară al cărei potenţial, în privinţa exportului de gaz, l-ar putea egala pe cel al Rusiei. Împotriva acestor proiecte, Moscova şi Teheranul invocă, în public, argumente ecologice, dar în culise, Moscova recurge la presiuni politice pentru a-şi menţine monopolul asupra tranzitului hidrocarburilor în bazinul caspic, sau pentru păstrarea, cel puţin, a *"părţii leului"*.

Din presa străină

CRIZA REPUBLICANĂ DIN SUA: CE NU MERGE BINE ÎN DREAPTA AMERICANĂ?

Pentru preşedintele american, George W. Bush, luna Septembrie a fost cea mai crudă. Veştile din Irak continuă să fie îngrijorătoare, devastatorul uragan Katrina a făcut ca popularitatea liderului american să scadă la cele mai mici cote dela preluarea mandatului. Din fericire, Rita a fost mai miloasă. Însă între timp, coaliţia conservatoare pe care o conduce şi care domină în prezent politica americană a fost la rândul ei înghiţită de propria furtună politică, notează revista britanică *The Economist*.

După Katrina, scandalurile au izbucnit, în speţă legate de creşterea, deloc conservatoare, a cheltuielilor publice şi de subiectivismul numirilor pe care le-a făcut în ultima vreme. Între timp, un partid care a ajuns la putere candidând împotriva standardelor morale scăzute dela Casa Albă, a fost iată angrenat într'o serie de scandaluri de corupţie în propria ogradă. Mai întâi, un înalt oficial din sectorul de aprovizionare a fost condamnat. Apoi, Comisia de asigurări şi schimb a anunţat că derulează o anchetă asupra unei afaceri bursiere a liderului majorităţii republicane din Senat, Bill Frist. Recent, şi cel mai serios, liderul majorităţii republicane din Camera Reprezentanţilor, Tom DeLay, a fost pus sub acuzaţie într'un caz de corupţie (gestionare ilegală de fonduri electorale ale partidului său în campania din 2002) din Texas şi *"temporar"* a fost nevoit să demisioneze.

Ar fi uşor să se exagereze natura *"îmbolnăvirii"* conservatorilor. O parte din vină pentru incompetenţa arătată după uraganul Katrina aparţine oficialilor locali democraţi din Louisiana, iar preşedintele Bush a făcut o treabă mai bună în gestionarea următorului uragan, Rita. Tom DeLay a declarat că ancheta privind afacerile lui (conduse practic de ultimul democrat din Texas) este motivată politic. Iar Bill Frist a venit cu o explicaţie nevinovată pentru faptul că şi-a lichidat compania proprie la valoare maximă, cu două săptămâni înainte de prăbuşirea la Bursă. O parte din maşina conservatoare continuă să funcţioneze: John Roberts a fost confirmat ca procuror general al SUA. Ar fi o prostie ca cineva să parieze pe un succes al democraţilor - haotici în prezent - în Congres, anul viitor.

Şi mai sunt multe probleme în curs decât cele din această lună dificilă. Programul intern al Administraţiei americane - în speţă, planul de reformă a sistemului de asigurări sociale, se află într'un punct dificil, atenţia sa fiind aproape sigur atrasă de chestiuni care se petrec în afara SUA. Şi mai important, actuala criză denotă probleme şi mai adânci, legate de competenţă, nepotisme şi natură contradictorie a *"marelui conservatorism guvernamental"*. Nu este prea târziu ca preşedintele să le rezolve, dar trebue să o facă atât de repede şi brutal şi nu doar de dragul partidului său. Nu este în interesul nimănui, nici al acelor europeni care critică America lui Bush - ca preşedintele american să devină doar un lider care aşteaptă să predea ştacheta succesorului, măcinat de nemulţumirile concetăţenilor.

Revista britanică şi-a exprimat de fiecare dată dezacordurile ideologice cu preşedintele Bush, dar principala problemă pare să fie acum incompetenţa. Katrina stă acum alături de insuccesele din Irak sau Guantanamo drept dovezi ale acestei incompetenţe. Preşedintele Bush este un lider capabil de decizii curajoase, dar care adesea îşi alege greşit oamenii cu care lucrează, pe care apoi îi concediază. Atât *"Rummy"* (ministrul apărării, Donald Rumsfeld), cât şi *"Brownie"* (Michael Brown, şeful Agenţiei federale de gestionare a situaţiilor de criză, pe care preşedintele l-a şi înlocuit) sunt simptomatici pentru această problemă a preşedintelui, comentează în continuare *The Economist*.

Sistemul politic american de numire în funcţie riscă întotdeauna să-i prefere, în funcţii de vârf, pe cei cu relaţii bune şi multe şi nu neapărat pe cei calificaţi. Preşedintele Bush însă a abuzat de această slăbiciune a sistemului mai mult decât oricare alt predecesor dela Casa Albă. Unul dintre avantajele republicanilor este acela că în mod normal tind să restricţioneze guvernul federal. Cu toate acestea, preşedintele Bush şi Tom DeLay au îmbrăţişat aşa-numitul mare conservatorism guvernamental. Asemeni democraţilor fostului preşedinte american Lyndon Johnson, în anii '60, cei doi cred că pot folosi structurile statutului pentru a face bine, dar de data acesta în scopuri conservatoare şi nu liberale. Şi în profunzime, situaţia este la fel de oximoronică pe cât sună: poţi folosi într'adevăr banii guvernamentali pentru a îmbunătăţi sistemul educaţional şi a promova familia. Dar s'au făcut două mari erori: prima şi cea mai importantă este extravaganţa fiscală: preşedintele Bush a crescut cheltuielile publice mai mult decât oricare alt preşedinte american dela Lyndon Johnson încoace şi a redus dobânzile cu entuziasmul lui Reagan; a doua este aceea că mult prea mult *"cash"* a fost alocat pe proiecte fără o justificare economică.

Aşadar, ce ar trebui să facă preşedintele Bush? Una din priorităţi ar fi iniţierea unui audit pentru a identifica ce anume s'a greşit în cazul Katrinei. Recent, *"Brownie"* a fost criticat dur în faţa Congresului pentru incompetenţa arătată, ceea ce ar trebui să le amintească protejaţilor Administraţiei că funcţiile federale dela vârf presupun responsabilităţi. Brownie a avut şi el dreptate când s'a apărat, spunând că nu doar el este vinovat pentru tot ce nu a mers bine în acele momente dramatice. Dar, deocamdată, preşedintele american rezistă încercărilor de a forma o comisie independentă de anchetă pentru a investiga ceea ce s'a greşit, precizând că preferă ca ancheta să fie condusă de un consilier dela Casa Albă.

Orice mutare politică de succes are contradicţiile ei. Este mult mai dificil să le supravieţuieşti dacă în proces intervin ineficienţa şi corupţia. Este greu de imaginat că preşedintele Bush doreşte să fie asociat cu haosul din acest crud Septembrie.